

Số 360
(9847)
THỨ HAI
26.12.2022
(4.12 Nhâm Dần)

THANH NIÊN

DIỄN ĐÀN CỦA HỘI LIÊN HIỆP THANH NIÊN VIỆT NAM
Đường dây nóng: (024) 38570897 - 0917700000 (Hà Nội), 0903956846 (TP.HCM), Email: duongdaynong@thanhnien.vn

thanhnien.vn
Mobile/FB/YouTube/TikTok/Lotus

**Chuyển đổi số có trọng tâm,
không “cát cứ” dữ liệu**

→4

**Việt Nam trên đường
thành cứ điểm sản xuất
công nghệ**

→6

**Tiết kiệm từng chút
để có thưởng tết
cho giáo viên**

→16

Hỗ trợ lãi suất cho người mua nhà dưới 2 tỉ đồng?

→2,3

Nếu có thể đưa giá nhà xuống dưới 2 tỉ đồng và có thêm hỗ trợ lãi suất từ phía nhà nước, sẽ tạo cơ hội cho không ít người có được chỗ an cư

ẢNH: ĐÌNH SƠN

Chào ngày mới

**Chất lượng
chưa “vàng”**

AN NGUYỄN

Chúng ta đón ngày Dân số VN năm 2022 trong bối cảnh dân số VN sắp chạm mốc 100 triệu, với tỷ lệ người trong độ tuổi lao động chiếm hơn 69%.

→8

**Chợ, siêu thị
ngập trái cây
ngoại**

→7

ẢNH CUNG ĐƯỜNG HUYẾT MẠCH:
**QL1 qua Phú Yên
nát như ruộng cà**

→5

**Cuộc đấu cân não
giữa 2 HLV Hàn Quốc**

→20

**Người Việt chống chọi
bão tuyết kỷ lục ở Mỹ**

→24

ẢNH: HẢI PHONG

Làng... bị núi đuổi

→22

Hỗ trợ lãi suất cho người

ĐÌNH SƠN

Đó là đề xuất của Hiệp hội Bất động sản TP.HCM (HoREA) cho phép người mua nhà ở thương mại có mức giá dưới 1,8 tỉ đồng hoặc 2 tỉ đồng/căn được hỗ trợ 2%/năm lãi suất vay tín dụng hoặc với lãi suất hợp lý do Ngân hàng Nhà nước quy định.

Thời gian hỗ trợ tính từ ngày giải ngân khoản vay đến thời điểm khách hàng trả hết nợ gốc và lãi tiền vay, nhưng không vượt quá ngày 31.12.2023.

CẢ NGƯỜI VAY VÀ CHỦ ĐẦU TƯ ĐỀU HƯỞNG LỢI

Trao đổi với Thanh Niên, ông Lê Hoàng Châu, Chủ tịch HoREA, cho biết lý do hiệp hội đưa ra đề xuất trên xuất phát từ việc trên thị trường xuất hiện nhiều chủ đầu tư dự án nhà ở thương mại đang thực hiện chính sách giảm giá bán nhà, chiết khấu sâu trên dưới 50% dẫn đến giá bán căn hộ tại một số dự án chỉ còn khoảng 2 tỉ đồng/căn. Đáng nói, dù đã giảm giá mạnh nhưng người mua nhà ở thương mại vẫn chưa vay được tín dụng với lãi suất hợp lý để mua nhà. Một điều nữa, Nghị định 31/2022 chỉ hỗ trợ lãi suất từ ngân sách nhà nước đối với khoản vay của doanh nghiệp (DN), hợp tác xã, hộ kinh doanh.

Công điện số 1164 ngày 14.12.2022 của Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo cung ứng vốn tín dụng kịp thời cho nền kinh tế; cho vay, giải ngân nhanh chóng, đúng trọng tâm, trọng điểm, đúng đối tượng đối với các DN, dự án bất động sản (BDS) đủ điều kiện nhưng chưa có chính sách hỗ trợ giảm 2%/năm lãi suất hoặc vay với lãi suất thương

Nhiều ý kiến cho rằng nên nâng mức hỗ trợ đối với những căn nhà có giá dưới 3 tỉ đồng/căn thay vì dưới 2 tỉ đồng/căn tại các TP lớn như TP.HCM, Hà Nội

ANH: ĐÌNH SƠN

Thị trường đang cần một giải pháp để vực dậy, bao gồm cả lòng tin của người dân. Nhưng các sản phẩm dưới 2 tỉ đồng thì rất hiếm. Vì vậy nên chọn giải pháp tài trợ lãi suất cho người mua nhà lần đầu, chưa đứng tên bất động sản nào hoặc các bất động sản có giá trị khoảng 3 tỉ đồng trở lại.

—Ông PHẠM LÂM, Phó chủ tịch Hiệp hội Môi giới bất động sản Việt Nam

mại hợp lý cho người mua nhà ở thương mại có mức giá khoảng dưới 1,8 - 2 tỉ đồng/căn. Trong khi đó, gói tín dụng 40.000 tỉ đồng hỗ trợ giảm 2%/năm lãi suất vay theo Nghị định 31/2022 nhưng đến hết tháng 10.2022 mới chỉ giải ngân được khoảng 21.000 tỉ đồng, tương đương

52,5%, nếu không sử dụng hết thì lãng phí nguồn lực hỗ trợ từ ngân sách nhà nước. Do vậy, HoREA đã đề xuất giải pháp trên.

“Thời điểm năm 2012 - 2013, thị trường BDS cũng khó khăn như bây giờ, Chính phủ ra Nghị quyết tung ra gói 30.000 tỉ đồng cho người mua nhà ở xã hội

Thực ra nếu áp dụng hỗ trợ lãi suất 2% cho người mua nhà dưới 2 tỉ đồng thì Nhà nước không cần bỏ tiền ra để bù, mà là miễn giảm các loại thuế, phí cho các ngân hàng đối với khoản hỗ trợ này. Kích hoạt được thanh khoản của thị trường thì nhiều lĩnh vực sản xuất quan trọng trong nền kinh tế sẽ phục hồi, từ đó đóng góp lại cho ngân sách.

Chuyên gia BĐS
Nguyễn Hoàng

(NOXH), nhà thương mại dưới 1,05 tỉ đồng được vay vốn ưu đãi lãi suất 5%/năm. Nghị quyết cũng cho phép DN được chia căn hộ lớn thành căn hộ nhỏ. Gói này cũng đi đôi với chính sách cho chuyển nhà ở thương mại sang

NOXH để DN được tiếp cận gói 30.000 tỉ đồng. Các giải pháp này đã giúp thị trường hồi phục. Thị trường hiện nay cũng đang đóng băng, người dân, DN khó tiếp cận được vốn vay. Giá BDS đang quá cao, nhiều chủ đầu tư muốn bán được nhà đã phải giảm giá 40 - 50%, nghĩa là căn hộ 4 tỉ đồng nay còn khoảng 2 tỉ đồng, nhưng cũng không bán được. Ngoài ra, nhà ở khoảng 2 tỉ đồng thì các tỉnh như Đồng Nai, Bình Dương, Long An... có rất nhiều nên đây là đóng góp ý kiến cho cả nước chứ không riêng cho TP.HCM. Khi người dân vay được vốn mua nhà sẽ giúp thanh khoản được cải thiện, từ đó giúp thị trường ấm trở lại”, ông Lê Hoàng Châu nhấn mạnh.

TS Sử Ngọc Khương, Phó

Nhà giá rẻ đã “tuyệt chủng”

Dù đề xuất hỗ trợ đối với những căn nhà có giá từ 1,8 đến dưới 2 tỉ đồng nhận được sự ủng hộ của đa số ý kiến, tuy nhiên thực tế cho thấy tại hai thị trường lớn nhất nước là TP.HCM và Hà Nội thì giá nhà ở mức này đã gần như “tuyệt chủng”.

NHÀ Ở CAO CẤP CHIẾM TỶ LỆ ÁP ĐẢO

Theo báo cáo từ CBRE VN, tại TP.HCM trong 3 năm qua, phân khúc bất động sản (BDS) cao cấp chiếm đa số trên thị trường, với 76% nguồn cung. Một báo

cáo của Công ty Savills VN cũng thông tin: Lần đầu tiên thị trường căn hộ TP.HCM chứng kiến đến 60% nguồn cung mới có giá trị lên đến hơn 11 tỉ đồng/căn, với giá mở bán trung bình 124 triệu đồng/m². Đối với những dự án đã ra mắt trên thị trường, giá bán của các giai đoạn tiếp theo cũng tăng 10%. Một báo cáo của Bộ Xây dựng thừa nhận, nhà ở cao cấp ngày càng chiếm tỷ lệ áp đảo, trong 6 tháng đầu năm 2022 chiếm 80%, tăng hơn 111% so với cùng kỳ năm ngoái. Phân khúc trung cấp chiếm gần 20% nguồn cung. Những nguồn thông tin kia cho thấy, nhà ở giá rẻ đã biến mất

tại 2 TP lớn nhất cả nước.

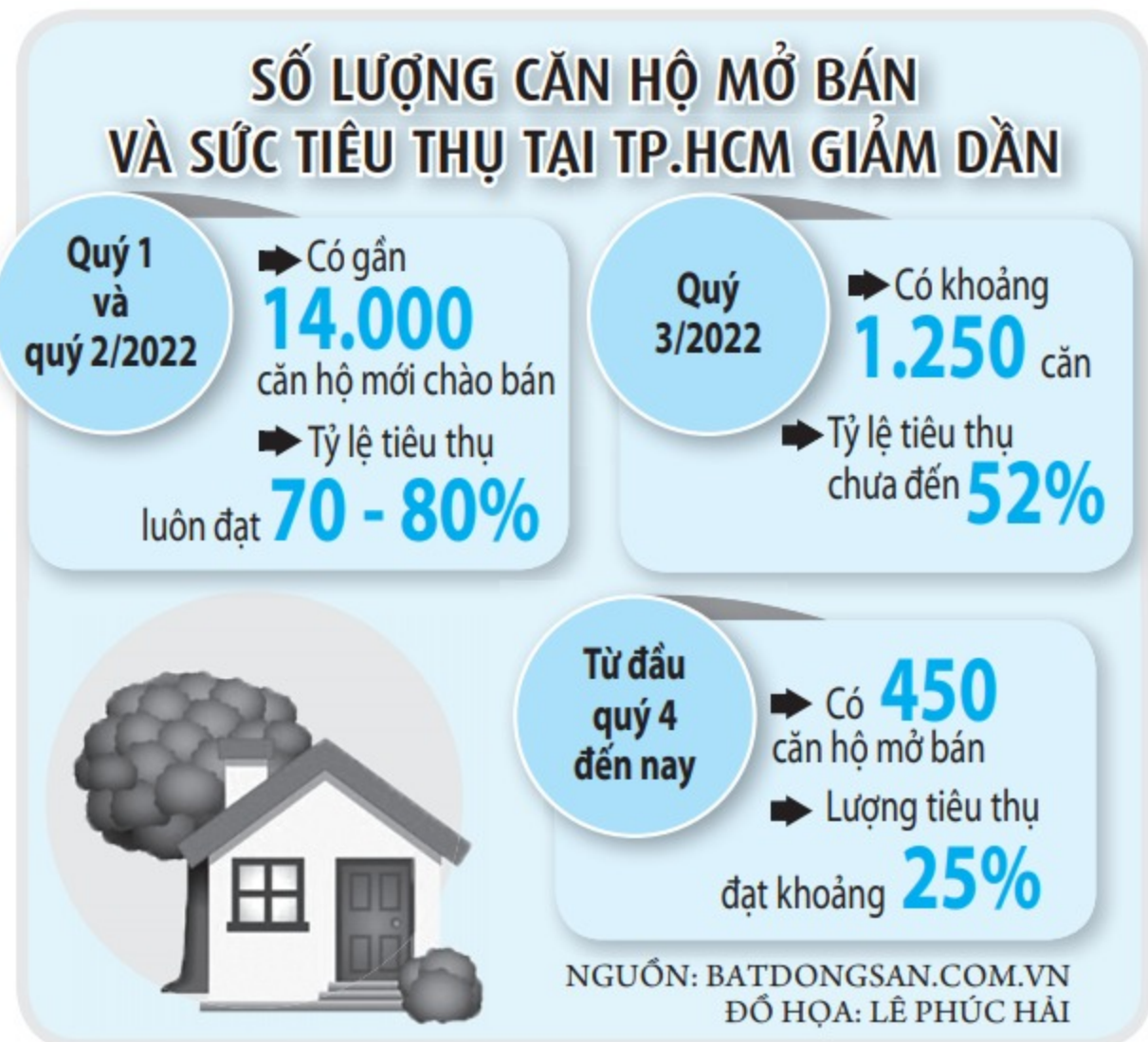
Theo khảo sát của chúng tôi tại TP.HCM, loại nhà ở có giá dưới 2 tỉ đồng/căn hiện nay rơi vào nhóm căn hộ cỡ nhỏ 1 phòng ngủ, 1 nhà vệ sinh, nhưng nằm ở các quận ngoại thành, thuộc phân khúc bình dân đến trung bình khá hoặc nhà ở xã hội (NOXH). Tuy nhiên số lượng loại hình căn hộ này không nhiều và chủ yếu đến từ các dự án đã mở bán từ trước. Hầu hết các dự án đang được tung ra thị trường đều có giá trên 2 tỉ đồng/căn, dù nằm ở vùng ven TP. Như tại dự án Akari City trên đường Võ Văn Kiệt (Q.Bình Tân) có

Đối với thị trường TP.HCM, việc lệch pha cung - cầu đã diễn ra từ năm 2018 đến nay

ANH: ĐÌNH SƠN

mua nhà dưới 2 tỉ đồng ?

viện trưởng Viện Tin học và Kinh tế ứng dụng, đồng tình với kiến nghị trên khi hỗ trợ lãi suất cho người thu nhập thấp, yếu thế trong xã hội hoặc những người thuộc diện chính sách tiếp cận vốn vay rẻ để mua ngôi nhà đầu tiên. Bởi chăm lo nhà ở cho các đối tượng này là trách nhiệm của Nhà nước không phải bây giờ khi thị trường khó khăn mới cần, mà lúc nào cũng cần. Nhưng có một thực tế là nhà dưới 2 tỉ đồng hiện ở các TP lớn như TP.HCM, Hà Nội là rất hiếm, do vậy vai trò của Nhà nước là phải tạo ra nhà ở vừa túi tiền. Bởi hiện nay với nhà 2 tỉ đồng/căn, một người tốt nghiệp đại học làm công ăn lương 10 năm cũng không mua được, nói gì đến người thu nhập thấp, người nghèo.

CHỈ HỖ TRỢ NGƯỜI MUA NHÀ ĐỂ Ở...

Đồng ý với đề xuất này, ông Trần Minh Hoàng, Phó tổng thư ký Hiệp hội Môi giới BĐS Việt Nam, cho rằng kiến nghị

này rất tốt để người có thu nhập thấp có được nhà, tạo thanh khoản cho những dự án có mức giá hợp lý, hướng đến người mua ở thật chứ không phải dự án đầu cơ. Nếu thông qua thì việc các tổ chức tín dụng phải cân nhắc để thực hiện đúng quy định của Ngân hàng Nhà nước. Khi đó phải thẩm định thật kỹ để tránh xảy ra tình trạng dự án được, dự án không; đối tượng khách hàng được và không được, gây xáo trộn ảnh hưởng đến các bên.

Cũng theo ông Hoàng, hỗ trợ trực tiếp cho người mua nhà sẽ tốt hơn là hỗ trợ cho DN. Tuy nhiên cần quy định rõ là hỗ trợ cho người mua nhà ở thật sự, chứ không phải mua đầu tư hay không phải cấp thiết như BĐS nghỉ dưỡng. "Hỗ trợ cho người mua nhà sẽ giải quyết được nhiều vấn đề khi khơi thông được nguồn vốn, khơi lại được niềm tin của nhà đầu tư. Hiện nay tiến ở trong dân vẫn còn nhiều nhưng người dân không dám bỏ tiền ra mua nhà dù có nhu cầu thật về

Hiện nguồn cung hạn chế, lãi suất vay tăng cao lên đến 12 - 14%/năm, room tín dụng không còn nhiều, giá nhà quá cao, tâm lý lo sợ và công việc bấp bênh nên việc dùng đòn bẩy tài chính để mua nhà sẽ khiến nhiều người ngần ngại. Hai vợ chồng thu nhập 30 triệu đồng/tháng, với chi phí như hiện nay mỗi tháng dư 10 triệu đồng không dễ. Nhưng với 10 triệu đồng tích lũy mỗi tháng cũng khó mua được nhà hiện tại. Nếu Chính phủ không có chính sách thúc đẩy làm nhà giá rẻ, NOXH và không được hỗ trợ vốn vay thì cơ hội sở hữu nhà của người nghèo sẽ vô cùng khó khăn.

TS Sử Ngọc Khương

(Phó viện trưởng Viện Tin học và Kinh tế ứng dụng)

chỗ ở; hay các chủ đầu tư giảm giá mạnh trong bối cảnh nhiều người vẫn có tâm lý chờ BĐS giảm thêm mới mua. Nhưng thị trường giảm thêm bao nhiêu và giảm đến khi nào thì không ai biết được. Điều này rất nguy hiểm cho thị trường và cả người mua nhà, vì khi giá nhà bật tăng trở lại thì cơ hội mua nhà sẽ càng khó khăn hơn", ông Hoàng nói.

TS Nguyễn Hữu Huân, Trưởng bộ môn Tài chính (Trường ĐHKinh tế TP.HCM), cho rằng kiến nghị này có 2 mặt. Nếu được hỗ trợ lãi suất 2% thì sẽ rất tốt cho người thu nhập thấp vay được tiền để mua nhà vì hiện tại lãi suất đang quá cao, có khi lên đến 15%/năm. Khi nhu cầu mua nhà tăng lên sẽ đồng thời giúp tan băng thị trường BĐS hiện nay. Tuy nhiên, ông Huân lo lắng về tình trạng đầu cơ BĐS. Bởi nhiều người có tiền nhàn rỗi sẽ nhảy vào mua các căn nhà đang khuyến mãi giảm giá cộng với ưu đãi lãi vay như đề xuất. Do vậy, chỉ ưu đãi lãi suất cho những người chưa sở hữu nhà, những người đã có 1 căn rồi không được tham gia.

"Nhà ở thương mại tại TP.HCM giá bình quân khoảng 50 triệu đồng/m². Một căn 50 m² đã 2,5 tỉ đồng. Tại TP.HCM hiện những căn nhà dưới 2 tỉ đồng gần như không có vì ra bao nhiêu là bán hết bấy

nhiều. TP.HCM cũng không có chủ đầu tư nào giảm giá căn hộ 40 - 50% mà đa số là dự án ở các tỉnh. Nếu áp dụng quy định này phải đưa ra các ràng buộc chặt chẽ, chi tiết để hạn chế đầu cơ, trục lợi chính sách", TS Nguyễn Hữu Huân đề xuất.

HAY VỚI NGƯỜI MUA NHÀ LẦN ĐẦU ?

Ông Phạm Lâm, Phó chủ tịch Hiệp hội Môi giới BĐS Việt Nam, phân tích: Thị trường BĐS tập trung ở 2 TP lớn nhất là Hà Nội và TP.HCM. Những biến động trên 2 thị trường này sẽ tác động lan tỏa đến các tỉnh, thành khác vì người mua BĐS ở đây chiếm đại đa số. Cũng vì thế, hiện tồn kho ở hai thị trường này là lớn nhất nên cần kích hoạt vào địa chỉ này là điều cần thiết. Tuy nhiên, ở hai thị trường này, nhà dưới 2 tỉ đồng đã "mất tích" thì kiến nghị trên chưa phù hợp thực tế.

Ông Lâm cho rằng, cần điều chỉnh một chút cho phù hợp với thực trạng. Theo đó, nên hỗ trợ cho người mua nhà lần đầu không phân biệt giá rẻ hay đắt hoặc có thể nâng mức hỗ trợ lên đối với những căn nhà có giá dưới 3 tỉ đồng/căn.

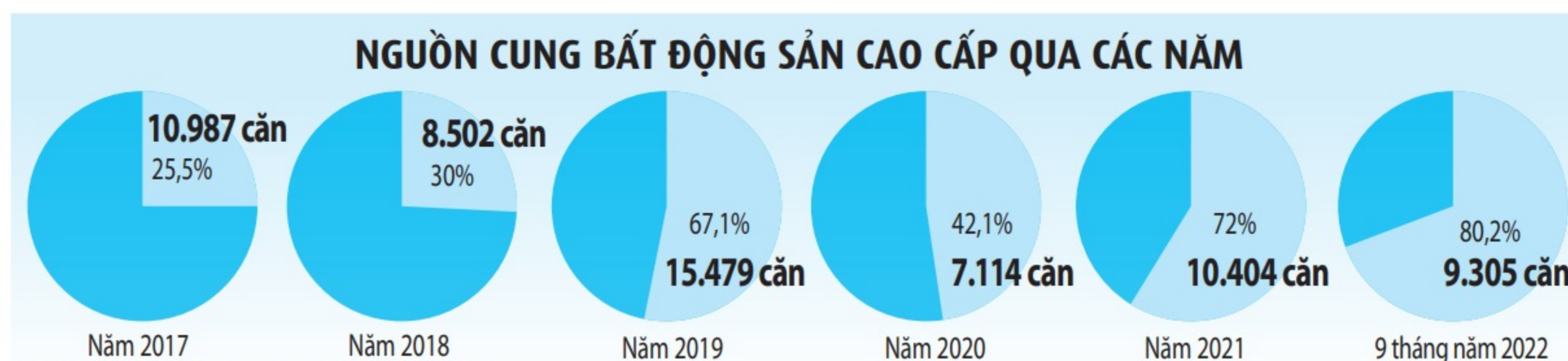
"Thị trường đang cần một giải pháp để vực dậy, bao gồm cả lòng tin của người dân. Nhưng các sản phẩm dưới 2 tỉ đồng thì rất hiếm. Vì vậy nên chọn giải pháp tài trợ

lãi suất cho người mua nhà lần đầu, chưa đứng tên BĐS nào hoặc các BĐS có giá trị khoảng 3 tỉ đồng trở lại. Nhưng các BĐS này phải đủ điều kiện bán hàng, năng lực của chủ đầu tư đảm bảo", ông Lâm kiến nghị.

Chuyên gia BĐS Nguyễn Hoàng cũng cho rằng chỉ khu biệt vào hỗ trợ cho những người mua nhà dưới 2 tỉ đồng thì rất khó, nhưng hỗ trợ đối với những người mua nhà từ 2 - 2,5 tỉ đồng thì có thể. Khi đó, các chủ đầu tư sẽ phải điều chỉnh giá một chút để có khách mua. Dẫn lại trường hợp gói 30.000 tỉ đồng tung ra trong đợt khủng hoảng cách đây 1 thập niên, ông Hoàng cho biết khi đó nhiều chủ đầu tư cũng giảm giá và "lách" bằng cách chia tách hợp đồng để khách có thể vay mua nhà. Nhiều chủ đầu tư cũng đã chuyển hướng từ làm nhà cao cấp sang các dự án nhà bình dân và NOXH để tạo thanh khoản.

"Đề xuất này không phải giải cứu mà là tác động để thị trường, chủ đầu tư tự điều chỉnh và tận dụng cơ hội vượt qua khó khăn. Hơn nữa, hiện nay lãi suất đang quá cao, làm sao đưa về dưới 8%/năm là phù hợp với sức chịu đựng của người mua nhà, phân chênh lệch sẽ do Nhà nước hỗ trợ trong bối cảnh thu nhập của người dân giảm sút", ông Nguyễn Hoàng nêu quan điểm.

Thực tế hiện nay, thị trường BĐS đang rơi vào tình trạng đóng băng cả thanh khoản và sản phẩm, gây hiệu ứng domino với rất nhiều ngành sản xuất liên quan như xây dựng, xi măng, sắt thép, đồ gỗ, thiết kế, nội thất... Một giải pháp vừa tạo thanh khoản, vừa hỗ trợ người có thu nhập trung bình mua được nhà là điều cần thiết để vực dậy thị trường. ⬆️

giá bán từ 32 - 36 triệu đồng/m², chưa tính thuế GTGT. Một căn hộ rộng 70 m², nếu tính luôn thuế GTGT và phí bảo trì 2% thì giá bán lên khoảng 2,8 tỉ đồng. Xa hơn một chút về H.Bình Chánh (gần giáp Long An), dự án West Gate đang được chủ đầu tư rao bán với giá từ 30 - 35 triệu đồng/m². Nhưng đây cũng chỉ là

mức giá để truyền thông, thực tế khi tới tay người mua còn cộng thêm thuế, phí và bị đẩy gần 40 triệu đồng/m². Như vậy, một căn hộ 55 m² ở dự án này có giá hơn 2 tỉ đồng. Tại các tỉnh giáp ranh TP.HCM như Long An và Bình Dương, Đồng Nai..., dưới 2 tỉ đồng có thể mua được căn hộ 2 phòng ngủ, 2 nhà vệ sinh.

CẦN SỰ HỖ TRỢ CỦA NHÀ NƯỚC

Ông Võ Hồng Thắng, Phó giám đốc bộ phận nghiên cứu thị trường Tập đoàn DKRA, nhận xét: Đối với thị trường TP.HCM, việc lệch pha cung - cầu đã diễn ra từ năm 2018 đến nay. Đầu tiên là lệch pha về khu vực, nguồn cung căn hộ

ở TP.HCM chủ yếu tập trung ở khu đông (TP.Thủ Đức). Thứ hai là các dự án căn hộ tại TP.HCM chủ yếu tập trung vào căn hộ cao cấp. Trong khoảng 3 năm trở lại đây, nguồn cung căn hộ bình dân có mức giá dưới 35 triệu đồng/m² gần như mất tích trên thị trường. Thậm chí, những dự án căn hộ

có mức giá dưới 40 triệu đồng/m² cũng rất khó tìm. Trong khi đó, phân khúc NOXH, nhà ở thu nhập thấp đã nhận được quan tâm rất lớn từ cấp Chính phủ và được các tập đoàn BĐS lớn đồng hành như: Vingroup, Sun Group, Him Lam, Bitexco, Hưng Thịnh... với trên 1 triệu căn NOXH. Song, nguồn cung cho loại hình này vẫn vô cùng "nhỏ giọt" và chưa thể đáp ứng phần lớn nhu cầu.

Trong bối cảnh một số chủ đầu tư giảm giá, nếu có thể đưa xuống mức giá dưới 2 tỉ đồng và có thêm hỗ trợ lãi suất từ phía Nhà nước, sẽ tạo cơ hội cho không ít người dân có được chỗ an cư.

Đình Sơn

Hơn 500 biến thể phụ của Omicron có khả năng tránh hệ miễn dịch

Theo Bộ Y tế, Tổ chức Y tế thế giới (WHO) hồi đầu tháng 12 vẫn cảnh báo về sự lưu hành hơn 500 biến thể phụ của Omicron có khả năng lây truyền và tránh được hệ miễn dịch. WHO đánh giá thế giới vẫn đang trong giai đoạn đại dịch và cảnh báo về những biến thể mới của SARS-CoV-2 có thể khiến dịch Covid-19 trở nên phức tạp và gia tăng trở lại, do đó việc tiêm chủng vắc xin vẫn là biện pháp quan trọng nhất trong phòng, chống dịch hiện nay. Theo công bố của WHO, số ca tử vong do Covid-19 hằng tuần hiện chỉ bằng khoảng 1/5 so với một năm trước, nhưng vẫn còn ở mức cao; một số nước vẫn phát hiện hàng nghìn ca mắc mới mỗi ngày. Dịch Covid-19 vẫn diễn biến khó lường trong thời gian tới.

Trong nước, Bộ Y tế đánh giá tình hình dịch bệnh Covid-19 ở các địa phương tiếp tục được kiểm soát; chiến dịch tiêm chủng đã đạt kết quả khả quan, tỷ lệ bao phủ vắc xin của VN đã ở mức rất cao và là một

trong những biện pháp hiệu quả nhất, có ý nghĩa chiến lược trong phòng, chống dịch bệnh.

NGUY CƠ BÙNG PHÁT LÀN SÓNG DỊCH DO BIẾN THỂ MỚI

Bộ Y tế dự báo tình hình dịch bệnh sẽ tiếp tục diễn biến phức tạp thời gian tới, tiềm ẩn nguy cơ bùng phát các làn sóng dịch bệnh do biến thể mới. Giai đoạn giao mùa tiềm ẩn nguy cơ bùng phát các bệnh dịch đường hô hấp, dẫn đến nguy cơ dịch chống dịch. Thời gian tới là dịp Tết dương lịch 2023, Tết Nguyên đán và mùa lễ hội, nhu cầu giao thương du lịch tăng cao, cùng thời tiết chuyển mùa thay đổi bất thường là điều kiện thuận lợi cho các dịch bệnh truyền nhiễm lây lan, có thể gia tăng số mắc, nhất là với nhóm trẻ em có sức đề kháng yếu và người cao tuổi có bệnh lý nền, dễ mắc các bệnh truyền nhiễm.

Bộ Y tế cho biết hệ thống giám sát và đơn vị nghiên cứu tiếp tục theo dõi chặt chẽ tình hình dịch, nhất là sự xuất hiện các biến thể mới của Covid-19, thường xuyên đánh giá, phân tích tình hình và các yếu tố nguy cơ; tập trung tăng cường công tác phòng, chống các dịch bệnh lưu hành, bệnh mới nổi khác như sốt xuất huyết, tay chân miệng, Adenovirus, cúm, cúm gia cầm, đậu mùa khi... Bộ Y tế tiếp tục phối hợp với các bộ, ngành, địa phương tăng cường phòng, chống dịch trong dịp Tết dương lịch và Tết Nguyên đán. Đồng thời đề nghị Bộ GD-ĐT tiếp tục chỉ đạo, đôn đốc triển khai các hoạt động tăng cường tiêm cho trẻ em mầm non, học sinh tại các cơ sở giáo dục.

Liên Châu

Ngày 25.12, Bộ Y tế thông báo trong nước ghi nhận 71 ca mắc Covid-19 mới, đây là số mắc thấp nhất trong hơn 1 năm qua. Tổng số ca mắc Covid-19 trong 7 ngày qua ở nước ta là gần 1.300 ca, trung bình chưa đến 200 ca/ngày. Đây là tuần có số ca mắc mới Covid-19 thấp nhất trong nhiều tháng qua. Trong ngày 25.12 có 41 bệnh nhân được công bố khỏi bệnh.

Về số bệnh nhân tử vong ghi nhận trong 7 ngày qua, trung bình 1 ca/ngày. Từ đầu dịch đến nay, tổng số ca tử vong do Covid-19 tại VN là 43.184 ca, chiếm tỷ lệ 0,4% so với tổng số ca nhiễm.

Bắt 2 nghi can mua bán ma túy, tàng trữ súng và 50 viên đạn

Ngày 25.12, Công an Q.Tân Bình (TP.HCM) cho biết đang tạm giữ Dương Văn Quý (43 tuổi) và Phạm Xuân Tuấn (42 tuổi, cùng ngụ Bình Dương) để điều tra về hành vi “mua bán trái phép chất ma túy” và “tàng trữ vũ khí”.

Theo đó, qua nắm bắt tình hình địa bàn, Công an Q.Tân Bình phát hiện một số đối tượng mua bán trái phép chất ma túy và tàng trữ vũ khí. Tối 7.12, lực lượng chức năng phát hiện Dương Văn Quý chạy xe máy trên đường Phố Quang (Q.Tân Bình) có dấu hiệu nghi vấn nên yêu cầu kiểm tra. Quá trình kiểm tra, công an phát hiện có 1 bịch ni lông bên

trong chứa 2 bánh heroin.

Quý khai nhận 2 bánh heroin mang đi bán để kiếm lời là của đồng bọn tên Phạm Xuân Tuấn. Từ lời khai của Quý, Công an Q.Tân Bình phối hợp Công an TP.Dĩ An (Bình Dương) bắt giữ Tuấn.

Khám xét nơi ở của Tuấn, công an thu giữ 2 khối hình chữ nhật bọc giấy màu vàng, chứa bột màu trắng được niêm phong trong một hộp giấy dán kín. Qua giám định, đây là ma túy thể rắn loại heroin. Mở rộng khám xét, công an thu giữ thêm 1 khẩu súng ngắn cùng 50 viên đạn. Vụ việc đang được công an tiếp tục điều tra làm rõ.

Trần Duy Khánh - Ngọc Lê

Thủ tướng Phạm Minh Chính chủ trì Hội nghị sơ kết Đề án 06 về dữ liệu dân cư và xác thực điện tử

ẢNH: GIA HÂN

Chuyển đổi số có trọng tâm, không “cát cứ” dữ liệu

MAI HÀ

Sáng 25.12, Thủ tướng Phạm Minh Chính, Chủ tịch Ủy ban Quốc gia về chuyển đổi số, chủ trì Hội nghị sơ kết 1 năm triển khai “Đề án phát triển ứng dụng dữ liệu về dân cư, định danh và xác thực điện tử phục vụ chuyển đổi số quốc gia giai đoạn 2022 - 2025, tầm nhìn đến năm 2030” (Đề án 06) và tổng kết hoạt động năm 2022, triển khai nhiệm vụ năm 2023.

Theo báo cáo sơ kết, nhận thức và hành động về chuyển đổi số quốc gia tiếp tục chuyển biến tích cực. Bộ Công an đã tích cực triển khai cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư, từng bước hình thành hệ sinh thái công dân số; đã kết nối, liên thông với 47 bộ, ngành, địa phương, tập đoàn, tổng công ty nhà nước; cấp hơn 76 triệu thẻ căn cước gắn chip điện tử; đồng bộ hơn 234 triệu thông tin tiêm chủng...

Phát biểu kết luận, Thủ tướng Phạm Minh Chính biểu dương kết quả đạt được, song cũng thẳng thắn nhìn nhận còn nhiều tồn tại, hạn chế. Hạ tầng số, các nền tảng số quốc gia chưa hoàn thiện, chưa đáp ứng nhu cầu đặt ra; các nền tảng số phục vụ giáo dục, đào tạo, chăm sóc sức khỏe và an sinh xã hội còn thiếu. Nhiều cơ sở dữ liệu quốc gia, chuyên ngành triển khai còn chậm. Việc kết

nối, chia sẻ dữ liệu giữa các bộ, ngành, địa phương còn nhiều hạn chế, vướng mắc, chưa hiệu quả, còn tình trạng “cát cứ thông tin”.

Thủ tướng nêu rõ, năm 2023 khó khăn, thách thức nhiều hơn, lớn hơn. Chuyển đổi số nói chung, trong đó có Đề án 06 là nhiệm vụ trọng tâm, phải được tiến hành thường xuyên, liên tục. Chuyển đổi số triển khai trên tất cả các lĩnh vực, ngành nghề nhưng phải có trọng tâm, trọng điểm; dễ làm trước, khó làm sau, từ thấp đến cao, từ nhỏ đến lớn, tránh hình

thức, chống chéo, tránh đầu tư dàn trải, lãng phí, làm việc nào dứt việc đó; dữ liệu phải “đúng, đủ, sạch, sống”.

Đặc biệt, Thủ tướng yêu cầu trong năm 2023 phải tập trung xây dựng Trung tâm dữ liệu quốc gia. Đây là tài sản của quốc gia chứ không phải của bộ, ngành nào nhưng giao Bộ Công an chủ trì về cơ sở vật chất, không bảo thủ, không cát cứ, không cục bộ, đồng thời thiết kế các công cụ bảo đảm an ninh, an toàn thông tin, quyền công dân theo Hiến pháp và các quy định của pháp luật.

Thiếu tướng Nguyễn Quốc Hùng, Cục trưởng Cục Cảnh sát quản lý hành chính về trật tự xã hội (C06, Bộ Công an), cho biết qua một năm triển khai thực hiện Đề án 06, cơ quan chức năng đã hoàn thành đưa 21/25 dịch vụ công thiết yếu liên quan đến người dân, 8/28 dịch vụ công theo Quyết định số 422/2022 của Thủ tướng trên môi trường điện tử.

Riêng ngành công an đã cung cấp 227/227 dịch vụ công trực tuyến. Nhiều nội dung được người dân đón nhận, điển hình là dịch vụ cấp hộ chiếu, đăng ký xe, các thủ tục về cư trú...

Thống kê từ Bộ Công an cho thấy, chỉ tính riêng việc đăng ký thi trực tuyến đã tiết kiệm 50 tỉ đồng kinh phí mua hồ sơ, ảnh thẻ cho học sinh, sinh viên, cha mẹ không phải nghĩ làm để nộp hồ sơ; giảm thiểu áp lực với an toàn giao thông trong thời gian cao điểm.

Tính đến ngày 22.12, toàn quốc đã phê duyệt hơn 17 triệu tài khoản định danh điện tử cho công dân, cấp hơn 76,5 triệu thẻ CCCD gắn chip.

Thẻ CCCD cùng với tài khoản định danh điện tử đã mang lại nhiều tiện ích. Điển hình, ứng dụng CCCD gắn chip tích hợp thông tin thẻ BHYT phục vụ khám chữa bệnh tại 94% cơ sở y tế trên toàn quốc, tiết kiệm tiền in thẻ BHYT giấy 24,7 tỉ đồng so với năm 2021.

Đối với cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư, cơ quan chức năng tiếp nhận tổng cộng 819,3 triệu yêu cầu tra cứu, xác thực, đồng bộ thông tin; trong đó 572,9 triệu yêu cầu có thông tin đúng khớp với cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư.

Phúc Bình

Mặt đường QL1 đoạn từ ngã ba Nguyễn Tất Thành đến ngã ba Hùng Vương, TP.Tuy Hòa nhìn từ trên cao

Đơn vị thi công vá ổ gà trên tuyến tránh QL1 đoạn qua TP.Tuy Hòa bằng bao cát

Mặt đường QL1 hư hỏng nặng nên xe máy cũng chen vào làn xe ô tô

Ám ảnh cung đường huyết mạch: QL1 qua Phú Yên NÁT NHƯ RUỘNG CÀY

ĐỨC HUY

QL1 đoạn qua tỉnh Phú Yên đang bị hư hỏng nặng, nhiều đoạn nát như ruộng cày khiến ô tô, xe máy đi lại hết sức khó khăn. Nghiêm trọng hơn, cung đường huyết mạch này thường xuyên xảy ra tai nạn giao thông, có cả tai nạn chết người.

Toàn tuyến QL1 qua Phú Yên có chiều dài hơn 134 km. Trong đó, hơn 102 km do Khu Quản lý đường bộ 3 (thuộc Cục Đường bộ VN, Bộ GTVT) trực tiếp quản lý bảo trì; còn hơn 32 km do nhà đầu tư hoặc doanh nghiệp BOT quản lý, bảo trì.

“DÂN CHỊU KHÔNG NÓI”

Cánh tài xế mỗi khi đi qua Phú Yên đều lắc đầu ngao ngán. “Đường chỉ chít ổ gà, nhiều đoạn đơn vị thi công cày lên rồi để đó khiến mặt đường như ruộng cày. Xe qua lại phải bò, chòng chành, lắc lư, nhồi lên nhồi xuống lộn cả ruột gan”, tài xế Nguyễn Huy Hưng (Bình Định) bức xúc.

Không chỉ giới tài xế bức xúc, cuộc sống người dân sống dọc QL1 đoạn qua Phú Yên cũng bị ảnh hưởng nặng nề bởi tình trạng nắng bụi mưa lầy. Thê thảm nhất là đoạn qua TP.Tuy Hòa, từ ngã ba đường Nguyễn Tất Thành đến ngã ba đường Hùng Vương. Cách đây 3 tháng, mặt đường ở đoạn này hư hỏng nên đơn vị thi công cày xới mặt đường lên, nhưng rồi để đó cho đến nay.

Nhà của ông Lê Tiến Mỹ (71 tuổi, ở xã Bình Kiến, TP.Tuy Hòa) nằm ở mặt tiền QL1 đoạn

đang thi công nên gia đình ông phải dùng bạt để che chắn, thế nhưng nhà vẫn ngập bụi. “Cách đây 3 tháng, đường chỉ có ổ gà, đáng lẽ vá từng ổ gà rồi chờ khi có điều kiện thuận lợi thì đào lấy mặt đường để thi công. Đằng này, họ không vá mà mức lên, rồi mưa xuống thành bùn lầy nên dẫn đến cảnh xe va quệt nhau, té ngã. Nhưng đến khi khô ráo thì bụi bay vào nhà, dân chịu không nổi”, ông Mỹ bức xúc.

Anh Nguyễn Văn Sáu ở H.Sông Hình (Phú Yên) nhưng làm việc ở TP.Tuy Hòa, hằng ngày thường xuyên qua lại đoạn đường từ ngã ba Nguyễn Tất Thành đến ngã ba Hùng Vương. Anh ngao ngán: “Đường lầy lội quá. Họ cứ móc lên rồi để đấy, không sửa chữa gì cả. Không biết cơ quan chức năng giải quyết thế nào, chứ đường như thế này thì quá ớn”.

VÌ SAO ĐƯỜNG “NÁT NHƯ RUỘNG CÀY” ?

Khi làm việc với Đoàn đại biểu Quốc hội (QH) tỉnh Phú Yên, HĐND tỉnh Phú Yên và UBND tỉnh Phú Yên, đại diện Cục Đường bộ VN lý giải về nguyên nhân mặt đường QL1 đoạn qua Phú Yên bị hư hỏng.

Theo Cục Đường bộ VN, khu vực tỉnh Phú Yên đèo dốc, địa hình phức tạp, chịu tác động thường xuyên của nước ngầm. Trong khi đó, QL1 qua Phú Yên được đầu tư xây dựng quy mô đường cấp 3, mặt đường cao cấp A1 (theo TCVN 4054). Theo tiêu chuẩn tích lũy trong thời hạn thiết kế trên 1 làn trong 10 năm là 4 triệu xe.

LẤY TIỀN NGÂN SÁCH VÁ QL1 BẰNG... BAO CÁT

Về chuyện đơn vị sửa chữa vá ổ gà trên QL1 bằng bao cát, ông Nguyễn Thanh Hoài giải thích: Do số lượng ổ gà phát sinh nhiều mà trời lại mưa kéo dài nên không có vật liệu gì để vá, đành vá tạm bằng vật liệu cấp phối đá dăm, bao cát tạm thời.

“Chi phí này chỉ tính một lần khoảng 90 triệu đồng/km từ nguồn phân bổ của Cục Đường bộ VN. Anh em rất vất vả, chỉ đổ xuống vá tạm ổ gà, chờ nắng lên sẽ cát, sửa chữa lại chứ không phải vá như vậy là xong như nhiều người suy nghĩ”, ông Hoài thanh minh.

Tuy nhiên, theo Cục Đường bộ VN, số liệu đếm xe trong 4 năm (từ 2019 - quý 3/2022) cho thấy lưu lượng xe tiêu chuẩn trên 1 làn xe là hơn 4,4 triệu xe; vượt số xe tiêu chuẩn tích lũy trong thời hạn thiết kế trên 1 làn xe trong 10 năm.

Ngoài nguyên nhân trên, còn có nguyên nhân do nguồn vốn hạn hẹp, mỗi năm chỉ đáp ứng được 50% nhu cầu sửa chữa, nên những hư hỏng này chưa được sửa chữa kịp thời, kết hợp với thời tiết bất lợi do mưa lớn kéo dài dẫn đến nền đường bị ngập nước, làm suy yếu khả năng chịu lực.

Ông Lê Văn Thìn, Phó trưởng đoàn Đại biểu QH tỉnh Phú Yên, cho biết qua làm việc, Cục Đường bộ VN đã chỉ đạo triển khai khắc phục các hư hỏng để đảm bảo an toàn giao thông. Đến thời điểm 22.11.2022, khối lượng khắc phục hư hỏng mặt đường khoảng 41.400 m², đạt khoảng 59% khối lượng hư hỏng. Cục Đường bộ VN cam kết với Đoàn đại biểu QH tỉnh Phú Yên sẽ hoàn thành việc sửa chữa, khắc phục các hư hỏng phát sinh do mưa lũ trước Tết Nguyên đán Quý Mão 2023.

“Trên cơ sở chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, Đoàn đại biểu QH tỉnh Phú Yên sẽ tiếp

tục theo dõi, giám sát việc sửa chữa, khắc phục hư hỏng tuyến QL1 trên địa bàn tỉnh Phú Yên”, ông Thìn nói.

CHẬM KHẮC PHỤC LÀ DO... TRỜI (!)

Cũng theo Cục Đường bộ VN, việc khắc phục hư hỏng mặt đường phát sinh trên QL1 đoạn qua Phú Yên khó khăn, chậm là do thời tiết mưa liên tục nên không thể vá sửa triệt để bằng bê tông nhựa nóng, mà chỉ vá tạm để đảm bảo giao thông. Tuy nhiên, do vá trong mưa nên miếng vá tiếp tục hư hỏng, phải thực hiện nhiều lần.

Theo ghi nhận của PV Thanh Niên, trên tuyến tránh QL1 đoạn qua TP.Tuy Hòa, đơn vị sửa chữa dùng những bao cát để vá các ổ gà nhỏ trên mặt đường. Khi nhìn thấy PV Thanh Niên ghi hình, các công nhân vội vã thu hồi biển cảnh báo rồi đi.

Trao đổi với PV Thanh Niên qua điện thoại, ông Nguyễn Thanh Hoài, Giám đốc Khu Quản lý đường bộ 3, giải thích: “Đoạn đường từ ngã ba Nguyễn Tất Thành đến ngã ba Hùng Vương đang có dự án sửa chữa của Ban quản lý dự án đường bộ 4 trực thuộc Cục Đường bộ VN. Đoạn này đang

thực hiện cào bóc tái chế lại nhựa đường cũ, rồi sau đó trải thảm lên. Nhưng do 3 tháng nay mưa liên tục, họ chưa thảm được bê tông nhựa nên mặt đường rất xấu và bẩn, mặt đường như ruộng cày. Theo báo cáo của Ban quản lý dự án đường bộ 4, chỉ cần nắng ráo trong 1 tuần thì đơn vị thi công sẽ trải thảm nhựa ngay”.

“Hiện các đơn vị thi công đã tập kết phương tiện dọc theo QL1 chờ nắng ráo thì triển khai thi công, nhưng mưa cứ kéo dài. Tình trạng này khiến các nhà thầu cũng than thở bởi lãng phí phương tiện, nhân công. Họ cũng chỉ mong muốn trời nắng để thi công cho xong, đảm bảo cho người dân đi lại thuận tiện”, ông Hoài nói.

Trả lời câu hỏi vì sao trời nắng không sửa chữa mà lại đợi đến mùa mưa mới sửa đường, ông Hoài lý giải: “Chi phí sửa chữa này liên quan đến ngân sách nhà nước nên theo tiến độ bố trí vốn. Năm nay, tháng 3 - 4 mới có vốn, lúc ấy mới duyệt kế hoạch đấu thầu, rồi mới đấu thầu rộng rãi... Đến tháng 5 mới bắt đầu triển khai. Có một số cái chưa có trong dự án, mới hư hỏng phát sinh. Vì kế hoạch vốn chậm nên đến khi hoàn tất thủ tục, triển khai thi công thì đúng vào mùa mưa, chứ không ai muốn thi công vào mùa mưa cả”.

Đáng nói hơn, những năm trước, tình trạng QL1 đoạn qua Phú Yên nát như ruộng cày cũng đã từng xảy ra kéo dài. Những ai phải chịu trách nhiệm? PV Thanh Niên đặt câu hỏi này với nhiều cơ quan, đơn vị liên quan, nhưng câu trả lời đều bị bỏ ngỏ! (còn tiếp) ◆

Việt Nam trên đường thành cứ điểm sản xuất công nghệ

MAI PHƯƠNG

Trung tâm Nghiên cứu và phát triển (R&D) của Samsung tại VN chính thức đưa vào hoạt động cùng với sự hiện diện, mở rộng của nhiều tập đoàn hàng đầu thế giới cho thấy VN đang dần trở thành cứ điểm sản xuất công nghệ.

CẢ PHẦN CỨNG LÃN PHẦN MỀM ĐỀU TĂNG TỐC

Với việc đưa vào hoạt động Trung tâm R&D tại Hà Nội, Samsung trở thành doanh nghiệp (DN) có vốn đầu tư nước ngoài (FDI) đầu tiên xây dựng trung tâm riêng, chuyên về nghiên cứu phát triển có quy mô lớn. Lãnh đạo tập đoàn này khẳng định có kế hoạch nâng tầm vị thế của VN vượt qua vai trò là cứ điểm sản xuất toàn cầu để trở thành cứ điểm chiến lược về nghiên cứu và phát triển của Samsung trên toàn cầu.

Tính đến thời điểm hiện tại, 50% tổng sản lượng điện thoại di động cung cấp trên toàn thế giới của Samsung đang được sản xuất tại VN. Bên cạnh đó, Samsung cũng đang tiến hành phát triển và kiểm định phần mềm của thiết bị di động và Network tại VN. Cụ thể, kế hoạch phát triển Trung tâm R&D tại VN trở thành trung tâm nghiên cứu và phát triển số một toàn cầu của Samsung là thông qua việc đẩy mạnh quan hệ hợp tác với các trường đại học trong các lĩnh vực công nghệ then chốt của tương lai. Đó là nâng cao tính chuyên môn về nghiên cứu công nghệ cốt lõi của thiết bị di động (đa phương tiện, bảo mật); nâng cao năng lực nghiên cứu và phát triển đạt mức tự chủ trong các sản phẩm công nghệ; công nghệ trí tuệ nhân tạo (AI), dữ liệu lớn (Big Data), internet vạn vật (IoT)...; bên cạnh việc gia tăng hỗ trợ bồi dưỡng nhân lực công nghệ thông tin (IT) của VN. Ngoài ra, thông qua Trung tâm R&D, Samsung hy vọng sẽ đóng góp tích cực vào sự phát triển của lĩnh vực phần cứng (H/W), phần mềm (S/W) phù hợp với lĩnh vực IT tiên tiến và cuộc cách mạng công nghiệp 4.0. Bên cạnh đó, tập đoàn này đang chuẩn bị các điều kiện để sản xuất thử các sản phẩm lưới bóng chip bán dẫn và sẽ sản xuất đại trà từ tháng 7.2023 tại nhà máy Samsung Electro-Mechanics tại

Trung tâm R&D Samsung tại Việt Nam vừa được đưa vào hoạt động

Sau khi thay đổi sản xuất MacBook, tất cả các sản phẩm chủ lực của Apple về cơ bản sẽ có thêm một địa điểm sản xuất ngoài Trung Quốc. Chẳng hạn iPhone ở Ấn Độ; trong khi MacBook, Apple Watch và iPad sẽ có thêm cơ sở sản xuất tại VN...
(Theo Nikkei Asia)

Thái Nguyên. Như vậy, sau khi VN trở thành một cứ điểm sản xuất các thiết bị di động chính của Samsung trên toàn cầu thì Trung tâm R&D sẽ là bước đầu để phát triển những công nghệ mới trong tương lai.

Không chỉ Samsung ngày càng mở rộng việc đầu tư, sản xuất tại VN mà đặc biệt là trong lĩnh vực phần mềm, theo tờ *Nikkei Asia*, Công ty Synopsys (Mỹ) cuối tháng 8 vừa qua thông báo sẽ đào tạo kỹ sư điện tại VN và hỗ trợ Khu công nghệ cao TP.HCM (SHTP) thành lập trung tâm thiết kế chip thông qua chương trình tài trợ phần mềm. Đây là một trong số ít các công ty Mỹ thống trị thị trường toàn cầu về tự động hóa thiết kế điện tử (EDA), hoặc phần mềm thiết kế chip. Tờ *Nikkei Asia* dẫn lời ông Robert Li, Phó chủ tịch phụ trách mảng bán hàng cho Synopsys tại Đài Loan và Nam Á, cho biết thông qua mối quan hệ đối tác với các công ty nước ngoài, VN có thể bắt đầu thiết kế các vi mạch tích hợp (IC), chẳng hạn như IC cho tủ lạnh, máy điều hòa không khí, và sau đó nâng cao chuỗi giá trị của toàn ngành.

Trong lĩnh vực phần mềm nói chung, VN đã có sự hiện diện của Công ty Intel Products Vietnam là nhà máy lắp ráp và kiểm định lớn nhất trong mạng lưới của Tập đoàn Intel. Việc Intel và giờ là Samsung (hai trong 3 nhà sản

Việt Nam đã trở thành cứ điểm sản xuất quan trọng trên toàn cầu của Tập đoàn Samsung

ANH: THÙY LINH

xuất chip lớn nhất thế giới hiện nay) đầu tư sản xuất thiết bị, linh kiện bán dẫn tại VN được coi là bước tiến chưa từng có trong thu hút các DN FDI mở rộng đầu tư vào các lĩnh vực công nghệ cao. Ngoài ra, một số DN khác cũng bắt đầu đặt chân đến VN, như đầu năm nay Công ty Amkor Technology (Hàn Quốc) đã ký thỏa thuận phát triển dự án nhà máy sản xuất, lắp ráp và thử nghiệm vật liệu bán dẫn tại Khu công nghiệp Yên Phong 2C (Bắc Ninh) với tổng vốn đầu tư đến năm 2035 là 1,6 tỉ USD. Công ty này sản xuất, lắp ráp và thử nghiệm vật liệu bán dẫn, cung cấp cho các đối tác chiến lược là những công ty điện tử hàng đầu như Qualcomm, Samsung, NVIDIA, Foxconn, Broadcom, LG, SK Hynix, và dự án dự kiến vận hành vào cuối năm 2023.

Trong khi đó, ở lĩnh vực phần cứng, mới đây, cũng theo *Nikkei Asia*, Tập đoàn Apple có kế hoạch chuyển một số hoạt động sản xuất MacBook sang VN vào năm tới. Đây là chiến lược đa dạng hóa cơ sở sản xuất của tập đoàn này khỏi Trung Quốc trong bối cảnh căng thẳng công nghệ leo

thang giữa Washington và Bắc Kinh. Cụ thể, Apple đã yêu cầu Công ty Foxconn của Đài Loan bắt đầu sản xuất MacBook tại VN sớm nhất là vào khoảng tháng 5.2023.

THÚC ĐẨY CÔNG NGHỆ VN PHÁT TRIỂN

Theo ông Đỗ Khoa Tân, Phó tổng thư ký Hiệp hội DN điện tử VN, với sự xuất hiện của nhiều tập đoàn sản xuất phần cứng và nay là phần mềm nói chung, VN đã dần dần trở thành một cứ điểm sản xuất quan trọng trong ngành công nghệ cao. Trước đây VN đã là một mắt xích trong hoạt động sản xuất, lắp ráp sản phẩm từ laptop đến điện thoại di động, hàng điện tử... thì nay với sự tham gia của nhiều tập đoàn lớn trong sản xuất chip và đến Trung tâm R&D của Samsung càng cho thấy tầm quan trọng của VN trong mắt các tập đoàn nước ngoài. Trung tâm R&D sẽ tạo thuận lợi cho các ngành thiên về chất xám tăng tốc mạnh hơn như liên quan đến AI, Big Data, IoT... Tương tự, cũng như sự có mặt của các công ty sản xuất về chip, vi mạch thì nguồn nhân lực

Để biến VN thành cứ điểm sản xuất công nghệ, không chỉ thu hút DN FDI mà phải tập trung đầu tư, phát triển các đơn vị trong nước cả về số lượng lẫn chất lượng trong lĩnh vực này.

TS Lê Đăng Doanh,
chuyên gia kinh tế

cho đến thị trường cũng sẽ được mở rộng. Sau giai đoạn bị dịch bệnh, đứt gãy chuỗi sản xuất và cung ứng đã thúc đẩy nhanh việc dịch chuyển hoặc thay đổi lại cơ cấu sản xuất theo hướng không tập trung quá nhiều ở Trung Quốc như trước đây của nhiều tập đoàn. Trong đó, VN với môi trường kinh tế, chính trị, xã hội ổn định sẽ là một điểm được xem xét để lựa chọn.

"Cả 2 mảng sản xuất, lắp ráp và nghiên cứu phát triển công nghệ cao cùng tăng tốc khẳng định VN ngày càng trở thành điểm thu hút hấp dẫn đối với các tập đoàn công nghệ lớn thế giới. Từ đó sẽ có thêm nhiều cơ hội để các DN trong nước tham gia vào chuỗi sản xuất, cung ứng toàn cầu. Chính phủ vẫn cần tiếp tục tạo môi trường thuận lợi để thu hút các tập đoàn lớn trong lĩnh vực công nghệ cao; đưa ra các chương trình đào tạo chuyên sâu để sẵn sàng cung ứng nguồn nhân lực cho các tập đoàn. Bởi ở một số lĩnh vực như vi mạch thì nguồn nhân lực được đánh giá cao nhưng vẫn còn thiếu nhiều so với nhu cầu", ông Đỗ Khoa Tân chia sẻ thêm.

Chuyên gia kinh tế, TS Lê Đăng Doanh nhận định, sự mở rộng hoạt động của các tập đoàn công nghệ lớn như Samsung, Apple cho thấy VN đã có những bước tiến trong việc thu hút đầu tư công nghệ cao. Nhưng thật sự biến VN thành một cứ điểm sản xuất công nghệ hay trung tâm khoa học công nghệ phát triển để đưa kinh tế VN nói chung thoát bẫy thu nhập trung bình thì vẫn còn là một quá trình dài. Chẳng hạn, làm thế nào để có sự kết nối nhiều hơn từ Trung tâm R&D Samsung với các DN, nhà khoa học trong nước. Song song đó, thúc đẩy nhiều hơn nữa việc đầu tư tham gia trong lĩnh vực khoa học công nghệ để DN Việt đáp ứng được yêu cầu để kết nối, tham gia vào chuỗi sản xuất của các tập đoàn FDI. Từ đó việc chuyển giao khoa học công nghệ từ các tập đoàn FDI cho DN Việt mới có thể gia tăng nhiều hơn so với thời gian qua.

Chợ, siêu thị ngập trái cây ngoại

QUANG THUẦN - CHÍ NHÂN

Càng gần tết, lượng trái cây ngoại nhập về VN càng nhiều. Mặc dù VN vẫn xuất siêu rau, củ, quả nhưng chênh lệch đã dẫn rút ngắn khi tốc độ tăng nhập khẩu trái cây ngoại quá nhanh.

THỐNG LĨNH THỊ TRƯỜNG CAO CẤP

Những ngày cuối năm 2022, không khí làm việc tại các cửa hàng của hệ thống kinh doanh trái cây nhập khẩu Hoa Biển tất bật hơn bao giờ hết. Chị Võ Thị Xuân Trang, chủ hệ thống Hoa Biển, cho biết: “Nhu cầu đặt hàng trái cây làm quà tặng tết đang tăng rất cao nên tôi phải huy động hết nhân lực để làm việc. Không chỉ cửa hàng mới mở ở Đà Nẵng mà hầu hết các chi nhánh khác đều phải tăng cường vượt quá năng suất để đáp ứng nhu cầu của các khách sỉ trên cả nước”. Theo chị Trang, các loại trái cây tiêu thụ nhiều tại đây gồm có hồng giòn Hàn Quốc, giá đang khuyến mãi 279.000 đồng/thùng (khoảng 20 quả); nho đen Icon Mỹ giá 1 thùng (8,5 kg) khoảng 1,1 triệu đồng; dưa lưới Đài Loan giá 550.000 đồng/thùng (5,5 kg). Các loại trái cây ngoại nhập có hình thức đẹp, chất lượng cao nên dùng để ăn hay làm quà tặng đều phù hợp.

Theo khảo sát của chúng tôi, tại một số cửa hàng ở TP.HCM, trái cây của Nhật Bản, Hàn Quốc đang “ôm trọn” phân khúc khách hàng cao cấp. Đắt nhất phải kể đến nho mẫu đơn, giá bình quân 2,5 triệu đồng/chùm, kể đến là nho xanh Hàn Quốc khoảng 1,5 triệu đồng/chùm. Một mặt hàng đang khá “hot” thời gian gần đây là táo mật ngôi sao của Hàn Quốc có giá từ 1,8 - 2,3 triệu đồng/hộp (15 trái). Bên cạnh đó còn nhiều loại trái cây đắt đỏ khác như: dâu quạt của Nhật Bản giá 1,05 - 1,2 triệu đồng/vi; dâu VIP Hàn Quốc khoảng 700.000 đồng/hộp; táo đỏ (Sekai Ichi) của Nhật Bản từ 550.000 - 629.000 đồng/kg, mỗi trái có trọng lượng khoảng 600 - 800 gr... Hai nhà cung cấp này còn nhiều loại trái cây khác với giá “mềm” hơn một chút, từ 350.000 - 500.000 đồng/kg.

Đại diện một số cửa hàng nhập khẩu chia sẻ: “Bây giờ trái cây nhập khẩu nhiều và rẻ. Chúng tôi phải tìm những sản phẩm nhập khẩu cao cấp để phục vụ nhu cầu làm quà biếu, đặc biệt là dịp tết. Những mặt hàng này cơ bản đã hiếm, lại phải vận chuyển bằng đường hàng không, bảo quản đặc biệt theo hướng dẫn của nhà xuất khẩu nên giá khá cao. Cũng

Ngày càng nhiều rau quả nhập khẩu cạnh tranh với hàng nội địa

ẢNH: QUANG THUẦN

vì vậy mà thời gian gần đây sức mua có giảm nhẹ, tuy nhiên khả năng cận tết sức mua sẽ tăng như thông thường các năm”.

Tại nhiều chợ, siêu thị lớn ở khu vực trung tâm TP.HCM, các loại trái cây ngoại nhập cũng được bày bán rất nhiều; ngoài khu trưng bày trên kệ mát, một số sản phẩm khuyến mãi được “đổ đống”. Cụ thể như táo bi đỏ của Pháp khuyến mãi còn 53.500 đồng/kg hay táo Fuji Nam Phi nhỏ chỉ còn 54.200 đồng/kg, táo bi đỏ Mỹ 76.500 đồng/kg, cam Úc 61.500 đồng/kg... Trong khi nhiều loại chưa khuyến mãi cũng chỉ trong khoảng từ 60.000 - 100.000 đồng/kg. Cá biệt như táo Fuji Nam Phi đóng thành túi 3 kg chỉ có giá 149.000 đồng/túi.

Các quầy bán trái cây ở những chợ truyền thống cũng tương tự, nơi nào cũng có sự xuất hiện của trái cây nhập khẩu. Có thể thấy tỷ lệ giữa trái cây nội địa và ngoại nhập đang khá cân bằng về số lượng và giá cả ở phân khúc bình dân. Đại diện Ban quản lý chợ đầu mối Bình Điền (TP.HCM) cho biết: “Các loại trái cây ngoại nhập về chợ nhiều nhất là táo (bom), nho, lê, lựu, quýt, hồng giòn từ Trung Quốc; táo, nho (Mỹ) và cam Úc. Nếu vài tháng trước, giá trị và sản lượng trái cây ngoại bằng khoảng 30% trái cây nội địa về chợ thì hiện nay đang tăng lên xấp xỉ 50%”.

Số liệu thống kê của ngành hải quan cho biết, táo là mặt hàng trái cây được nhập khẩu nhiều nhất về VN, tính chung 10 tháng đạt 214 triệu USD, tăng 46% so với cùng kỳ năm 2021. Nguồn nhập khẩu chính lần lượt là New Zealand, Trung Quốc, Mỹ... Theo Hiệp hội táo của Mỹ, VN là thị trường lớn thứ 3 của quả táo Mỹ. Lịch sử xuất khẩu táo Mỹ vào VN từng ghi nhận con

NGUỒN: TỔNG CỤC HẢI QUAN - ĐỒ HỌA: VINHNGHI

số kỷ lục là 2 triệu thùng/năm, tương đương khoảng 40.000 tấn. Ngoài ra, nho cũng là mặt hàng có kim ngạch nhập khẩu cao, gần 160 triệu USD, tăng 77,5% so với cùng kỳ năm 2021. Nguồn nhập khẩu chính từ Úc, Mỹ, Trung Quốc...

RAU, CỦ NGOẠI NHẬP: TRUNG QUỐC QUÁN QUÂN

Ghi nhận tại các hệ thống chợ, siêu thị trên địa bàn TP.HCM, hầu như nơi nào cũng có rau, củ ngoại nhập. Tại siêu thị MM Mega Market ở P.An Phú, TP.Thủ Đức, quầy rau quả xuất hiện khá nhiều loại rau, trái cây ngoại nhập, đặc biệt là các loại nấm. Có một điều khác biệt là

cùng một chủng loại nhưng giá nấm Hàn Quốc lại cao hơn khá nhiều so với nấm Trung Quốc. Đơn cử như nấm đùi gà xuất xứ Trung Quốc chỉ có giá 37.200 đồng/gói (500 gr) thì nấm đùi gà Hàn Quốc lên tới 68.000 đồng/gói (400 gr).

Ông Phan Anh Tuấn, Trưởng phòng quản lý an toàn thực phẩm và môi trường, Chợ đầu mối nông sản Hóc Môn (TP.HCM), thông tin: “Hiện nay rau quả Trung Quốc về chợ rất nhiều, có những loại chiếm tỷ lệ gần như tuyệt đối như súp lơ, cải thảo, cà rốt, tỏi... Hàng nhập khẩu đã được kiểm soát, có hồ sơ nhập khẩu từ biên giới, có kết quả kiểm nghiệm đầy đủ”. Ông

Thị trường trái cây và rau quả chế biến thế giới dự báo đạt khoảng 392 tỉ USD vào năm 2025, tuy nhiên các doanh nghiệp VN hiện nay xuất khẩu chủ yếu vẫn ở dạng tươi, khó vận chuyển đi xa do không thể bảo quản được lâu. Vì thế, giải pháp trong thời gian tới, Bộ NN-PTNT định hướng doanh nghiệp là tập trung vào phân khúc sản phẩm chế biến.

Nguyễn Bình Phương, Phó giám đốc Công ty quản lý chợ đầu mối Thủ Đức, cũng cho biết nhiều loại hàng khô của Trung Quốc như hành, tỏi, nấm đã rục rịch tăng nhẹ trong thời gian gần đây. So với hàng VN thì những loại này có ưu điểm là lượng hàng ổn định và giá cạnh tranh.

Theo số liệu thống kê của Tổng cục Hải quan, nhập khẩu rau quả vào VN trong cả năm 2022 ước đạt trên 2 tỉ USD, tăng đến 35% so với năm 2021, tương đương 543 triệu USD. Nguồn nhập khẩu rau quả lớn nhất vẫn là thị trường Trung Quốc. Các loại rau quả Trung Quốc được tiêu thụ mạnh ở thị trường VN gồm: táo, nho, cam, quýt, tỏi, đậu xanh, hành tây, hành củ, nấm kim châm, khoai tây, nấm đùi gà, cải thảo, cải bắp, khoai tây chiên, rong biển, bột ớt, hạt dẻ cười tẩm ướp, hạt hướng dương...

Ông Đặng Phúc Nguyên, Tổng thư ký Hiệp hội rau quả VN, nhận xét: “Xu hướng trong năm nay và các năm tới là hàng rau quả nhập khẩu sẽ ngày càng nhiều và rẻ hơn. Ở mặt tích cực, rau quả nhập khẩu cũng có lợi cho người tiêu dùng nói chung, mặt khác cũng thúc đẩy chúng ta phải tích cực cải thiện khâu tổ chức sản xuất, nâng cao chất lượng để cạnh tranh với hàng ngoại. Hiện nay ngành rau quả của VN vẫn duy trì giá trị nhập khẩu từ 50 - 60% kim ngạch xuất khẩu. Như vậy là chúng ta vẫn còn xuất siêu, xem như là điều đáng mừng”.

Nhập khẩu rau quả tăng quá mạnh, trong khi xuất khẩu giảm đã khiến thặng dư thương mại của ngành hàng này bị kéo giảm xuống chỉ còn 1,22 tỉ USD, trong khi năm trước chúng ta xuất siêu hơn 2 tỉ USD. Việc tăng nhập khẩu, trong khi xuất khẩu khó khăn, đã gây sức ép khiến nhiều mặt hàng rau quả trong nước phải giảm giá bán, lợi nhuận của người nông dân không còn cao như những năm trước đây. Sức ép này buộc chúng ta phải tăng chất lượng, sản lượng và giảm chi phí để có thể cạnh tranh với hàng ngoại. ⬆️

Fanpage
Thanh Niên

YouTube
Thanh Niên

Anh Phạm Văn Cường chui xuống hố ga tìm cứu vớt nạn nhân
ANH: CẮT TỪ CLIP

Nạn nhân ngưng thở, nằm bất động, được anh Cường ép tim sơ cứu
ANH: CẮT TỪ CLIP

Sau khi cứu người, anh Cường trở về nhà cùng vợ tổ chức sinh nhật cho 3 con
ANH: NVCC

Giữa giá rét, chàng trai dũng cảm cứu người dưới hố ga

MINH HẢI

Trong lúc cùng vợ đi mua bánh và hoa quả để tổ chức sinh nhật cho các con, anh Phạm Văn Cường (33 tuổi, ngụ thôn Phú Lương, xã Hưng Lộc, H.Hậu Lộc, Thanh Hóa) đã cứu sống một người phụ nữ bị rơi xuống hố ga ở chợ.

Hành động dũng cảm, kịp thời nhảy xuống hố nước trong thời tiết giá rét của anh Cường đã nhận rất nhiều lời khen của cư dân mạng.

KHÔNG NGẦN NGẠI NHẢY XUỐNG NƯỚC CỨU NGƯỜI

Theo tìm hiểu của PV, vụ việc xảy ra vào khoảng hơn 18 giờ ngày 24.12, tại chợ cá xã Minh Lộc (H.Hậu Lộc). Thời điểm này, một số tiểu thương và người dân trong chợ hồ hoán có người rơi xuống hố ga trong

một ki ốt của chợ và đã bị chìm, không còn thấy tung tích. Vì ở dưới hố ga rộng, đầy nước, trong khi miệng hố chỉ rộng khoảng 1 m² nên nhiều người không dám nhảy xuống.

Trong lúc anh Phạm Văn Cường cùng vợ đi mua bánh sinh nhật và hoa quả về tổ chức sinh nhật cho 3 đứa con (3 con của anh Cường khác tuổi nhau nhưng sinh cùng tháng nên tổ chức cùng 1 ngày) thì nghe tiếng kêu cứu ở góc chợ nên chạy vội tới. Vừa đến nơi, thấy mọi người nói có người bị rơi xuống hố ga, anh Cường liền cởi nhanh chiếc áo ấm rồi nhảy xuống tìm kiếm nạn nhân.

"Tôi xuống dùng chân, tay quơ đi quơ lại để tìm kiếm. Quơ nhiều lần thì sờ thấy chân của nạn nhân, nhưng lúc đó không nghĩ là chân người, mà nghĩ chắc khúc gỗ hay khúc chuối người ta vứt xuống nên định buông ra. Nhưng khi tiếp tục lần theo thì tôi định hình được

đó là cơ thể người, nên vội vàng kéo lên. Khi kéo đến miệng hố thì nhiều người cùng phụ kéo nạn nhân lên", anh Cường kể.

Nạn nhân được kéo lên thì đã không còn thở, nằm bất động, nhiều người nghĩ chắc không qua khỏi. Tuy nhiên, lúc đó anh Cường đã liên tục dùng tay thực hiện động tác sơ cứu ép tim ngoài lồng ngực. Sau nhiều lần ép tim nhưng không thấy nạn nhân tỉnh lại, những người xung quanh cho rằng nạn nhân đã tử vong, nhưng anh Cường vẫn không từ bỏ mà tiếp tục ép tim, và điều kỳ diệu đã đến.

CỨU NGƯỜI XONG LẶNG LẼ VỀ NHÀ TỔ CHỨC SINH NHẬT CHO CON

"Tôi kiên trì ấn mạnh ngực bà ấy để ép tim và rồi may mắn bà ấy đã tỉnh lại. Lúc bà ấy tỉnh hẳn thì tôi để người dân xung quanh ủ ấm cho bà, còn tôi đi đến bếp than của người nướng cá gần đó xin sưởi ấm. Lúc đó

trời lạnh quá mà. Đến hôm nay (25.12 - PV), tôi cũng không biết bà ấy là người ở đâu, tên gì. Tôi cũng không quan tâm chuyện đó, chỉ nghĩ mình thấy hoàn cảnh đó thì cứu giúp thôi", anh Cường chia sẻ.

Sau khi thấy nạn nhân đã ổn, anh Cường cùng vợ đi về để kịp tổ chức sinh nhật cho 3 con. Toàn bộ sự việc trên đã được nhiều người dùng điện thoại quay lại và đăng tải lên mạng xã hội. Ngay lập tức, video được chia sẻ trên nhiều nhóm và có hàng ngàn lượt bình luận khen ngợi hành động dũng cảm của anh Cường.

Anh Cường chia sẻ thêm, trước đây anh từng học bậc trung cấp ngành Lặn thi công ở Trường CĐ Dầu khí (ở Bà Rịa-Vũng Tàu). Trong quá trình học, anh cũng được hướng dẫn cách sơ cứu nạn nhân bị đuối nước, nhưng đây là lần đầu tiên anh thực hiện trên thực tế. Hiện anh Cường đang làm cơ khí cho

Like Comment Share

Thúy Mai: Không ai dám chui xuống để cứu, vậy mà em không hề đắn đo, suy nghĩ một giây phút nào. Thật ngưỡng mộ tấm lòng cao cả của em

Like Reply

Thuy Trinh Thi: Thật tuyệt vời. Chúc gia đình mạnh khỏe và hạnh phúc, chúc mừng sinh nhật 3 con nhé.

Like Reply

Write a comment...

một xưởng ở địa phương.

Ông Hoàng Văn Nghĩa, Phó chủ tịch UBND xã Minh Lộc, cho biết thông tin về vụ việc trên là đúng sự thật. Theo ông Nghĩa, nạn nhân là bà N.T.H (khoảng hơn 60 tuổi, ngụ thôn Minh Hải, xã Minh Lộc). Nạn nhân sau khi được cứu vớt đã khỏe trở lại, không ảnh hưởng đến tính mạng.

Chất lượng chưa "vàng"

(Tiếp theo trang 1)

Đây là tỷ lệ vàng trong dân số để phát triển kinh tế - xã hội, cơ hội này chỉ xảy ra một lần trong lịch sử phát triển của bất kỳ quốc gia nào. Và không phải ngẫu nhiên mà văn kiện Đại hội XIII của Đảng nhấn mạnh mục tiêu trong lĩnh vực dân số là "Phát huy lợi thế dân số vàng, chủ động thích ứng với già hóa dân số".

Thời kỳ dân số vàng của VN bắt đầu từ năm 2007, thông thường thời kỳ này kéo dài khoảng 20 - 25 năm. Nhưng theo các số liệu được công bố thì năm 2011 VN đã bắt đầu bước vào giai đoạn già hóa dân số, khá sớm so với dự báo. Nên "phát huy lợi thế dân số vàng, chủ động thích ứng với già hóa dân số" thực sự là một mục tiêu kép đầy thách thức.

Mặc dù các con số thống kê hằng năm đều chứng minh sự tăng tuyến tính cả số

lượng và chất lượng nguồn nhân lực, tuy nhiên, nếu so sánh với tổng số lực lượng trong độ tuổi lao động thì chất lượng lao động nước ta thấp, số người trong độ tuổi lao động có trình độ chuyên môn, kỹ thuật chỉ chiếm 26,1% (tỷ lệ lao động qua đào tạo có bằng cấp, chứng chỉ từ sơ cấp trở lên năm 2021) và sẽ là một thách thức lớn trong thị trường lao động bối cảnh cách mạng công nghiệp 4.0.

Sự chuyển dịch cơ cấu lao động theo các nhóm nghề, nhất là lao động giản đơn, khá chậm chạp (trong 10 năm 2007 - 2017 chỉ giảm được 3%), trong suốt một thời gian dài nền kinh tế gần như vẫn giữ nguyên cơ cấu sử dụng lao động giá rẻ. Nhóm ngành sử dụng công nghệ cao mới đạt khoảng 20%.

Về năng suất lao động, VN đang nằm

trong nhóm thấp của khu vực: giai đoạn 2016 - 2020 tăng 5,79%/năm, cao hơn so với giai đoạn 2011 - 2015 (4,27%/năm). Tuy nhiên, mức tăng vẫn rất thấp so với các nước trong khu vực: chỉ bằng 8,4% mức năng suất của Singapore; 23,1% của Malaysia; 41,5% của Thái Lan; 55,5% của Indonesia và 62,8% của Philippines.

Thế nên mới nói, tuy VN đang có lợi thế về "số lượng dân số vàng" nhưng lại chưa "vàng" về chất lượng. Chúng ta đã đi hết 1/2 thời gian của thời kỳ dân số vàng, nhưng chất lượng nguồn nhân lực vẫn đang là một thách thức lớn nhất trong quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa ở nước ta.

Theo dự báo của Tổng cục Dân số và Kế hoạch hóa gia đình, năm 2038 VN sẽ

bước vào giai đoạn dân số già và "siêu già" vào năm 2049. Với thời gian ngắn ngủi còn lại, chúng ta sẽ xoay sở thế nào với con số gần 74% lao động chưa qua đào tạo hiện nay? Làm thế nào để đẩy năng suất lao động lên ngang bằng các nước trong khu vực?

Chủ đề của Ngày Dân số VN năm nay là "Nâng cao chất lượng dân số để phát triển đất nước nhanh và bền vững". Chọn chủ đề quá đúng, bởi lẽ sự phát triển bền vững của đất nước trong tương lai dài hạn chủ yếu dựa vào năng suất lao động, tức là dựa vào chất lượng nguồn nhân lực và chất lượng dân số. Nhưng làm thế nào để nâng cao chất lượng dân số, tạo ra sự chuyển biến thực sự trong chất lượng nguồn nhân lực thì có lẽ chúng ta vẫn tiếp tục phải chờ đợi những kế hoạch mạch lạc hơn.

Đừng để Đà Lạt xấu xí trong mắt du khách

Không chỉ phê phán tài xế taxi chửi bới du khách, nhiều ý kiến cũng đề nghị cơ quan chức năng Đà Lạt mạnh tay với các hành vi xấu xí này.

Như Thanh Niên thông tin, ông Lê Anh Kiệt, Trưởng phòng Văn hóa - Thông tin (VHTT) TP.Đà Lạt, cho biết sẽ tham mưu UBND TP.Đà Lạt (Lâm Đồng) để nghị các hãng taxi không nhận vào làm việc đối với tài xế chửi bới, văng tục và quăng va li của du khách. Theo ông Kiệt, sau khi đoạn clip một tài xế xe công nghệ chửi bới, quăng va li của 3 nữ du khách xuống đường lan truyền, bên cạnh việc đề nghị Công an TP vào cuộc truy tìm biển số xe và mời tài xế đến làm việc, ông còn tìm được số điện thoại của nữ du khách - chị Đặng Thị Hoàng Yến (26 tuổi, ngụ Q.Tân Bình, TP.HCM) trực tiếp gọi điện thoại và gửi thư xin lỗi.

Trước đó, mạng xã hội lan truyền đoạn clip gây bức xúc dư luận, trong clip xuất hiện tài xế taxi công nghệ BS 49A-334.36 chửi bới, văng tục đối với 3 nữ du khách ngay trên xe. Không chỉ vậy, khi dừng xe (tại đường Hùng Vương, TP.Đà Lạt) tài xế này quăng va li của các nữ du khách xuống đường rồi đá văng vào lề và tiếp tục "hùng hổ ra oai" đòi co, văng tục với các nữ du khách.

Tối 23.12, Công an TP.Đà Lạt cho biết sau khi nhận được sự chỉ đạo của UBND TP, lực lượng công an đã nhanh chóng vào cuộc truy tìm tài xế trong clip và đã xác minh được là Phạm Văn Công (31 tuổi, ngụ P.11, TP.Đà Lạt). Ông Công mới vào làm việc ở hãng taxi H.B

Tài xế đưa chân "sút" văng va li của du khách vào lề đường

ẢNH: CẮT TỪ CLIP

từ cuối tháng 11 năm nay. Công an đã mời ông Công đến làm việc, ông này thừa nhận hành vi ứng xử của mình chưa đúng và đã viết cam kết không tái phạm.

HÀNH VI VÔ VĂN HÓA PHẢI BỊ TẮY CHAY

Nhiều ý kiến cho rằng du lịch là ngành dịch vụ, mà đã là dịch vụ thì phải mang đến trải nghiệm tốt cho khách hàng, chứ không phải kiểu kinh khủng như trong clip. Cơ quan chức năng cần xử lý nghiêm hành vi xấu xí này. "Cái này thiếu điều muốn đấm người ta luôn. Giá cả thì có gì thương lượng lại không được thì không chờ chứ mắc gì cục súc đòi đấm đòi đá quăng đồ. Cần xử lý nghiêm hành vi này", bạn đọc (BĐ) Nguyễn Tin bức xúc.

BĐ Mai Hạnh ý kiến: "Tôi từng tiếp xúc với người Đà Lạt và thấy họ rất dễ thương, nhiệt tình. Đây đúng là trường hợp con sâu làm rầu nồi canh. Chỉ vì một cá nhân có hành động

không hay mà giờ khách du lịch có cái nhìn tiêu cực đối với người dân Đà Lạt. Hành vi vô văn hóa của tài xế này phải bị tẩy chay".

"Dù bất cứ trường hợp nào xảy ra thì cũng phải giữ bình tĩnh, nói chuyện rõ ràng với nhau thay vì có những hành vi xấu xí như vậy. Bạn làm trong lĩnh vực dịch vụ mà thái độ như thế thì khác nào tự hại mình. Thật không thể chấp nhận được hành vi này vì nó ảnh hưởng đến văn hóa người Đà Lạt", BĐ Trúc Nhân phê phán.

"Các hãng taxi cần mở các lớp ngắn hạn về cung cách ứng xử với hành khách, nhất là với du khách. Ngoài việc phạt nặng tài xế còn đồ cũng cần nêu danh hãng taxi để họ có trách nhiệm hơn là chỉ biết thu tiền", BĐ Van Huy thẳng thắn.

ĐỪNG ĐỂ DU KHÁCH MỘT ĐI KHÔNG TRỞ LẠI

Ngoài xử lý nghiêm hành vi xấu xí của tài xế taxi trên thì nhiều BĐ cũng đề nghị cơ quan chức năng Đà Lạt phải mạnh tay với những hành vi phản cảm khác như tệ nạn lừa đảo, chửi bới, hét giá, "chặt chém"... du khách. "Thời gian qua, nhiều vấn đề khác như tình trạng chặt chém, lừa đảo đặt phòng khách sạn.... cũng

khiến người du lịch đến Đà Lạt ngao ngán. Những hành vi này phải lên án mạnh mẽ và cần xử phạt thật nặng. Nó đã làm xấu hình ảnh Đà Lạt trong mắt du khách", BĐ Minh Sang ý kiến.

BĐ Đặng Nguyên cho rằng: "Những hành vi xấu xí này có lẽ xuất phát từ suy nghĩ kinh doanh chụp giạt. Nếu cơ quan chức năng Đà Lạt không kịp thời chấn chỉnh thì tình trạng du khách đến một lần, sau đó không trở lại là điều hiển nhiên".

"Đây không phải là trường hợp đầu tiên, một số du khách đến Đà Lạt từng phản ánh tình trạng lừa đảo, hét giá, "chặt chém" ở những khu du lịch khiến họ bức xúc. Mong chính quyền xử lý triệt để những vấn đề này. Không thể để những cá nhân như thế làm ảnh hưởng đến bộ mặt du lịch Đà Lạt", BĐ Trung Cần thẳng thắn.

"Xây dựng tiêu chí con người hiền hòa, thân thiện, mến khách là tốt, nhưng để thực hiện được những tiêu chí trên là điều không hề dễ, khi nhiều người vẫn còn ý thức kém. Muốn nâng cao được ý thức ngoài tuyên truyền thì song song đó cần phải có biện pháp chế tài thật nghiêm", BĐ Van Nghia góp ý.

Đ.Huân (tổng hợp)

DÀN HÌNH THÀNH THÓI QUEN THANH TOÁN KHÔNG TIỀN MẶT

Sở Công thương TP.Đà Nẵng vừa phát đi cảnh báo đến người dân, các chợ, trung tâm mua sắm cảnh giác trước vụ phát hiện tiền giả quy mô lớn trên địa bàn. Ngoài cảnh báo người kinh doanh, hộ tiểu thương nâng cao ý thức cảnh giác trước các thủ đoạn sử dụng, tiêu thụ, lưu hành tiền giả trong dịp mua sắm cuối năm 2022 và Tết Nguyên đán Quý Mão 2023, Sở Công thương TP.Đà Nẵng còn yêu cầu các chợ, trung tâm thương mại, siêu thị... tăng cường thanh toán không dùng tiền mặt qua các ứng dụng thanh toán điện tử, nhằm phòng tránh tiền giả.

Có thể thấy, chủ trương khuyến khích thanh toán không dùng tiền mặt là một trong những cách chống nạn tiền giả. Tại TP.Đà Nẵng, đã có nhiều giải pháp khuyến khích thanh toán không dùng tiền mặt. Khi đến các chợ lớn và trung tâm thương mại ở TP này, người dân và du khách có thể thấy phương thức thanh toán qua các ứng dụng ví điện tử, thanh toán trực tuyến đang được khuyến khích sử dụng. Nhiều tuyến phố chuyên doanh như: Trần Văn Trứ, Nguyễn Văn Linh (Q.Hải Châu), Lê Duẩn (Q.Thanh Khê) cũng hưởng ứng thanh toán không tiền mặt.

Bên trong điểm sản xuất của đường dây làm tiền giả

ẢNH: VĂN TIẾN

Thanh toán không dùng tiền mặt đã trở thành xu hướng trên thế giới. Với lợi thế thu hút khách du lịch, TP.Đà Nẵng có điều kiện thuận lợi để hình thức thanh toán không tiền mặt phát triển sâu rộng. Điều này cũng đòi hỏi sự hợp tác của các đơn vị thanh toán. Các đơn vị này thực sự phải có những chiến lược dài hơi, với mục tiêu cụ thể về phát triển số lượng người thanh toán không tiền mặt. Bên cạnh đó, mức phí của các đơn vị thanh toán cũng phải phù hợp, đặt nền tảng cho thói quen thanh toán không dùng tiền mặt. Vì chỉ khi cơ sở kinh doanh và người tiêu dùng cảm thấy thuận tiện, hiệu quả và thực sự có lợi hơn chi tiêu tiền mặt, thanh toán không dùng tiền mặt mới trở thành xu thế, dần trở thành thói quen tiêu dùng hằng ngày. Thói quen này góp phần tạo chuyển biến mạnh mẽ trong chuyển đổi số, giảm các chi phí liên quan, giảm lượng tiền mặt trong lưu thông...

Nguyễn Tú

- Tài xế taxi đó đã làm xấu đi hình ảnh đẹp ở một thành phố Đà Lạt ngàn hoa. **Ngọc Phương**
- Đã có đầy đủ chứng cứ thì phạt kịch khung, cấm hoạt động xe công nghệ 1 năm xem sợ không? **Quang Tấn**
- Cơ quan chức năng xin lỗi thôi là chưa đủ mà phải công khai việc xử lý trường hợp này. Vì cảm xúc cá nhân của anh ta mà làm xấu bộ mặt du lịch của tỉnh thì cần phải lên án. Hy vọng việc lần này sẽ là bài học, răn đe để mọi người có cách cư xử phù hợp hơn. **Minh Khôi**

KẾT QUẢ XỔ SỐ KIẾN THIẾT NGÀY 25.12.2022			
TÊN GIẢI	Tiền Giang	Kiên Giang	Đà Lạt
Giải tám	44	25	00
Giải bảy	948	674	725
Giải sáu	3806-7361-2726	9488-9551-0754	6448-3235-1866
Giải năm	2287	9479	8415
Giải tư	50659-70845-73490-58863-87787-95345-00057	44154-16230-79035-69626-95137-80189-87317	80706-47574-52326-50589-44032-17328-35458
Giải ba	83337-71109	92586-59327	80172-14721
Giải nhì	87240	55393	44364
Giải nhất	04338	28866	42088
Đặc biệt	837069	845155	263503

(Nguồn: kqxs.vn, Công ty XSKT Lâm Đồng)

GIÁ VÀNG SJC NGÀY 25.12 (ĐVT: đồng/chi)			
TỈNH/TP	Mua	Bán	Tăng/Giảm
TP.HCM	6.615.000	6.695.000	+5.000
Hà Nội	6.615.000	6.697.000	+5.000
Đà Nẵng	6.615.000	6.697.000	+5.000
Nha Trang	6.615.000	6.697.000	+5.000
Cà Mau	6.615.000	6.697.000	+5.000

(Nguồn: Công ty TNHH MTV VBDQ Sài Gòn - SJC)

GIÁ VÀNG THẾ GIỚI	
Mua:	1.798,5 USD/ounce (-0,4 USD/ounce)
Bán:	1.799 USD/ounce (-0,4 USD/ounce)
CHỨNG KHOÁN	
Dow Jones:	33.203,93 (+0,53%)
S&P 500:	3.844,82 (+0,59%)
NASDAQ:	10.497,86 (+0,21%)
STOXX 50:	3.817,01 (-0,16%)
USD-Index:	104,31 (0,6)

(Tính đến 17 giờ ngày 25.12)

Hai sinh viên chế tạo thiết bị luyện phục hồi khớp khuỷu tay

THƯỢNG HẢI

Với mong muốn giúp các bệnh nhân nhanh chóng hồi phục sức khỏe thông qua thực hành vật lý trị liệu, hai sinh viên đã lên ý tưởng và chế tạo thành công thiết bị luyện tập phục hồi chức năng khớp khuỷu tay thụ động.

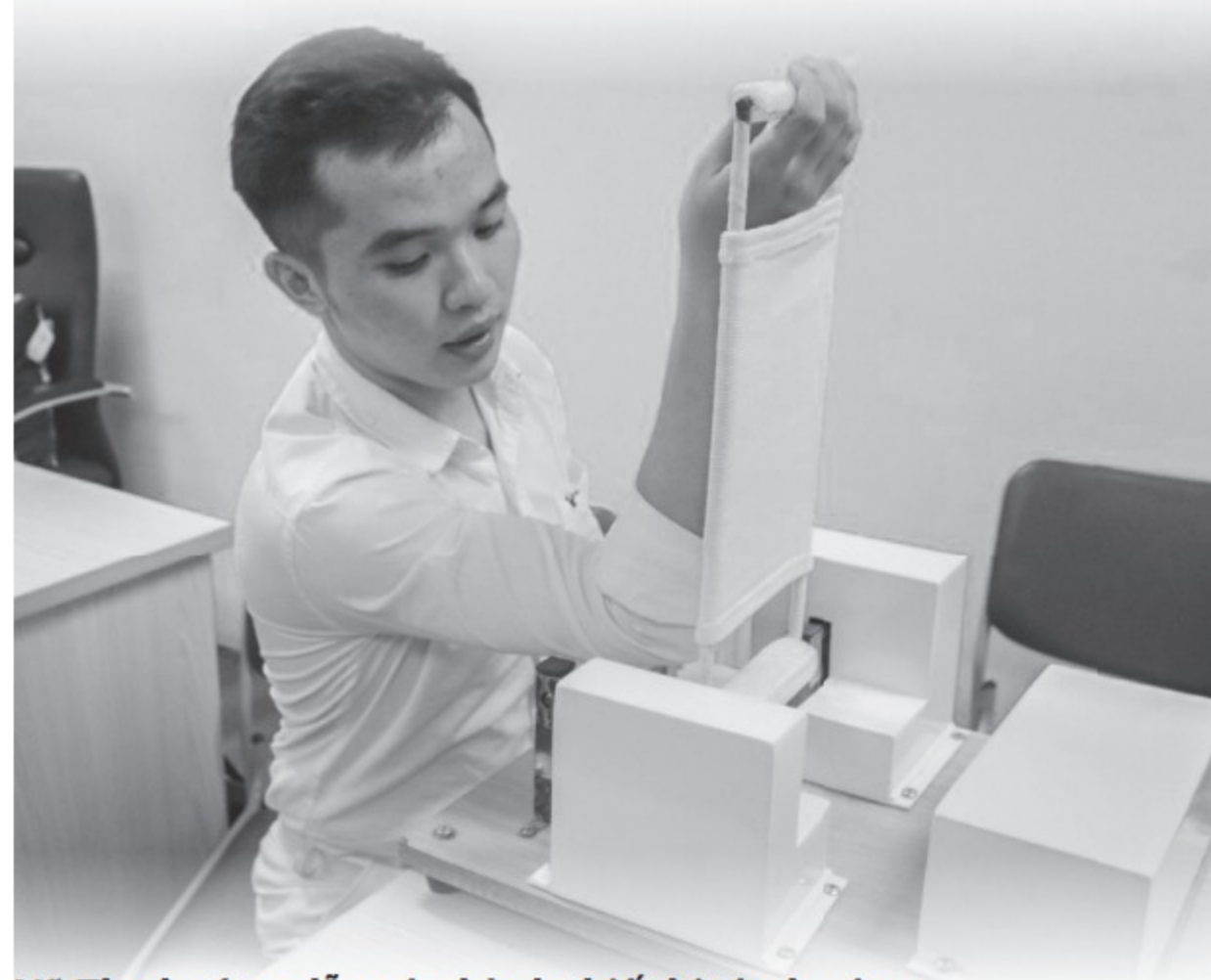
Với sáng kiến này, Vũ Thọ và Ngô Hoàng Lâm đã đạt giải ba Cuộc thi “Sinh viên nghiên cứu khoa học Eureka lần thứ 24”.

Ý TƯỞNG ĐỘT PHÁ

Trong thời gian thực tập tại Viện Vật lý y sinh học (Q.1, TP.HCM) vào đầu tháng 3.2022, Vũ Thọ và Ngô Hoàng Lâm, sinh viên lớp kỹ thuật y sinh của Trường ĐH Nguyễn Tất Thành, nhận thấy tại viện có nhiều bệnh nhân gặp chấn thương về tay nhưng số lượng máy tập vật lý trị liệu lại khá hạn chế, nên cả hai bắt đầu lên ý tưởng chế tạo sản phẩm này.

“Tụi mình thấy nhiều thiết bị hỗ trợ vật lý trị liệu đa số là ngoại nhập..., tuy có độ hoàn thiện và công nghệ hoàn chỉnh nhưng giá rất cao mà số lượng lại không đủ phục vụ bệnh nhân. Bên cạnh đó, mỗi khi các thiết bị hư hỏng phải gửi về nơi sản xuất để bảo dưỡng nên gặp nhiều bất cập”, Vũ Thọ cho hay.

Từ những vấn đề đó, Thọ và Lâm đặt ra mục tiêu nghiên cứu chế tạo thiết bị có giá thành phải

Vũ Thọ hướng dẫn vận hành thiết bị tập luyện

“Mình mong muốn nghiên cứu, cho ra đời các sản phẩm như thế này để có thể đóng góp thêm cho ngành y, vì sức khỏe rất quan trọng. Mình sẽ cố gắng đóng góp hết sức để giúp các bệnh nhân được tiếp cận với những thiết bị y tế có giá thành rẻ mà hiệu quả.”

—NGÔ HOÀNG LÂM, sinh viên Trường ĐH Nguyễn Tất Thành

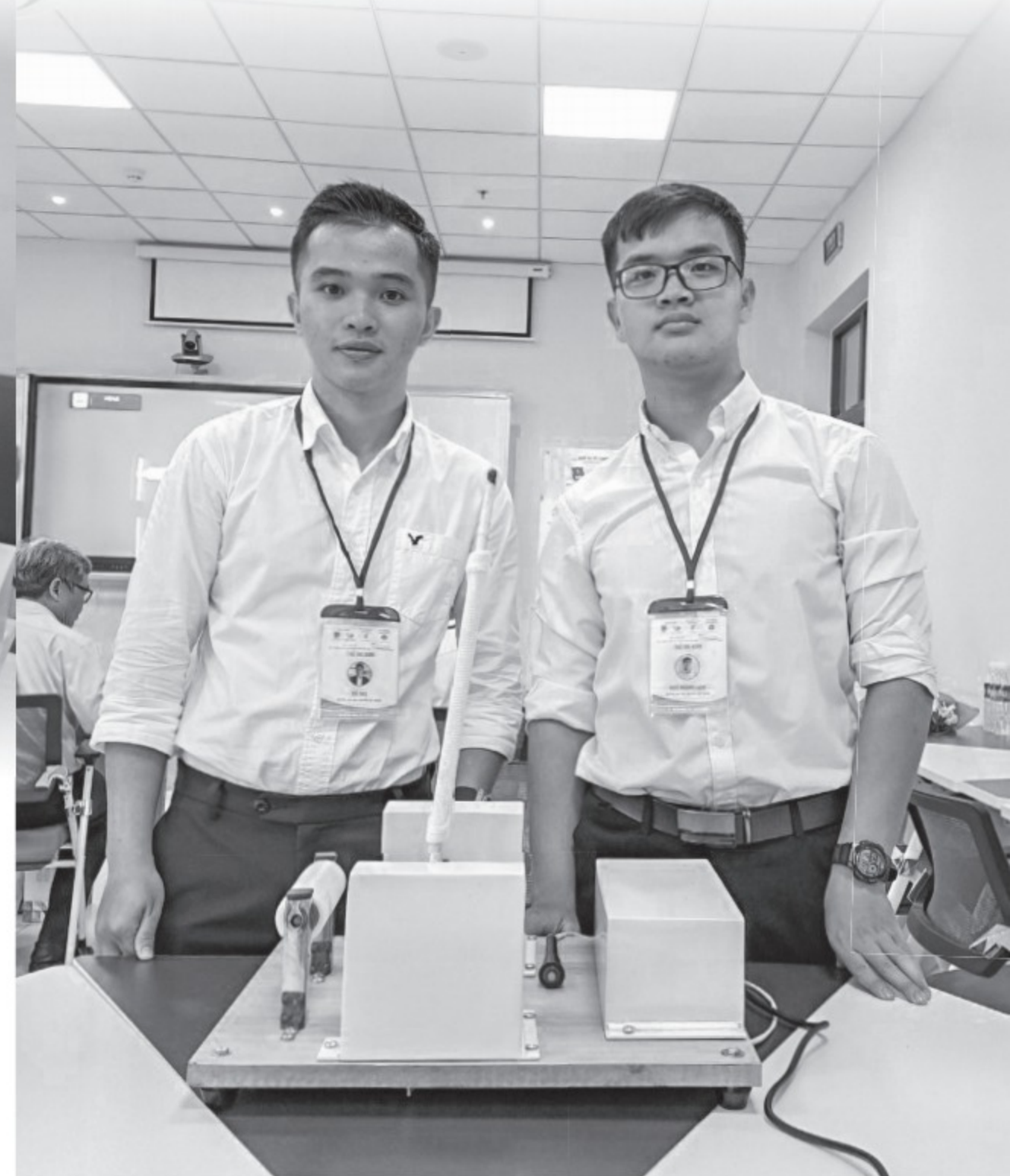
rẻ hơn, dễ sử dụng hơn và đặc biệt phải tích hợp các phần mềm giúp bác sĩ có thể theo dõi và hỗ trợ điều trị cho nhiều bệnh nhân cùng lúc.

Hoàng Lâm chia sẻ: “Trong quá trình thực tập, tụi mình thấy một bác sĩ có quá nhiều bệnh nhân, họ không thể cứ chạy đi chạy lại từng giường bệnh để hỗ trợ hiệu quả được; nên để giảm thiểu áp lực cho bác sĩ, mình sẽ khắc phục bằng cách cho thiết bị kết nối internet và bác sĩ có thể theo dõi được nhiều bệnh nhân luyện tập cùng lúc qua màn hình

điện thoại, máy tính”.

Sau hơn 3 tháng nghiên cứu, hai sinh viên đã chế tạo thành công thiết bị luyện tập phục hồi chức năng khớp khuỷu tay thụ động với cơ chế chuyển động của hai động cơ điện gắn với giá đỡ. Khi vận hành, bệnh nhân đặt cánh tay cố định lên giá đỡ, máy sẽ kiểm tra góc duỗi tay và góc gấp với thông số được hiển thị trên màn hình điện thoại, sau đó chỉ cần nhấn nút là máy sẽ tự tập luyện tay cho bệnh nhân.

“Ưu điểm của thiết bị này

Vũ Thọ và Ngô Hoàng Lâm, hai sinh viên chế tạo thiết bị tập luyện phục hồi chức năng khớp khuỷu tay thụ động

ẢNH: THƯỢNG HẢI

là rất dễ sử dụng, bệnh nhân và bác sĩ có thể tùy chỉnh tốc độ và theo dõi các thông số rất đơn giản. Thông qua ứng dụng điện thoại hỗ trợ được bọn mình lập trình, máy có thể được kết nối với nhiều thiết bị như điện thoại, máy tính... tiện cho bác sĩ trong việc theo dõi và xác định được tình hình tập luyện từ xa mà không cần gặp trực tiếp bệnh nhân”, Vũ Thọ phân tích.

Ngoài ra, thiết bị còn có một nút bấm khẩn cấp phòng trường hợp trong quá trình tập

luyện bệnh nhân bị đau hay có vấn đề cần cảnh báo thì hệ thống sẽ cho máy tạm dừng và gửi thông báo đến bác sĩ để hỗ trợ kịp thời.

CÁC CÔNG TY THIẾT BỊ Y TẾ LIÊN HỆ HỢP TÁC

Để hoàn thiện sản phẩm, hai sinh viên đã mất nhiều thời gian nghĩ ra ý tưởng và phải đối mặt rất nhiều khó khăn như: vẽ bảng thiết kế, tìm nguồn mua vật tư, vận dụng kiến thức y sinh và kỹ thuật lập trình. Đồng thời tìm hiểu, quan sát kỹ

Đứng dậy sau cơn tuyệt vọng...

Bố mất khi mới 15 tuổi, 25 tuổi phải cưa bỏ chân, nhưng anh Lê Văn Đông (28 tuổi, ở xã Nghĩa Thuận, TX.Thái Hòa, Nghệ An) đã vượt lên số phận để xây dựng cuộc sống, với tâm niệm “còn sống là phải vươn lên”.

Từ khi bố Đông mất vì bạo bệnh kéo dài, gánh nặng gia đình đè lên vai người mẹ. Thương mẹ và đứa em trai còn nhỏ, Đông một buổi đến trường, một buổi cày ruộng thuê để kiếm tiền. Tốt nghiệp THPT, gia đình quá khó khăn, Đông đành gác lại ước mơ

vào giảng đường đại học để đi làm thuê, rồi lên đường thực hiện nghĩa vụ quân sự.

Xuất ngũ về quê, chàng trai này ra Hà Nội làm phụ bếp, cố gắng chắt chiu dành dụm ít vốn với ý định sẽ về quê khởi nghiệp, thì một tai nạn ập đến. Chân phải của Đông phải cắt cụt. Tỉnh dậy trong phòng điều trị ở bệnh viện, Đông tuyệt vọng khi biết mình đã thành người tàn phế. Nhưng khi nhìn mẹ trở nên tiêu tụy hơn vì lo cho mình, Đông như bừng tỉnh. Anh quyết chí điều trị để sớm lành vết thương, trở về tìm

đường gây dựng tương lai.

Về nhà với một bên chân, Đông bắt đầu quá trình tập đi bằng chân giả và sau đó quyết định khởi đầu lại bằng công việc vẽ tranh và viết thư pháp. Nhờ có năng khiếu cộng thêm mầy mò tự học, thư pháp và tranh đá do Đông viết, vẽ rất đẹp, có hồn. Sản phẩm của anh được nhiều người yêu thích, tìm mua. Không chỉ thu hút khách hàng ở gần, anh còn sử dụng mạng xã hội để quảng bá sản phẩm và được nhiều người ở xa đặt mua.

Năm 2021, song song với công

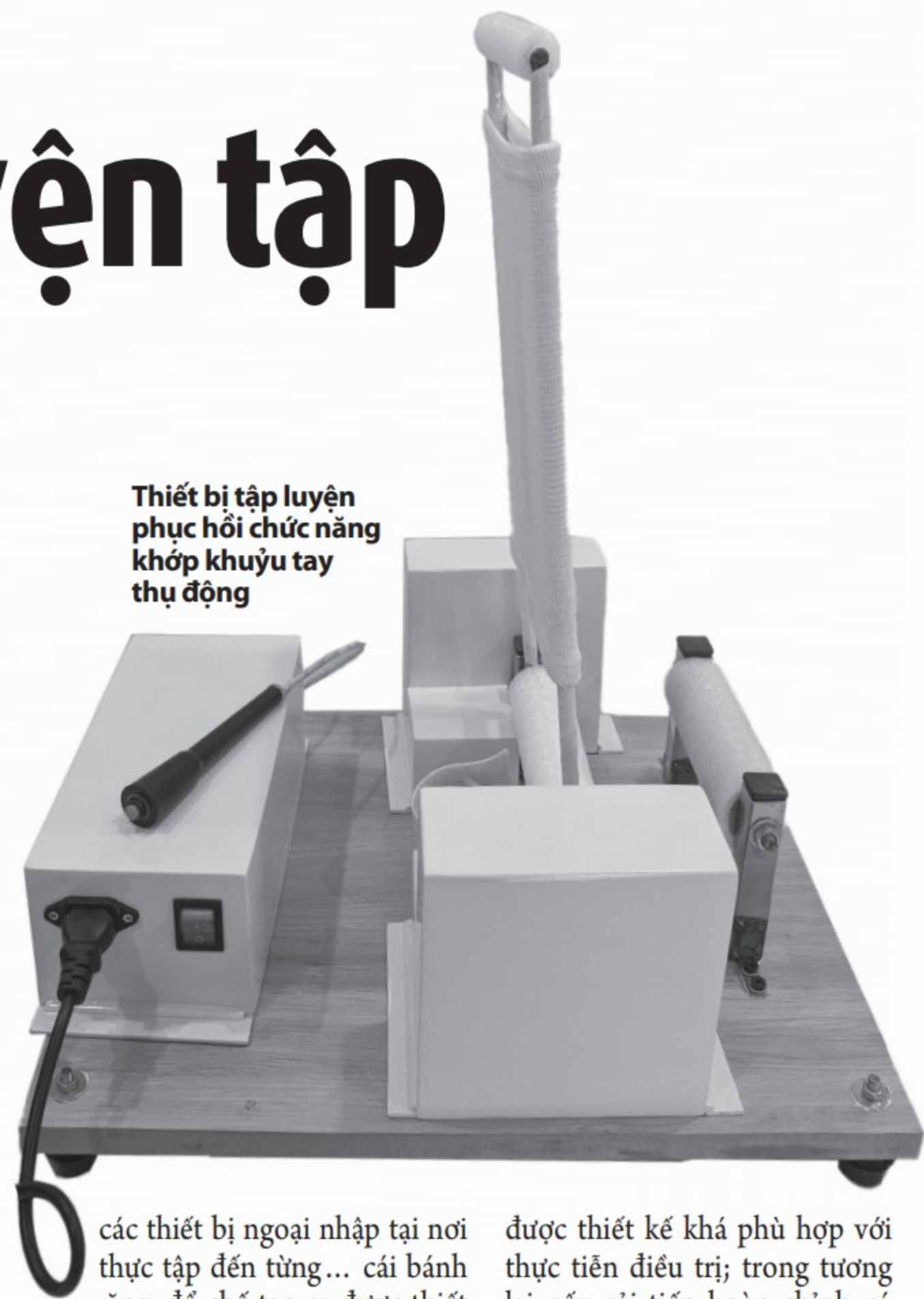

Anh Lê Văn Đông chuẩn bị cho việc viết thư pháp, vẽ tranh đá

ẢNH: K.HOAN

ện tập

Thiết bị tập luyện phục hồi chức năng khớp khuỷu tay thụ động

các thiết bị ngoại nhập tại viện thực tập đến từng... cái bánh răng, để chế tạo ra được thiết bị ứng ý.

“Tụi mình đã dành nhiều thời gian để nghiên cứu những điểm mạnh, điểm yếu của sản phẩm khác. Thật sự mình không đếm được bao nhiêu lần thử nghiệm vì sau khi cố gắng làm xong phần cứng lại chuyển qua tập trung cho phần mềm; mỗi lần viết một đoạn lập trình là cho chạy thử nghiệm ngay rồi chỉnh sửa. Có lúc bị rơi vào thế bí mà không thể giải quyết được, mình muốn bỏ cuộc, nhưng nhờ các thầy, các anh tại Viện Vật lý y sinh học hỗ trợ nên giảm bớt được căng thẳng”, Vũ Thọ bộc bạch.

Ông Đặng Vũ Hoàng, Phó trưởng ngành vật lý y sinh Trường ĐH Nguyễn Tất Thành, chia sẻ: “Sáng kiến này trước mắt đã đạt yêu cầu tối thiểu của một công cụ hỗ trợ vật lý trị liệu như: động cơ, bộ lập trình điều khiển và góc tập

được thiết kế khá phù hợp với thực tiễn điều trị; trong tương lai nếu cải tiến hoàn chỉnh có thể đưa ra thị trường”.

Hiện tại đã có nhiều công ty trong lĩnh vực thiết bị y tế liên hệ Thọ và Lâm để mở rộng, phát triển sản phẩm. Cả hai hy vọng trong tương lai thiết bị có thể cải thiện thêm về chất lượng và hướng tới việc trở thành một thiết bị đa năng có thể giúp bệnh nhân tập nhiều khớp khác nhau. Ngoài ra sẽ tích hợp thêm hệ thống kết nối với bệnh viện như nhận thông tin bệnh nhân, hồ sơ bệnh án, nhật ký luyện tập... giúp quá trình phục hồi của người bệnh tốt hơn.

“Mình mong muốn nghiên cứu, cho ra đời các sản phẩm như thế này để có thể đóng góp thêm cho ngành y, vì sức khỏe rất quan trọng. Mình sẽ cố gắng đóng góp hết sức để giúp các bệnh nhân được tiếp cận với những thiết bị y tế có giá thành rẻ mà hiệu quả”, Hoàng Lâm khẳng định.

việc làm tranh, viết thư pháp, anh Đông mở quán ăn kinh doanh và đặc biệt là được bầu làm Bí thư Chi đoàn xóm 1, xã Nghĩa Thuận. “Mặc dù đi lại khó khăn nhưng cậu ấy làm việc có trách nhiệm, hoạt động năng nổ. Các hoạt động của chi đoàn từ 2 năm qua rất sôi động và có hiệu quả cao”, chị Vũ Thị Huyền, Bí thư Đoàn xã Nghĩa Thuận, đánh giá.

Đứng dậy sau cơn tuyệt vọng, anh Lê Văn Đông trở thành người đồng hành với những hoàn cảnh giống mình. Ngoài việc động viên, tiếp sức họ bằng tinh thần, chàng trai này còn đứng ra kêu gọi những người hảo tâm giúp

đỡ và đã quyên góp được số tiền khá lớn hỗ trợ những người đồng cảnh. “Tôi tâm niệm còn sống là còn phải vươn lên. Mình may mắn được người khác giúp, mình phải đồng hành với những người bất hạnh khác”, anh Đông chia sẻ. Chàng trai 28 tuổi này cũng chuẩn bị mở thêm văn phòng tư vấn, môi giới xuất khẩu lao động.

Với những nỗ lực đáng nể và sự đóng góp cho các hoạt động của Đoàn và cộng đồng, anh Lê Văn Đông đã được Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam tuyên dương trong chương trình Tọa đàm sáng nghị lực Việt năm 2022.

Khánh Hoan

Rủ nhau lật nụ hoa cúc kiếm tiền

Ngày cuối năm, nhiều nữ sinh viên rủ nhau đi lật nụ hoa cúc kiếm tiền về quê đón tết. Với người trẻ xa nhà, mua được món quà nhỏ về tặng bố mẹ từ tiền làm thêm thì tết đoàn viên càng thêm ấm áp.

TIỀN CÔNG TRẢ THEO GIỜ

Khi những bài nhạc Giáng sinh ngân vang khắp phố phường, dưới tiết trời se lạnh và những cơn gió đông thổi mạnh, nhiều nữ sinh viên (SV) ở TP.Đà Nẵng rủ nhau đi chăm hoa tết kiếm thêm thu nhập.

Một buổi chiều cuối năm 2022, bên đường Xô Viết Nghệ Tĩnh (P.Hòa Cường Bắc, Q.Hải Châu, TP.Đà Nẵng), giữa những cánh đồng hoa cúc trái dài, từng nhóm SV miệt mài ngắt nụ hoa cúc. Công việc khá nhẹ nhàng, lương được trả theo ngày nên đã thu hút rất đông SV đến xin làm.

Theo chủ vườn hoa cúc, hằng năm cứ vào khoảng đầu tháng 12 âm lịch, các vườn cúc bắt đầu nhộn nhịp chuẩn bị mùa hoa tết. Để hoa cúc nở to và đẹp, trước tết chừng một tháng, nhà vườn bắt đầu thuê người lật bớt nụ.

Đứng lật nụ hoa dưới ánh nắng yếu ớt ngày đông, ông Phạm Văn Thanh (trú P.Hòa Cường Bắc, Q.Hải Châu, chủ vườn hoa cúc) cho biết trong nghề trồng hoa cúc phục vụ tết Nguyên đán, đây là thời gian cao điểm chăm sóc hoa. Nhà vườn sẽ thuê người làm công việc ngắt lá và lật chồi phụ để cây tập trung dưỡng chất nuôi búp, giúp hoa nở to, đẹp.

Theo ông Thanh, công việc lật nụ hoa cúc tuy không khó nhưng đòi hỏi phải kiên trì và tỉ mỉ. Thời điểm này có đến chục SV đến lật nụ hoa cúc tại nhà vườn của ông. “Cứ đến cuối năm là các SV lại đến xin việc lật nụ hoa cúc, nhiều cháu gắn bó với công việc làm thêm này suốt 4 năm đại học. Vườn nhà tôi không yêu cầu gì cao, SV

rảnh giờ nào ra làm giờ đấy, tiền công được tính theo giờ. Ở đây mọi người tạo điều kiện cho các cháu kiếm thêm ít tiền trang trải cuộc sống”, ông Thanh nói.

Theo ông Thanh, những nữ SV làm thêm tại vườn có thể kiếm cả triệu đồng một mùa tết. Thường chủ vườn sẽ trả tiền công dao động từ 15.000 - 17.000 đồng/giờ. Thời gian làm việc từ 7 - 11 giờ và 13 - 17 giờ. Tiền công được trả theo ngày hoặc theo tuần, tùy mỗi người.

KIẾM TIỀN MUA QUÀ VỀ NHÀ

Cùng 4 người bạn sống chung dãy trọ đến xin việc lật nụ hoa cúc ở nhà vườn trên đường Xô Viết Nghệ Tĩnh, Võ Thị Bích Hạ (quê Phú Yên, SV Trường ĐH Đồng Á Đà Nẵng) cho biết khi thấy thông tin nhà vườn tuyển lao động thời vụ chăm sóc hoa đăng trên mạng xã hội, cô đã rủ nhóm bạn đến xin làm. May mắn là cả 4 cô SV này đều được chủ vườn vui vẻ chấp nhận.

Theo Bích Hạ, dưới sự hướng dẫn của chủ vườn, sau gần 1 tuần làm việc, Hạ đã thuần thục các bước, đảm bảo hoa phát triển như nhà vườn mong muốn.

“Vốn đã quen với việc đồng áng ở quê nên lúc mới đi làm, được giao việc dọn cỏ mọc xung quanh chậu, tụi em làm rất dễ dàng. Sau đó, tụi em được hướng dẫn công đoạn quan trọng là lật bỏ những

nụ hoa thừa trên cây, chỉ để lại nụ lớn nhất cho cây tập trung dinh dưỡng để hoa nở to, đẹp. Trong quá trình làm cần phải khéo léo, cẩn thận để có những chậu cúc chất lượng bán tết. Mỗi khi nghe chủ vườn khen nụ hoa phát triển tốt là tụi em mừng lắm”, Bích Hạ kể.

“Công việc cũng nhẹ nhàng, chỉ có đứng lâu thì hơi mỏi chân. Em đã nhận được tiền 10 ngày công, tính ra cũng cả triệu, đủ để trả tiền trọ. Từ nay cho đến ngày về quê đón tết, em sẽ “cày” nhiều hơn để kiếm tiền mua vé xe”, Bích Hạ nói thêm.

Võ Huỳnh Ngọc Trinh (quê Phú Yên, SV Trường ĐH Đồng Á Đà Nẵng) cho biết ở quê ba mẹ làm nông nên áp lực kinh tế đè nặng lên vai khi nuôi con đi học. Vì vậy khi vừa lên thành phố để học, Trinh đã đi xin việc làm thêm kiếm tiền trang trải cho bản thân.

“Tết cận kề, tụi em xa nhà ai cũng nhớ ba mẹ, gia đình. Thương ba mẹ vất vả nên nhóm tụi em rủ nhau đi làm thêm nhiều việc như: phục vụ quán cà phê, nhà hàng, và gần tết thì đi lật nụ hoa cúc để kiếm tiền trang trải việc học. Bây giờ em làm liên tục đến 23 tháng chạp thì về quê, thu nhập cũng được hơn 2 triệu đồng, đủ mua vé xe và mua áo quần cho ba mẹ, ít quà cho gia đình”, Ngọc Trinh hồ hởi khoe.

Huy Đạt

Các bạn sinh viên lật nụ hoa cúc với tiền công 15.000 - 17.000 đồng/giờ

ANH: HUY ĐẠT

Công việc lật nụ hoa cúc đòi hỏi sự kiên trì, tỉ mỉ

CHIA BUỒN

Được tin cụ bà **Phan Thị Phê**, sinh năm 1937, quê quán: thôn Nam Hà, xã Bình Dương, H.Thăng Bình, Quảng Nam, là thân mẫu anh Nguyễn Tân - nhân viên nhà in Báo *Thanh Niên*, đã từ trần lúc 0 giờ 05 ngày 25.12.2022 (nhằm ngày 3.12 năm Nhâm Dần), hưởng thọ 86 tuổi;

Lễ nhập quan lúc 16 giờ 30 ngày 25.12.2022; lễ động quan lúc 14 giờ ngày 28.12.2022; sau đó linh cữu được gia đình đưa đi an táng tại Nghĩa trang nhân dân xã Bình Dương;

Đảng ủy, Ban Biên tập, Công đoàn, Liên chi hội Nhà báo cùng tập thể biên tập viên, phóng viên, cán bộ - công nhân viên Báo *Thanh Niên* vô cùng thương tiếc và thành kính gửi lời chia buồn cùng anh Nguyễn Tân và gia quyến.

Thanh Niên

Trao tiền bạn đọc hỗ trợ gia đình bệnh nhi người Xê Đăng

Ngày 23.12, đại diện Báo *Thanh Niên*, với sự chứng kiến của Đoàn xã, Hội Chữ thập đỏ xã Cư Pong, H.Krông Búk (Đắk Lắk), đã trao số tiền 38.803.000 đồng (đợt 2; đợt 1 đã trao 56.805.000 đồng) do bạn đọc đóng góp giúp gia đình anh A Hồng (27 tuổi, dân tộc Xê Đăng), trú buôn Cư Yuốt, xã Cư Pong (ảnh).

Anh A Hồng là bố của bệnh nhi Y Diệu An (6 tuổi), nhân vật trong bài viết *Bệnh nhi dân tộc Xê Đăng nguy kịch cần cứu giúp* đăng trên *Thanh Niên* ngày 4.6. Thời điểm này, cháu Y Diệu An bị bệnh xơ gan nặng, nằm tại Bệnh viện đa khoa vùng Tây nguyên (Đắk Lắk). Cháu cần được đưa lên tuyến trên để có điều kiện y tế can thiệp điều trị ở mức cao hơn, cứu mạng sống nhưng gia đình anh A Hồng quá nghèo túng, không biết lấy đâu ra tiền chi phí.

Tuy nhiên, khi chưa kịp đưa lên điều trị ở tuyến trên thì bé Y Diệu An qua đời tại bệnh viện vào ngày 27.6 do bệnh xơ gan giai đoạn cuối, thêm viêm phổi nặng, xuất huyết tiêu hóa. Trước đó, hồi năm 2014, gia đình anh A Hồng mất con trai đầu khi mới 2 tuổi do bệnh viêm não. Còn cháu Diệu An phát bệnh khi 3 tuổi, trước khi mất phải chữa trị tốn kém 3 năm liền. Nhận số tiền ủng hộ, anh A Hồng xúc động cảm ơn bạn đọc Báo *Thanh Niên* đã hỗ trợ, giúp gia đình anh vượt qua khó khăn, nuôi dạy 2 con còn lại.

Tin, ảnh:

Trung Chuyên - Hoàng Bình

Khốn đốn vì đường cao hơn nhà

PHẠM ĐỨC

Nhiều hộ dân ở thôn Tân Tiến (xã Phú Lộc, H.Can Lộc, Hà Tĩnh) bức xúc khi đường nổi hai đầu vào cây cầu của một dự án thủy lợi bị nâng lên, khiến nhà dân thấp hơn mặt đường gần 2 m.

NƯỚC ĐỔ THẮNG VÀO NHÀ DÂN

Dự án hệ thống thủy lợi Ngàn Trươi - Cẩm Trang (giai đoạn 2) có tổng mức đầu tư hơn 1.485 tỉ đồng, khởi công vào tháng 6.2018, do Ban Quản lý dự án xây dựng công trình NN-PTNT Hà Tĩnh làm chủ đầu tư. Đến nay, các hạng mục của dự án này cơ bản đã hoàn thành để bàn giao đưa vào sử dụng. Tuy nhiên, trong quá trình triển khai thi công cầu ô tô số 9 nằm trên tuyến QL15A, bắc qua tuyến kênh chính Linh Cẩm (một hạng mục của dự án - PV) đã gây ra nhiều bất cập, ảnh hưởng sinh hoạt của nhiều hộ dân ở thôn Tân Tiến.

Theo phản ánh của người dân, cầu ô tô số 9 được xây dựng cao hơn cầu cũ 1,58 m và đường dẫn hai đầu cầu cũng được nâng cao. Cây cầu này đã hoàn thành đưa vào sử dụng được mấy tháng qua. Kể từ ngày cầu mới được xây dựng, nhà của 19 hộ dân sinh sống hai bên đường dẫn bị thấp hơn mặt đường, có nhà thấp hơn mặt đường gần 2 m, chắn sát cửa ra vào. Mỗi khi có mưa lớn, đất đá và bùn bắn từ mặt đường tràn hết vào nhà dân. Có gia đình đã phải đi thuê nhà nơi khác để ở vì không chịu được cảnh bức bối, bất tiện.

Ngôi nhà của gia đình ông Phan Đình Ngọc (77 tuổi) hiện thấp hơn mặt đường gần 2 m và lối vào nhà bị mặt đường bịt kín gần như toàn bộ. Ông

Các hộ dân ở thôn Tân Tiến muốn ra khỏi nhà phải bắc thang

Ngọc than thở: “Khi dự án xây cầu chưa khởi công, nhà tôi hơi thấp hơn mặt đường bóm QL15A. Nhưng kể từ khi cầu mới được xây dựng, đơn vị thi công nâng cao mặt đường dẫn vào cầu khiến nhà của tôi biến thành hầm sâu. Bây giờ muốn ra ngoài phải bắc thang, bất tiện vô cùng. Đó là chưa kể vào ngày trời có mưa, nước và bùn đất tràn hết vào nhà”. Cạnh đó, ngôi nhà của bà Trần Thị Thanh (58 tuổi) cũng bị thấp hơn mặt đường hơn 1 m. Vì không chịu được cảnh “nhà thấp đường cao” nên bà Thanh phải thuê người dỡ hết mái tôn, chuyển qua vị trí khác xây dựng nhà tạm để ở. “Suốt nhiều tháng qua, các hộ dân chúng tôi đã làm đơn gửi chính quyền các cấp yêu cầu chủ đầu tư dự án bồi thường hoặc có phương án giải tỏa, cấp

Nhiều nhà dân ở thôn Tân Tiến bị bịt kín vì thấp hơn mặt đường

ẢNH: PHẠM ĐỨC

đất tái định cư nhưng đến nay vẫn chưa được giải quyết”, bà Thanh bức xúc.

KHÔNG THUỘC DIỆN BỒI THƯỜNG (!)

Ông Nguyễn Xuân Chương, Chủ tịch UBND xã Phú Lộc, cho biết toàn bộ 19 hộ dân ở thôn Tân Tiến sinh sống hai bên đường dẫn vào cầu ô tô số 9 vừa mới hoàn thành xong đều nằm ngoài mốc giải phóng mặt bằng (GPMB) của dự án hệ thống thủy lợi Ngàn Trươi - Cẩm Trang. Do vậy, các hộ dân này dù bị ảnh hưởng nhưng không được đưa vào phương án bồi thường hoặc phải giải tỏa để đi nơi khác. “Thời gian qua, chúng tôi đã nhiều lần kiến nghị cấp trên và ngành chức năng về kiểm tra thực tế để có phương án giải quyết cho 19 hộ dân sống hai bên cầu ô tô số 9. Phía chủ đầu tư dự án thì cho rằng việc này không thuộc thẩm quyền và trách nhiệm của họ”, ông Chương nói.

Ông Trần Mạnh Sơn, Phó chủ tịch UBND H.Can Lộc, cho hay sau khi nhận được phản ánh của các hộ dân ở thôn Tân Tiến, huyện đã thành lập đoàn về kiểm tra để có phương án để

xuất với UBND tỉnh tìm cách tháo gỡ. “Chúng tôi cũng rất thấu hiểu những khó khăn, bất tiện mà các hộ dân đang phải gánh chịu. Huyện cũng đã kiến nghị với tỉnh sớm có chính sách để hỗ trợ các hộ dân này”, ông Sơn chia sẻ.

Trong khi đó, theo đại diện chủ đầu tư là ông Nguyễn Trọng Tâm, Giám đốc quản lý dự án kênh chính hệ thống thủy lợi Ngàn Trươi - Cẩm Trang (giai đoạn 2), trong quá trình thi công tuyến kênh Linh Cẩm thì các công trình liên quan đều được nâng cao lên. Trong đó, hạng mục cầu ô tô số 9 và đường nối vào cầu cũng được nâng cao hơn so với nền đường trước đây. Do các hộ dân ở thôn Tân Tiến nằm ngoài mốc GPMB nên không được dự án bồi thường hoặc hỗ trợ thiệt hại. “Hiện nay, nguồn tiền để thực hiện hỗ trợ, bồi thường GPMB của dự án vẫn đang còn và trách nhiệm này thuộc về UBND H.Can Lộc. Chúng tôi cũng đã đề nghị lãnh đạo huyện này xin chủ trương với tỉnh để sớm bố trí nguồn kinh phí của dự án hỗ trợ cho các hộ dân bị ảnh hưởng”, ông Tâm nói.

Cơ quan chưa trả lời bạn đọc

Tiếp theo những hồ sơ, đơn thư của bạn đọc do Báo *Thanh Niên* chuyển tới các cơ quan chức năng trong tháng 11 và tháng 12.2020 nhưng đến nay vẫn chưa nhận được trả lời.

- **TAND tối cao** chưa trả lời đơn của ông **Mai Văn Như** (ngụ 31 Nguyễn Sơn, P.Phú Thạnh, Q.Tân Phú, TP.HCM) theo phiếu chuyển (PC) 656/PC-TN ngày 10.12.2020; bà **Trần Thị Lai** (ngụ tổ 9, khối Hà My Đông B, P.Điện Dương, TX.Điện Bàn, Quảng Nam) theo PC 682/PC-

TN ngày 10.12.2020.

- **TAND cấp cao tại TP.HCM** chưa trả lời đơn của ông **Bùi Ngọc Nam** (ngụ số 82, đường số 18, KP.2, P.Bình Hưng Hòa, Q.Bình Tân, TP.HCM) theo PC 655/PC-TN ngày 10.12.2020; ông **Nguyễn Văn Hùng** và bà **Nguyễn Thị Kim Phụng** (ngụ tổ 9, ấp Tân Bình, xã Tân Thanh, H.Giồng Trôm, Bến Tre) theo PC 732/PC-TN ngày 30.12.2020.

- **TP.HCM: TAND TP.HCM** chưa trả lời đơn của ông **Châu Thanh Bình** (ngụ 64/15D Hàng Tre, KP.Mỹ Thành,

P.Long Thạnh Mỹ, TP.Thủ Đức) theo PC 627/PC-TN ngày 10.11.2020; **UBND TP.Thủ Đức** chưa trả lời đơn của ông **Trương Văn Đáng** (ngụ số 04, đường 970, P.Phú Hữu) theo PC 636/PC-TN ngày 10.11.2020; **TAND TP.HCM** chưa trả lời đơn của bà **Nguyễn Thị Huyền** (ngụ căn hộ chung cư Sunrise City V2-05-02, số 23 Nguyễn Hữu Thọ, P.Tân Hưng, Q.7) theo PC 640/PC-TN ngày 10.11.2020.

- **UBND tỉnh Bắc Ninh** chưa trả lời đơn của bà **Phạm Thị Liễu** và bà

Nguyễn Thị Nhân (ngụ khu Niềm Xá, P.Kinh Bắc, TP.Bắc Ninh) theo PC 629/PC-TN ngày 10.11.2020. **UBND TX.Bến Cát (Bình Dương)** chưa trả lời đơn của ông **Lê Văn Dũng** và bà **Phan Thị Ngọc Được** (ngụ KP.5, P.Chánh Phú Hòa, TX.Bến Cát) theo PC 634/PC-TN ngày 10.11.2020.

Đề nghị quý cơ quan nhận phiếu chuyển của Báo *Thanh Niên* nhanh chóng xem xét, giải quyết và thông báo kết quả để chúng tôi trả lời bạn đọc theo luật định. **Ban CTĐ**

1.600 vé xe Tết sum vầy bắt đầu đến tay sinh viên, người lao động

TỪ THẮNG

Sau khi kết thúc đăng ký vào ngày 20.12.2022, Ban tổ chức đã thống kê danh sách và bắt đầu quá trình trao vé đến tay 1.600 sinh viên, người lao động khó khăn từ ngày 25.12.2022.

SỨC LAN TỎA MẠNH MẼ CỦA TẾT SUM VẦY

Chính thức phát động từ giữa tháng 12.2022, chương trình “Chuyến xe Tết sum vầy” 2023 nhanh chóng nhận được sự hưởng ứng của rất nhiều sinh viên và người lao động trên địa bàn TP.HCM. Với mục tiêu trao tặng 1.600 tấm vé về quê đón Tết Quý Mão cho những hoàn cảnh khó khăn, chương trình đã đáp ứng được tâm tư, nguyện vọng của hàng nghìn người trong giai đoạn cuối năm này. Chỉ trong 6 ngày từ 15.12.2022 đến 20.12.2022, hàng nghìn hồ sơ đăng ký đã được gửi đến Ban tổ chức tại địa chỉ tetsumvay.thanhnien.vn.

Nhiều địa phương như Thanh Hóa, Nghệ An, Quảng Bình, Quảng Trị có số hồ sơ đăng ký vượt trội, đạt đủ số lượng yêu cầu chỉ sau 1 ngày mở cổng đăng ký. Sau khi sàng lọc và xác minh hồ sơ liên tục, toàn bộ số vé của chương trình đã sẵn sàng để trao đến các bạn sinh viên và người lao động. Danh sách 1.600 cá nhân được trao tặng vé xe Tết sum vầy 2023 hiện đã được cập nhật đầy đủ trên trang thông tin của chương trình.

Bên cạnh số lượng hồ sơ gửi về, “sức nóng” của “Chuyến xe Tết sum vầy” 2023 còn thể hiện ở lượt xem, lượt tương tác liên tục trên các bài đăng liên quan đến chương trình. Các video, bài đăng

Thời gian nhận vé Tết sum vầy kéo dài đến hết ngày 6.1.2023

ẢNH: BTC

thông báo về thể lệ, cập nhật tiến độ đăng ký... trên các nền tảng mạng xã hội của Báo Thanh Niên đều có lượt chia sẻ vô cùng ấn tượng, khẳng định sức lan tỏa mạnh mẽ của chương trình.

HÀNH TRÌNH “TẾT SUM VẦY” ĐÃ BẮT ĐẦU

Không còn phải thấp thỏm lo âu chuyện về quê tết này, hành trình sum vầy của hàng nghìn người đã bắt đầu bằng việc nhận vé tại Trung tâm Hỗ trợ học sinh, sinh viên TP.HCM (33 Nguyễn Thị Minh Khai, P.Bến Nghé, Q.1, TP.HCM). Thời gian nhận vé kéo dài từ ngày 25.12.2022 đến 6.1.2023. Buổi sáng từ 8 giờ 00 đến 12 giờ 00, buổi chiều từ 13 giờ 30 đến 17 giờ 30, kể cả thứ bảy và chủ nhật (trừ ngày nghỉ lễ Tết dương lịch).

Ban tổ chức lưu ý cá nhân khi đến nhận vé cần mang theo Đơn đề nghị hỗ trợ vé xe tết, bản photo CMND/CCCD (không

cần chứng thực), kèm theo bản chính để đối chiếu, bản photo Thẻ sinh viên (với đối tượng sinh viên), kèm bản chính để đối chiếu. Đặc biệt, các bạn cũng cần cung cấp mã xe, số thứ tự vé của mình để thuận tiện trong việc phát vé. Các thông tin này đều đã có trên danh sách nhận vé do Ban tổ chức công bố.

Chuyến xe Tết sum vầy dự kiến khởi hành vào ngày 12.1.2023 (nhằm ngày 21 tháng 12 âm lịch) tại Sân 4A, Nhà văn hóa Thanh niên (số 4 Phạm Ngọc Thạch, Q.1, TP.HCM) và đích đến là 11 tỉnh thành miền Trung bao gồm: Ninh Thuận, Phú Yên, Bình Định, Quảng Ngãi, Quảng Nam, Đà Nẵng, Thừa Thiên-Huế, Quảng Trị, Quảng Bình, Hà Tĩnh, Nghệ An.

Trong không khí hân hoan của những ngày chuyển giao giữa năm cũ và năm mới, còn gì tuyệt vời hơn niềm hạnh phúc đoàn tụ với gia đình sau một năm dài xa

cách. Khi những tấm vé đầu tiên được chuyển đến tay những bạn sinh viên và người lao động, hành trình của tết đã thực sự bắt đầu. Với sự hợp tác tổ chức giữa Báo Thanh Niên và Trung tâm Hỗ trợ học sinh, sinh viên TP.HCM, cùng với sự đồng hành tích cực của Công ty CP Acecook Việt Nam, tin rằng niềm hạnh phúc sum vầy của 1.600 gia đình trong mùa xuân năm nay sẽ trở nên đặc biệt ý nghĩa.

Nếu bạn là một trong những người may mắn có mặt trong danh sách nhận vé của chương trình “Chuyến xe Tết sum vầy”, hãy sắp xếp thời gian để đến nhận vé đúng hạn theo thông báo của chương trình. Sau khi kết thúc giai đoạn phát vé, quá trình chuẩn bị

cho lễ tiễn sẽ chính thức bắt đầu. Dự kiến sẽ có nhiều tiết mục văn nghệ, giao lưu cùng những phần quà hấp dẫn được trao tặng trong lễ tiễn như một lời chúc ấm áp gửi đến những người có mặt trong chuyến xe đầy ý nghĩa này. <1>

Báo Thanh Niên phối hợp với Trung tâm Hỗ trợ học sinh, sinh viên TP.HCM và Công ty CP Acecook Việt Nam tổ chức chương trình “Chuyến xe Tết sum vầy” Tết Quý Mão 2023, trao tặng 1.600 vé xe đưa sinh viên, người lao động có hoàn cảnh khó khăn từ TP.HCM về quê đón tết. Chuyến xe dự kiến khởi hành vào ngày 12.1.2023. Thông tin chi tiết truy cập địa chỉ tetsumvay.thanhnien.vn.

ĐƠN VỊ TÀI TRỢ CHÍNH

CHƯƠNG TRÌNH

Tết sum vầy - Tết hạnh phúc

Mời đặt mua Báo Thanh Niên dài hạn năm 2023

Báo Thanh Niên chân thành cảm ơn quý bạn đọc đã nhiệt tình quan tâm và đặt mua các ấn phẩm của Báo Thanh Niên trong thời gian qua, thời gian giao báo quý 4/2022 của quý bạn đọc kết thúc vào ngày 31.12.2022. Báo Thanh Niên trân trọng kính mời quý bạn đọc tiếp tục đăng ký đặt mua báo năm 2023 với nhiều chính sách ưu đãi dành cho bạn đọc.

Chi tiết xin quý bạn đọc vui lòng liên hệ:

● **Tại TP.HCM nhận giao tại 21 quận, huyện, TP.Thủ Đức:**

1. Phòng Phát hành Báo Thanh Niên: 268 - 270 Nguyễn Đình Chiểu, P.Võ Thị Sáu, Q.3; hoặc đặt báo online: <http://datbao.thanhnien.vn>.

ĐT: 028.39309243 - 028.39302302 - Ext: 101 - 0903035758.

Email: phathanh@thanhnien.vn

2. Nhà in Báo Thanh Niên:

732 Lê Đức Thọ, P.15, Q.Gò Vấp.

ĐT: 028.38949455 - 028.38949466

3. Chi nhánh Công ty Phát hành

Báo chí TW 2: 43T Hồ Văn Huê, P.9, Q.Phú Nhuận.ĐT: 028.38478370

● **Tại Đồng Nai:** 15A Võ Thị Sáu,

TP.Biên Hòa.ĐT: (0251) 3940818 -

3940819 - 0918710737.

Fax: (0251) 3940817

● **Tại Cần Thơ:** 99 Trần Văn Hoài,

TP.Cần Thơ.ĐT: (0292) 3825244 -

0901169894. Fax: (0292) 3825245

● **Tại Lâm Đồng:** 15 Lê Hồng

Phong, P.4, TP.Đà Lạt.

ĐT: (0263) 3827807 - 0916704389.

Fax: (0263) 3812930

● **Tại Khánh Hòa:** 120 Thống

Nhất, P.Vạn Thắng, TP.Nha Trang.

ĐT: (0258) 3819306 - 0905214069.

Fax: (0258) 3819307

● **Tại Hà Nội:** 218 Tây Sơn,

Q.Đống Đa, Hà Nội.

ĐT: (024) 38570981 - 0904266866.

Fax: (024) 38570948

● **Tại Hải Phòng:** 107 Máy Tơ,

Q.Ngô Quyền, TP.Hải Phòng.ĐT:

(0225) 3822038. Fax: (0225) 3822037

● **Tại Thanh Hóa:** 1 Nhà Thờ,

TP.Thanh Hóa.ĐT/Fax: (0237) 3855748

● **Tại Đà Nẵng:** 144 Bạch

Đằng, TP.Đà Nẵng.ĐT: (0236)

3824231 - 3810332 - 0905541164.

Fax: (0236) 3871345

● **Tại Bình Định:** 133 Lê Lợi,

TP.Quy Nhơn.ĐT: (0256) 3824142 -

0905459589. Fax: (0256) 3815559

● **Tại hệ thống bưu điện:**

Vui lòng liên hệ các cơ sở bưu điện

trên toàn quốc hoặc số máy điện

thoại của bộ phận hỗ trợ khách hàng: 1800.585855 - 024.38255901.

● **Đặt báo Thanh Niên gửi đi**

nước ngoài: Công ty XUNHASABA.

ĐT: (84.28) 38241320 - 38292900

- Fax: (84.28) 38241321. Email:

export@xunhasaba-hcmc.com.vn.

BẢNG GIÁ BÁO THANH NIÊN

STT	Loại báo	Giá bìa (đồng)	Quý 1/2023 (1.1 - 31.3)		6 tháng đầu năm 2023 (1.1 - 30.6)		Cả năm 2023 (1.1 - 31.12)	
			Số kỳ	Thành tiền	Số kỳ	Thành tiền	Số kỳ	Thành tiền
1	Nhật báo Thanh Niên	5.500	79	434.500	170	935.000	354	1.947.000
2	Xuân Thanh Niên	47.500	01	47.500	01	47.500	01	47.500
3	Đặc San Phụ Nữ 8.3	25.000	01	25.000	01	25.000	01	25.000
4	Đặc San 30.4	35.000			01	35.000	01	35.000
5	Đặc San 21.6	35.000			01	35.000	01	35.000
6	Đặc San 13.10	35.000					01	35.000
Tổng cộng				507.000		1.077.500		2.124.500

EVNGENCO2 và 10 năm Thắp sáng niềm tin

HUỖNH MAI

Mùa xuân 2023, Tổng công ty Phát điện 2 (EVNGENCO2) tròn 10 tuổi, vững bước trên con đường thực hiện sứ mệnh “Điện đi trước một bước” và hành trình “Thắp sáng niềm tin”.

Ngày 1.1.2013, EVNGENCO2 chính thức đi vào hoạt động với 12 đơn vị thành viên trải dài từ Bắc đến Nam. Bước ngoặt lịch sử này đặt lên vai EVNGENCO2 trọng trách của một tổng công ty phát điện có trách nhiệm lớn với Tập đoàn Điện lực Việt Nam (EVN) và xã hội, góp phần xây dựng thị trường phát điện cạnh tranh lành mạnh.

NỖ LỰC ĐỂ BỨT PHÁ

Mặc dù gặp muôn vàn thử thách do nhu cầu sử dụng điện không ngừng tăng, trong khi thời tiết bất lợi như khô hạn kéo dài dẫn đến thiếu nước tại các hồ thủy điện, thiên tai, bão lũ bất thường, thiếu than, giá nguyên liệu đầu vào sản xuất điện tăng cao... nhưng EVNGENCO2 vẫn không ngừng nỗ lực, dồn sức cho sự nghiệp “Thắp sáng niềm tin”.

Từ năm 2014 - 2018, 11 tổ máy của các nhà máy như: Nhiệt điện Hải Phòng II, Thủy điện Sông Bung 4, Nhiệt điện Ô Môn I, Thủy điện Trung Sơn, Thủy điện Sông Bung 2 đi vào vận hành thương mại, tăng quy mô công suất thêm 1.446 MW, đã đánh dấu sự lớn mạnh không ngừng của EVNGENCO2.

Đến nay, công suất toàn EVNGENCO2 đạt 4.461 MW, tăng gấp 1,5 lần so với năm 2013 và dự kiến tiếp tục tăng khi các công trình nhà máy điện mới đưa vào vận hành như: điện gió, điện mặt trời trên lòng hồ và các dự án mở rộng thủy điện. Tổng sản lượng điện sản xuất của EVNGENCO2 trong 10 năm hoạt động là 162 tỉ kWh, tăng bình quân 27% so với lúc mới thành lập, qua đó đóng góp lớn vào việc cung ứng điện và đảm bảo an toàn an ninh năng lượng quốc gia.

Đặc biệt, tháng 7.2021, công ty mẹ EVNGENCO2 đã chuyển từ công ty TNHH MTV sang công ty cổ phần, trở thành doanh nghiệp nhà nước đầu tiên thực hiện theo Nghị định 126 và Nghị định 140 về cổ phần hóa doanh nghiệp nhà nước kể từ khi Ủy ban Quản lý vốn nhà nước tại doanh

EVNGENCO2 gồm 12 đơn vị thành viên trải dài từ Bắc đến Nam

Tập thể cán bộ, công nhân viên EVNGENCO2

nghiệp được thành lập đến nay. Bước ngoặt này đã mở ra bước chuyển mình mạnh mẽ của EVNGENCO2.

Nếu năng suất lao động của EVNGENCO2 từ 2,52 triệu kWh/người vào năm 2020 thì đến năm 2022 đạt 2,84 triệu kWh/người, tăng 12%. Từ đây, cổ phần hóa đã góp phần đổi mới cơ cấu tổ chức và mô hình quản lý của Tổng công ty.

Ông Trần Phú Thái, Chủ tịch HĐQT EVNGENCO2, cho biết để biến những thách thức thành cơ hội, trong chiến lược của mình, EVNGENCO2 xác định 3 lĩnh vực trọng tâm là: hiện đại hóa quản trị doanh nghiệp theo chuẩn mực quốc tế; áp dụng triệt để chuyển đổi số vào quy trình sản xuất kinh doanh; chuyển đổi

xanh - đầu tư phát triển các dự án năng lượng tái tạo thân thiện với môi trường.

“Để thực hiện, EVNGENCO2 đặc biệt chú trọng nâng cao tầm nhìn, tư duy chiến lược và sự quyết tâm của đội ngũ lãnh đạo, quản lý; tạo sự đồng thuận trong toàn bộ máy, nguồn lực về tài chính và con người để thực hiện; đồng thời trọng dụng nhân tài, mở rộng hợp tác quốc tế, nhất là với các tập đoàn hàng đầu trong lĩnh vực năng lượng. Tôi tin rằng, với truyền thống yêu lao động, chung sức, đồng lòng, đổi mới sáng tạo của tập thể lãnh đạo, người lao động, EVNGENCO2 sẽ vững vàng vượt qua mọi thách thức, viết tiếp những trang sử mới trên hành trình “Chung tay thắp sáng””, ông Thái nói.

ẢNH: MINH LƯƠNG

THÂN THIỆN MÔI TRƯỜNG, TRÁCH NHIỆM VỚI XÃ HỘI

Với phương châm kinh doanh gắn liền với trách nhiệm xã hội, trong 10 năm qua, EVNGENCO2 và các đơn vị thành viên đã đóng góp 130 tỉ đồng cho các hoạt động an sinh xã hội. Đó là những căn nhà đại đoàn kết, những ngôi trường mới được xây dựng cùng biết bao học bổng ý nghĩa, nâng bước trẻ em nghèo đến trường... Nghĩa tình còn được thể hiện qua hơn 3.000 đơn vị máu mà toàn thể cán bộ, công nhân viên EVNGENCO2 tham gia hiến máu từ năm 2015 - 2022.

Nói về đóng góp của EVNGENCO2, một lãnh đạo TP.Cần Thơ chia sẻ: “Nhớ lại năm 2021, cả nước nói chung và TP.Cần Thơ nói riêng đều vô cùng khó khăn, dịch bệnh Covid-19 bùng phát và diễn biến phức tạp. Trong bối cảnh đó, EVNGENCO2 đã nỗ lực vượt khó, giữ vững hoạt động sản xuất kinh doanh dù các đơn vị thành viên của Tổng công ty trải dài nhiều tỉnh, thành phố trên cả nước. Tổng công ty còn tổ chức nhiều hoạt động như phát khẩu trang miễn phí, hiến máu tình nguyện khi thành phố gặp tình trạng thiếu hụt nguồn máu dự trữ, trao hỗ trợ Quỹ phòng chống Covid-19... cùng thành phố

vượt qua thời gian khó khăn”.

Cùng với công tác an sinh xã hội, EVNGENCO2 cũng luôn vững bước thực hiện sứ mệnh “Điện đi trước một bước” phục vụ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Các dự án nguồn điện trong tương lai được Tổng công ty dự kiến phát triển như mở rộng công suất các nhà máy thủy điện trực thuộc gồm: Thủy điện Trung Sơn, Thủy điện Quảng Trị, Thủy điện Sông Ba Hạ. Về dự án điện mặt trời, Tổng công ty có Điện mặt trời Quảng Trị, cụm Điện mặt trời Thác Mơ và các dự án điện mặt trời nổi trên lòng hồ các Nhà máy thủy điện Sông Ba Hạ, Quảng Trị, An Khê và Ka Nak.

Trong khó khăn, EVNGENCO2 luôn thấy cơ hội. 3 nhà máy nhiệt điện, 9 nhà máy thủy điện không ngừng nỗ lực để hôm nay đóng góp gần 6% sản lượng điện toàn quốc. EVNGENCO2 đã dẫn đầu khẳng định vị thế của mình trong lĩnh vực phát điện, bằng những đóng góp quan trọng vào quá trình phát triển kinh tế - xã hội của các địa phương, đất nước nói chung. Đó cũng chính là thành quả của một tập thể đoàn kết, bản lĩnh, quyết tâm và linh hoạt với phương châm “việc gì đến phải thực hiện dứt điểm, không để trôi qua” và một tinh thần “tôn trọng, quan tâm và chăm sóc”. Từ giới thiệu

Tiêm vắc xin là biện pháp bảo vệ trước bệnh truyền nhiễm

ẢNH: DUY TÍNH

Kiểm soát bệnh viêm gan do vi rút tại TP.HCM đến năm 2025

DUY TÍNH

Ngày 25.12, Sở Y tế TP.HCM cho biết UBND TP.HCM đã ban hành kế hoạch phòng chống bệnh viêm gan vi rút trên địa bàn TP giai đoạn 2022 - 2025.

Theo kết quả mô hình ước tính gánh nặng bệnh tật do vi rút viêm gan B và C được Bộ Y tế và Tổ chức Y tế thế giới (WHO) thực hiện năm 2017, VN ước tính có khoảng 7,8 triệu người nhiễm vi rút viêm gan B mạn tính và gần 1 triệu người nhiễm vi rút viêm gan C mạn tính. Đây là nguyên nhân dẫn đến khoảng 80.000 trường hợp xơ gan và ung thư biểu mô tế bào gan; khoảng 40.000 trường hợp tử vong hằng năm và có xu hướng tiếp tục gia tăng.

9,3% NGƯỜI Ở TP.HCM NHIỄM VI RÚT VIÊM GAN B MẠN TÍNH

Giám sát dịch tễ học huyết thanh vi rút viêm gan B và vi rút viêm gan C trong nhóm trường thành tại VN được thực hiện tại 32 tỉnh thành năm 2018 và 2019 với mẫu 25.649 người (TP.HCM 810 người) cho thấy: Tỷ lệ vi rút viêm gan B mạn tính tại VN năm 2018 là 9,2% và tỷ lệ nhiễm vi rút viêm gan C mạn tính là 1%.

Tại TP.HCM, kết quả giám sát với 810 người cho thấy: Tỷ lệ nhiễm vi rút viêm gan B mạn tính là 9,3%; tỷ lệ từng nhiễm vi rút viêm gan B là 54,5%. Tỷ lệ nhiễm vi rút viêm gan C mạn tính là 0,3% và tỷ lệ từng nhiễm vi rút viêm gan C là 1,5%. Theo thống kê của Bệnh viện Bệnh nhiệt đới, trung bình mỗi ngày có khoảng 800 bệnh nhân khám về gan, trong đó viêm gan vi rút B chiếm khoảng 60%, viêm gan vi rút C chiếm khoảng 14%.

Theo UBND TP.HCM, năm 2020, tỷ lệ tiêm chủng

viêm gan B cho trẻ sơ sinh trong 24 giờ đầu đạt 84,41%; tỷ lệ tiêm chủng cho trẻ em dưới 1 tuổi đạt 95%; tỷ lệ phụ nữ được xét nghiệm sàng lọc viêm gan B trong thời kỳ mang thai là dưới 70%; tỷ lệ phụ nữ đẻ được xét nghiệm viêm gan B trong thời kỳ mang thai và chuyển dạ đạt 99,46%. Số liệu về sàng lọc viêm gan B, C tại Bệnh viện Truyền máu huyết học TP.HCM năm 2021 cho thấy 100% đơn vị máu được sàng lọc vi rút viêm gan B, C.

UBND TP đặt mục tiêu: Đến năm 2025 giảm tỷ lệ nhiễm vi rút viêm gan B ở trẻ dưới 5 tuổi xuống dưới 0,5%; giảm lây truyền vi rút viêm gan B từ mẹ sang con (sàng lọc đạt trên 70%); giảm thiếu lây truyền vi rút viêm gan B, C 100% tại cơ sở y tế và giảm thiếu lây truyền trong nhóm sử dụng ma túy; loại trừ lây truyền viêm gan B, C qua đường máu; giảm lây truyền vi rút viêm gan A, E qua đường tiêu hóa; giảm xơ gan, ung thư gan và tử vong do viêm gan vi rút B, C.

BỆNH CÓ THỂ PHÒNG NGỪA ĐƯỢC

Bệnh viêm gan vi rút là bệnh truyền nhiễm phổ biến gây hậu quả nghiêm trọng về sức khỏe do các biến chứng của bệnh viêm gan vi rút. Có 5 loại vi rút viêm gan, gồm: A, B, C, D và E. Trong đó, vi rút viêm gan B và C lây truyền qua đường máu, qua quan hệ tình dục không an toàn và lây truyền từ mẹ sang con.

Vi rút viêm gan D chỉ lây truyền khi có mặt vi rút viêm gan B và có đường lây truyền tương tự vi rút viêm gan B. Vi rút viêm gan A và E lây truyền qua đường phân - miệng do thức ăn, nước uống và thực hành vệ sinh không đầy đủ. Trong các loại vi rút viêm gan, vi rút viêm gan B (HBV) và vi rút viêm gan C (HCV) thường gây bệnh mạn tính và có các biến chứng xơ gan, ung thư gan gây tử vong cao.

Bệnh viêm gan vi rút B có thể phòng ngừa được nếu sử dụng chức năng chữa bệnh sớm và đúng quy định. WHO khuyến cáo tất cả trẻ em cần được tiêm phòng viêm gan B. Mặc dù có thể dự phòng được, nhưng năm 2019 tỷ lệ bao phủ vắc xin viêm gan B trên toàn cầu mới đạt 85% thấp hơn so với mục tiêu cần đạt là 90%, trong đó tỷ lệ tiêm vắc xin viêm gan B liều sơ sinh (trong vòng 24 giờ đầu) mới đạt 43%.

Với bệnh viêm gan vi rút C, hiện nay chưa có vắc xin phòng bệnh, nhưng với các phác đồ điều trị hiện có, bệnh viêm gan C có thể được chữa khỏi hoàn toàn. Các phác đồ sử dụng thuốc kháng vi rút trực tiếp thế hệ mới được sử dụng đơn giản với thời gian điều trị ngắn, ít độc tính và có tỷ lệ điều trị khỏi trên 95%, đặc biệt có một số loại thuốc có tác dụng với tất cả các loại gen. Tuy nhiên, việc tiếp cận với các loại thuốc này vẫn còn thấp do chi phí chẩn đoán và điều trị còn cao.

NGUYÊN NHÂN GÂY TỬ VONG THỨ 3 DO BỆNH TRUYỀN NHIỄM

Theo báo cáo của WHO, năm 2021 thế giới có khoảng 296 triệu người nhiễm vi rút viêm gan B mạn tính và 58 triệu người nhiễm vi rút viêm gan C mạn tính. Ước tính mỗi năm có 3 triệu ca nhiễm mới viêm gan B và viêm gan C. Mỗi năm trên thế giới, khoảng 1,1 triệu trường hợp tử vong có liên quan đến bệnh viêm gan vi rút, trong đó 96% là do viêm gan B và viêm gan C mà nguyên nhân chủ yếu là ung thư biểu mô tế bào gan và xơ gan.

Theo kết quả điều tra gánh nặng bệnh tật toàn cầu năm 2010, nguyên nhân tử vong có liên quan đến bệnh viêm gan vi rút đứng hàng thứ 3 trong số các nguyên nhân do truyền nhiễm gây ra.

Những nguy cơ cần biết khi phẫu thuật vùng kín

Làm đẹp vùng kín có thể có những sự cố mà nữ giới cần biết trước khi quyết định thực hiện.

KIỀNG QUAN HỆ ÍT NHẤT 4 - 6 TUẦN

Theo Bệnh viện Phụ sản Hà Nội, nữ giới trưởng thành muốn làm đẹp vùng kín để cảm thấy tự tin hơn trong đời sống hôn nhân và tình dục cần nhận thức đúng về một số rủi ro trong quá trình thực hiện phẫu thuật.

Một trong các biến chứng có thể xảy ra là nguy cơ hình thành sẹo sau phẫu thuật đối với người có cơ địa sẹo, sẹo to, khi đó sẽ không bảo đảm được về mặt thẩm mỹ.

Nguy cơ sốc phản vệ với thuốc gây tê cũng là vấn đề cần được lưu tâm. Ngoài ra, các chị em có thể bị chảy máu hoặc nhiễm trùng nếu bác sĩ thực hiện không khéo, hoặc thực hiện tại cơ sở không uy tín. Vùng kín khi giãn rộng có nhiều da thừa, bác sĩ ít kinh nghiệm có thể cắt thiếu, thừa hoặc lệch, do đó cần thực hiện tại cơ sở y tế đủ điều kiện về chuyên môn, uy tín, nhằm được tư vấn kỹ và thực hiện an toàn.

Sau phẫu thuật, phải uống thuốc kháng sinh để tránh nhiễm trùng, và kiêng quan hệ ít nhất 4 - 6 tuần.

TRƯỜNG HỢP NÀO KHÔNG NÊN THỰC HIỆN ?

Một chuyên gia của Trung tâm Sản phụ khoa - Bệnh viện đa khoa Tâm Anh lưu ý thêm: Việc làm đẹp, can thiệp phẫu thuật thu nhỏ âm đạo với phụ nữ sau sinh nở cần được thực hiện bởi chuyên gia giàu kinh nghiệm, bởi vùng kín có liên quan chặt chẽ đến chức năng bàng quang và hậu môn - trực tràng.

Liên Châu

Phụ nữ có nên tiêm vắc xin phòng viêm màng não trước khi mang thai?

Tôi đọc báo thấy bệnh viêm màng não đang rất nguy hiểm. Tôi đang có kế hoạch mang thai vào đầu năm sau thì có nên tiêm vắc xin phòng bệnh viêm màng não không thưa bác sĩ? (Hương Liên, TP.HCM)

Bệnh viêm màng não là tình trạng nhiễm trùng hệ thần kinh trung ương do các vi khuẩn não mô cầu, phế cầu, Hib... gây ra. Sau khi tấn công cơ thể, chúng sẽ vào máu, xâm nhập lớp màng mỏng bao bọc xung quanh não và dịch não tủy gây ra viêm màng não. Bệnh viêm màng não đặc biệt nguy hiểm do diễn tiến rất nhanh dẫn đến tử vong hoặc để lại nhiều di chứng nặng nề như điếc,

“Việc tiểu phẫu thu nhỏ vùng kín cần được thực hiện bởi chuyên gia giàu kinh nghiệm, tay nghề cao cùng sự hỗ trợ của hệ thống máy móc hiện đại nhằm đảm bảo các điều kiện tốt nhất, tránh nguy cơ biến chứng trong và sau tiểu phẫu. Thực hiện tiểu phẫu tại đơn vị không đủ chuyên môn khiến chị em gặp tai biến sau phẫu thuật như nhiễm khuẩn, nhiễm trùng âm đạo, thủng trực tràng...”, chuyên gia này cho biết.

Chuyên gia sản phụ khoa cũng chia sẻ, nếu phẫu thuật tạo hình thu nhỏ âm đạo là một tiểu phẫu có can thiệp dao kéo thì thu nhỏ vùng kín bằng laser là phương pháp điều trị ít xâm lấn. Bác sĩ sử dụng các tia laser vi điểm để tái tạo lớp biểu mô âm đạo, giúp làm dày và se khít âm đạo, cải thiện tình trạng lỏng lẻo cũng như các bệnh lý sản chậu khác như són tiểu, sa thành âm đạo, sa tử cung... Tất cả các chị em cần được khám, đánh giá tình trạng sức khỏe trước khi bác sĩ đưa ra chỉ định. Laser trong thẩm mỹ phụ khoa là công nghệ Erbium: YAG Laser bước sóng 2940 nm. Cần tránh nhầm lẫn với các loại laser khác.

Theo kinh nghiệm của các chuyên gia sản phụ khoa, một số trường hợp không nên thực hiện phẫu thuật thu nhỏ âm đạo là: người đang mang thai hoặc đang trong kỳ kinh nguyệt; đang mắc các bệnh lý phụ khoa (nhiễm khuẩn, nấm sinh dục, chảy máu âm đạo bất thường, cổ tử cung có biến đổi tế bào bất thường, nhiễm HPV sinh dục đang theo dõi và điều trị); mắc các bệnh lý mạn tính như: đái tháo đường, tim mạch, lao...; đang có các vấn đề bất thường về tâm lý.

Liên Châu

mù, liệt, động kinh... Phụ nữ mang thai là một trong những đối tượng có hệ miễn dịch yếu, do đó rất dễ mắc bệnh và diễn tiến nặng.

Hầu hết các tác nhân gây viêm màng não đã phòng ngừa được bằng các loại vắc xin. Phụ nữ chuẩn bị mang thai cần tiêm vắc xin Prevenar13 (Bi) phòng viêm màng não và các bệnh do phế cầu khuẩn; vắc xin VA-Mengoc-BC (Cuba) phòng vi khuẩn não mô cầu B+C; vắc xin Menatrac (Mỹ) phòng vi khuẩn não mô cầu A, C, Y, W135.

BS.CKI Bạch Thị Chính

Giám đốc Y khoa,
 Hệ thống Trung tâm
 tiêm chủng VNVC

Tiết kiệm từng chút để có thưởng tết cho giáo viên

BÍCH THANH

Tiết kiệm từng chút, tăng cường tái sử dụng đồ dùng... để có thêm khoản tiền chi cuối năm cho giáo viên có tiền tiêu tết là chia sẻ của những người đứng đầu trường học tại TP.HCM khi tết đang đến gần.

Tiền thưởng tết chính là thu nhập tăng thêm

Giáo viên (GV) không có quy định thưởng tết hay lương tháng thứ 13 như các công ty, xí nghiệp. Thông thường, hằng năm vào dịp Tết Nguyên đán, GV, công nhân viên sẽ có khoản tiền thu nhập tăng thêm. Theo bà Hoàng Thị Hào, Hiệu trưởng Trường THPT Đào Sơn Tây (TP.Thủ Đức, TP.HCM), khoản này phụ thuộc vào kết dư mỗi năm của từng trường nên GV mỗi trường có mức thu nhập khác nhau.

Theo bà Hào, sau khi thực hiện các khoản chi của tháng 12 xong thì các trường mới biết được ngân sách còn bao nhiêu. Nhưng không phải còn bao nhiêu là chi cuối năm cho GV mà phải thực hiện các quy định tài chính như trích 40% cải cách tiền lương, phát triển sự nghiệp các loại quỹ phúc lợi, khen thưởng... gởi đầu để có kinh phí hoạt động cho năm sau. Còn lại thì tính toán để chia cho GV, nhân viên trong trường vào cuối năm tài chính. Đây thực tế

Tùy vào kết dư mỗi năm của từng trường, giáo viên sẽ có mức thu nhập tăng thêm, tức thưởng tết khác nhau

ANH: NHẬT THỊNH

là thu nhập tăng thêm do trường tiết kiệm chi nguyên cả năm để dành đến cuối năm. Thời điểm này đúng vào dịp Tết Nguyên đán nên mọi người có khoản tiền chăm lo tết chứ không phải là thưởng tết như các doanh nghiệp.

Theo dự tính "hòm hòm" của lãnh đạo Trường THPT Đào Sơn Tây thì năm nay sau khi chi trả lương, chi các hoạt động, các khoản trích như trên thì tùy GV, tùy thâm niên sẽ nhận khoảng 10 - 20 triệu đồng.

Chia sẻ về khoản tiền cuối năm mà GV hay vui mừng chờ đón gọi là "thưởng tết", ông Nguyễn Văn Yên, Hiệu trưởng Trường THPT Hùng Vương (Q.5, TP.HCM), cho hay năm nào cũng cố gắng để đảm bảo chăm lo đời sống

cho GV, công nhân viên. Ông Yên thông tin, khoản tiết kiệm chi của trường năm nay chia cho toàn bộ GV, nhân viên biên chế và hợp đồng, trung bình khoảng 14 triệu đồng/người.

Ông Yên cho biết nhà trường xây dựng công thức tính tiền thu nhập cuối năm và công khai trong cuộc họp công nhân viên chức đầu năm. Bất cứ sự thay đổi nào cũng phải lấy ý kiến của toàn bộ công nhân viên chức trong toàn trường. Mỗi trường đều có khoảng 10 tiêu chí, trong đó có phần thi đua, có hệ số, thời lượng công tác, giờ làm trong một tuần... Mọi năm, Tết Nguyên đán thường rơi vào tháng 2 dương lịch nhưng năm nay lại rơi vào tháng 1, tức sớm hơn khoảng một tháng nên trường đang cố

gắng chạy nước rút các thủ tục hành chính để GV có khoản tiền chăm lo tết.

Để thầy cô có "nồi thịt kho trứng, bộ đồ mới ngày tết"

Nói về việc tiết kiệm các khoản chi trong năm để có khoản dư cuối năm, bà Đinh Thị Thiên Ân, Hiệu trưởng Trường THCS Thanh Đa (Q.Bình Thạnh, TP.HCM), cho hay trường hạn chế các khoản mua sắm không cấp thiết, phát huy tối đa việc tái chế. "Chẳng hạn như hệ thống wifi của trường không đủ dung lượng để phát cho nhiều học sinh sử dụng cùng lúc khi có tiết học ứng dụng công nghệ, thầy cô lấy một thiết bị modem dư không sử

dụng ở nhà mang vô trường, có thể phát tín hiệu cho khoảng 3 lớp học. Cứ như vậy, nhà trường nâng cấp được hệ thống wifi mà không phải tốn hàng chục triệu đồng", bà Ân kể lại.

Nữ hiệu trưởng này cũng nhấn mạnh, nếu cứ xài thì không còn khoản tiết kiệm cuối năm. "Mỗi tháng họp hội đồng sư phạm là ban giám hiệu công khai liệt kê trong tháng vừa rồi đội kỹ thuật của trường phải sửa những gì. Công khai để mọi người thấy được trách nhiệm vì là khoản tiền chung sau này có với nhau nên mỗi người cần phải nâng cao ý thức. Tiết kiệm từng chút nên năm nay mỗi thành viên sẽ nhận khoản tiền cuối năm khoảng 4 triệu đồng", bà Ân cho hay.

"Xác định đây là khoản tiết kiệm của tất cả đội ngũ GV, công nhân viên trong trường chứ không phải của riêng ai nên nhà trường tính toán sao cho giữa người đứng đầu và người có hệ số lương thấp nhất không chênh lệch quá mức vì 50% là chia đều, 50% chia theo hệ số", bà Ân nói.

Ông Nguyễn Văn Nguyễn, Hiệu trưởng Trường tiểu học Trần Quốc Toàn (H.Bình Chánh, TP.HCM), thì cho biết nhà trường đang cố gắng chuẩn bị sẵn sàng các quy định về tài chính, tất toán các khoản thu chi để trước ngày 20 tháng chạp, mỗi thầy cô có thể nhận khoảng 4 - 5 triệu đồng "chuẩn bị nồi thịt kho trứng, bộ đồ mới cho ngày tết".

Có trường đại học không thưởng tết

Đến thời điểm này, các trường ĐH đều có kế hoạch dự kiến trong việc chi thưởng cho lãnh đạo, cán bộ, giảng viên và người lao động trong dịp Tết Nguyên đán Quý Mão 2023.

Dù có nhiều mức thưởng khác nhau nhưng các trường cho biết cố gắng duy trì mức thấp nhất bằng với năm ngoái.

PGS-TS Nguyễn Hoàng Tú Anh, Hiệu trưởng Trường ĐH

Công nghệ thông tin TP.HCM, cho biết tổng quỹ thưởng tết của trường năm nay là 5 tỉ đồng, bằng mức năm ngoái. Mức thưởng cụ thể sẽ tùy thuộc vào mức lương từng người, nhưng bình quân khoảng 18 triệu đồng/người.

PGS-TS Trần Hoàng Hải, quyền Hiệu trưởng Trường ĐH Luật TP.HCM, cho biết dù chưa chốt chính thức nhưng dự kiến mức thưởng tết của trường được

duy trì tối thiểu bằng năm ngoái. Được biết, theo mức thưởng năm ngoái của Trường ĐH Luật TP.HCM, người làm việc tại trường đủ 12 tháng, đủ điều kiện bình xét thi đua có số tiền thưởng cao nhất là 45 triệu đồng, thấp nhất cũng hơn 10 triệu đồng.

Đại diện Trường ĐH Sư phạm kỹ thuật TP.HCM cho hay trên tinh thần chung là mức thưởng tối thiểu bằng mức từ năm ngoái và người có mức thưởng cao nhất dự kiến lên tới 80 triệu đồng.

Có trường áp dụng chính sách chi một mức thưởng giống nhau trong toàn trường, từ hiệu trưởng đến tạp vụ, như Trường ĐH Công nghiệp thực phẩm TP.HCM. PGS-TS Nguyễn Xuân Hoàn, Hiệu trưởng nhà trường, cho biết: "Trường đã thống nhất một mức thưởng chung. Thưởng tết được chia đều, giống nhau với tất cả người lao động ở mức 20 triệu đồng/người. Mức thưởng này

giống nhau từ hiệu trưởng đến lao công tạp vụ, không phân biệt vị trí, công việc bởi hằng tháng, lương của mỗi người đã khác nhau".

Trường ĐH Công nghiệp thực phẩm TP.HCM cũng chi 150 triệu để hỗ trợ cán bộ, giảng viên đã nghỉ hưu. Ngoài ra, ngày đầu tiên quay lại làm việc sau tết, mỗi người sẽ nhận thêm 2 triệu đồng lì xì, riêng trường phó các đơn vị sẽ được gấp 5 lần, tức 10 triệu đồng. "Như vậy, tính cả thưởng trước tết và tiền lì xì, người nhận mức tiền cao nhất là 30 triệu đồng", PGS-TS Hoàn cho hay.

Thạc sĩ Phùng Quán, Trưởng phòng Tổ chức - Hành chính Trường ĐH Khoa học tự nhiên TP.HCM, cũng cho biết tất cả người làm việc tại trường đủ thời gian từ 12 tháng đều được hưởng mức thưởng như nhau. "Năm 2021 mức thưởng của trường trên 10 triệu đồng/người và dự kiến không thay đổi nhiều trong năm 2022",

thạc sĩ Quán thông tin thêm.

Theo tiến sĩ Nguyễn Quốc Anh, Phó hiệu trưởng Trường ĐH Công nghệ TP.HCM, trường thưởng tết cho cán bộ, giảng viên và nhân viên theo lương tháng thứ 13. Mức thưởng này khác nhau tùy người nhưng bình quân ở mức khoảng 15 - 20 triệu đồng/người.

Khác với hầu hết các trường thì Trường ĐH Việt Đức không có thưởng tết cho lãnh đạo, cán bộ, giảng viên và người lao động. Theo tiến sĩ Hà Thúc Viên, Phó hiệu trưởng nhà trường, bên cạnh việc tính lương một lần mỗi tháng, trường chỉ hỗ trợ đồng phục và thưởng vào dịp lễ 2.9 hằng năm. Tiến sĩ Viên cho biết cách làm này là theo quy chế chi tiêu nội bộ của trường và có học theo mô hình trả lương của ĐH ở CHLB Đức. Cụ thể là áp dụng cơ chế gói lương theo từng vị trí công việc, trình độ, kinh nghiệm và năng lực làm việc. **Hà Anh**

Sinh viên Trường ĐH Việt Đức. Trường này theo mô hình trả lương của ĐH ở CHLB Đức, áp dụng cơ chế gói lương theo từng vị trí công việc, trình độ, kinh nghiệm và năng lực làm việc nên không thưởng tết

ANH: X.H

Bài tập về nhà cho học sinh tiểu học, hiểu sao cho đúng?

THÚY HẰNG

Giai đoạn ôn tập, kiểm tra cuối kỳ 1, Sở GD-ĐT TP.HCM yêu cầu các trường không giao bài tập về nhà cho học sinh tiểu học học 2 buổi/ngày. Thông tin này vì sao được phụ huynh quan tâm dù lâu nay Bộ GD-ĐT đã có quy định này?

Ông Nguyễn Bảo Quốc, Phó giám đốc Sở GD-ĐT TP.HCM, nhấn mạnh yêu cầu nhà trường tuyệt đối không chạy theo thành tích mà gây áp lực, tạo không khí căng thẳng, nặng nề cho giáo viên (GV), học sinh (HS) và gia đình các em. Việc tổ chức ôn tập phải được thực hiện ngay trên lớp học, không giao bài tập về nhà đối với HS học 2 buổi/ngày. Không soạn đề cương, bài mẫu bắt buộc HS làm, không tổ chức học thuộc lòng bài mẫu. Ngoài ra, GV cần hướng dẫn HS cách tự học, ôn tập...

Trao đổi với PV *Thanh Niên*, ông Nguyễn Bảo Quốc cho biết theo công văn trên thì quy định không giao bài tập về nhà đối với HS học 2 buổi/ngày là trong thời điểm ôn tập chuẩn bị kiểm tra đánh giá cuối kỳ. Song, xuyên suốt năm học, với HS tiểu học học 2 buổi/ngày thì việc giao bài tập về nhà cho các em cũng cần rất hạn chế.

Thực tế hiện nay việc làm bài tập về nhà của HS tiểu học ở các trường như thế nào?

NƠI KHÔNG CÓ, NƠI "LỚP 1 CŨNG CÓ BÀI TẬP VỀ NHÀ"

Một tối, chị N.A, phụ huynh có con học lớp 1 Trường tiểu học Hàm Tử, Q.5, TP.HCM, hỏi con sao không làm bài tập về nhà mà chỉ vẽ tranh. Nghe bé trả lời "con đã làm hết ở trên

Sở GD-ĐT TP.HCM yêu cầu không giao bài tập về nhà đối với HS học 2 buổi/ngày trong thời điểm ôn tập chuẩn bị kiểm tra đánh giá cuối kỳ

ẢNH: NGUYỄN LOAN

lớp rồi", chị N.A mở tập ra kiểm tra thì thấy đúng là con đã hoàn thành. Dù vậy chị vẫn sốt ruột, mỗi tuần dành ra 2 buổi tối để đưa con tới một cô giáo nghỉ hưu gần nhà rèn thêm chữ và làm thêm bài tập toán với tâm lý "vậy cho chắc".

Trong khi đó, ở một thái cực khác, chị T.M, phụ huynh của một HS lớp 1 trường tư tại TP.HCM, cho biết bé nhà chị đọc tiếng Việt chậm hơn các bạn trong lớp nên thường xuyên nhận được tin nhắn của GV hối thúc mẹ phải ôn thêm cho bé và tối thì tập viết, tập đọc.

"Bé học từ 8 giờ sáng tới 16 giờ. Sau đó, 5 buổi chiều trong tuần thì học câu lạc bộ ở trường (thể thao và ôn thêm toán, tiếng Việt, tiếng Anh). Nhiều khi tôi "lơ" lời nhắc của cô để con đỡ học vất vả buổi tối thì cô nói là tôi không kèm cặp bé hay cả lớp không thể chờ một mình con tôi được. Quan điểm của tôi là dù bé học chậm hơn,

điểm kém thì tôi sẵn sàng cho bé học thêm 1 năm nếu cần, nhưng cô lại nói "vậy thì kiểm tra sẽ bị điểm kém", chị T.M kể với PV.

ĐỘT XUẤT XEM VỞ DẶN DÒ CỦA HỌC SINH

Đó là cách mà Ban giám hiệu Trường tiểu học Võ Thị Thừa, Q.12, TP.HCM thực hiện những ngày qua, xem các GV có giao bài tập về nhà, đề cương ôn tập cho HS hay không. Cô Nguyễn Thị Thanh Tuyên, Hiệu trưởng nhà trường, cho biết các lớp đều tuân thủ đúng theo hướng dẫn, chỉ đạo của Sở GD-ĐT và Phòng GD-ĐT quận trong giai đoạn ôn tập kiểm tra định kỳ là không giao bài tập về nhà với HS 2 buổi/ngày, không đề cương, bài mẫu...

Theo cô Tuyên, trường có 19 lớp học 2 buổi/ngày và 11 lớp học 1 buổi/ngày. Với HS học 1 buổi/ngày, bài tập về nhà cũng ít, nếu HS nào làm nhanh có thể

chỉ cần 15 - 20 phút là có thể hoàn thành.

Đồng thời, cô cũng cho hay không chỉ trong giai đoạn HS ôn tập kiểm tra định kỳ mà xuyên suốt năm học, việc giao bài tập về nhà cho HS học 2 buổi/ngày cũng hạn chế. Có thể là các GV nhắc nhở các con buổi tối về dành một chút thời gian để xem trước bài hôm sau.

MONG PHỤ HUYNH, GIÁO VIÊN ĐỪNG QUÁ NÔN NÓNG

Nhiều phụ huynh sốt ruột với thành tích học tập của con học tiểu học là một thực tế hiện nay. Trên các hội nhóm phụ huynh, chúng tôi ghi nhận thực tế mua bán, trao đổi đề cương ôn tập, bộ đề kiểm tra định kỳ các lớp từ 1 tới 5, các loại sách - phiếu ôn tập cuối tuần môn toán, tiếng Việt cho tới 35 đề ôn luyện toán, 35 đề ôn luyện tiếng Việt... để con làm thêm ở nhà rất sôi nổi.

BỘ GD-ĐT CHỈ ĐẠO KHÔNG GIAO BÀI TẬP VỀ NHÀ CHO HS LỚP 1 HỌC 2 BUỔI/NGÀY

Ngày 5.1.2020, tại Công văn 3977/BGDĐT-GDTH, Bộ GD-ĐT yêu cầu các sở GD-ĐT chỉ đạo các nhà trường xây dựng kế hoạch giáo dục thực hiện chương trình lớp 1 theo hướng phân bổ hợp lý về nội dung và thời lượng dạy học giữa các môn học, hoạt động giáo dục để không gây quá tải, đáp ứng yêu cầu triển khai thực hiện chương trình mới được xây dựng theo hướng mở; giúp HS hoàn thành nhiệm vụ học tập ngay tại lớp học, không giao thêm bài tập về nhà cho HS.

Trước đó, ngày 3.11.2014, tại Chỉ thị 5105/CT-BGDĐT, Bộ trưởng Bộ GD-ĐT yêu cầu giám đốc các sở GD-ĐT chỉ đạo các phòng GD-ĐT, các trường tiểu học ở địa phương một số nội dung. Trong đó có: "Đối với các trường và lớp dạy học 2 buổi/ngày: Hướng dẫn HS hoàn thành nội dung học tại lớp; Nghiêm cấm giao bài tập về nhà cho HS. Đối với các trường và lớp dạy học 1 buổi/ngày: Chỉ giao bài tập về nhà tối đa bằng số lượng bài tập của HS học 2 buổi/ngày; Không giao bài tập ngoài sách giáo khoa".

Cô Phan Thị Ngọc Phương, Hiệu trưởng Trường tiểu học Nguyễn Thị Định, Q.12, TP.HCM, cho biết luôn nhắc các GV trong việc thực hiện đúng hướng dẫn, chỉ đạo của phòng và sở GD-ĐT trong việc thực hiện ôn tập, kiểm tra đánh giá định kỳ.

"Mới đây họp hội đồng sư phạm nhà trường, tôi cũng nhắc nhở thêm các GV. Ngay trong các buổi họp phụ huynh, các GV cũng nhắc cha mẹ đừng gây thêm áp lực học tập cho con, có gì không rõ về chương trình học của con có thể hỏi GV chủ nhiệm, không nên tự lên mạng tìm thêm đề cương, văn mẫu", cô Phương nói.

Một GV tiểu học tại TP.HCM nói với PV *Thanh Niên* hiện nay có một số cha mẹ có tâm lý nôn nóng. Con học nhẹ quá, không có bài tập về nhà cũng thấy sốt ruột, thấy con chưa nhiều điểm 9, 10 cũng sốt ruột và cho con đi học thêm rất nhiều khiến các bé từ sáng đến tối mịt chỉ có học và học.

"QUY TẮC 10 PHÚT" CHO BÀI TẬP VỀ NHÀ

Tiến sĩ Nguyễn Thị Thu Huyền, Hiệu trưởng Trường song ngữ Quốc tế Canada (BCIS, TP.HCM), cho biết bài tập về nhà còn được xem như là hoạt động nối tiếp - phần thiết yếu của các hoạt động học tập.

Theo đó, bài tập về nhà giúp HS được ôn lại, củng cố bài học, thiết lập được thói quen tự học có kỷ luật tại nhà chứ không nhằm mục đích như luyện HS giỏi hay nâng cao cấp độ. Tiến sĩ Thu Huyền cho hay với trường này thì bài tập về nhà cũng cần có định lượng nhất định về thời gian, và thường là theo "quy tắc 10 phút".

"Với HS tiểu học, chúng tôi khuyến khích các bài tập về nhà dạng mở như trẻ tới thư viện, tìm

đọc sách, nói chuyện về cuốn sách với người thân, kể về điều thú vị em học được trong ngày, hay tìm một bài thơ về mẹ chẳng hạn", tiến sĩ Thu Huyền nói.

Chị Nguyễn Thùy Liên, đồng sáng lập Học viện Self Hiil và dự án phi lợi nhuận "Trường nhà hạnh phúc", cũng là phụ huynh của 2 HS tiểu học, cho hay nên có bài tập về nhà vì giúp HS nuôi dưỡng năng lực tự học. Tuy nhiên, lượng bài chỉ vừa phải, để thời lượng làm khoảng 30 phút. Đồng thời, bài tập về nhà nên là khuyến khích chứ không bắt buộc.

Các nhà nghiên cứu của ĐH Duke, bang Bắc Carolina, Mỹ đã xem xét hơn 60 nghiên cứu về bài

tập về nhà từ năm 1987 tới 2003 và kết luận bài tập về nhà có thể tác động tích cực đến HS, nhưng quá nhiều thì có thể phản tác dụng với HS ở mọi cấp độ. HS cấp THCS, THPT được hưởng lợi từ bài tập về nhà nhiều hơn là tiểu học. Theo nghiên cứu này, GV tiểu học giao bài tập về nhà giúp HS phát triển các kỹ năng học tập và quản lý thời gian tốt hơn chứ không phải để ảnh hưởng ngay đến thành tích trong các môn học cụ thể. Bài tập về nhà cho HS tiểu học nên ngắn gọn, dễ làm, thi thoảng có sự tham gia của phụ huynh, và nếu có thể thì nên sử dụng các hoạt động ngoài trường học như tham gia thể thao, cho trẻ đọc cuốn sách yêu thích...

Ích dự án tu bổ, di tích Chăm ngàn năm hoang tàn

HOÀNG SƠN

Dù để án khảo cổ và phát huy giá trị khu di tích Chăm Phong Lệ (P.Hòa Thọ Đông, Q.Cẩm Lệ, TP.Đà Nẵng) đã có từ 5 năm qua, nhưng đến nay khu di tích vẫn rơi vào cảnh hoang tàn do công tác triển khai quá chậm.

Sau nhiều năm mòn mỏi chờ “đanh phận”, chìm trong hoang vu (Thanh Niên đã nhiều lần thông tin), cuối tháng 2.2021 là thời điểm di tích Chăm Phong Lệ có hy vọng sáng sủa nhất khi UBND TP.Đà Nẵng trao bằng xếp hạng di tích cấp thành phố (di tích thuộc loại hình di tích khảo cổ duy nhất của TP). Thế nhưng cũng từ đó, di tích này tiếp tục rơi vào cảnh hoang hóa, quanh què... Thậm chí, đến nay sau gần 2 năm được công nhận là di tích, di tích Chăm Phong Lệ càng trở nên xuống cấp hơn.

Giữa tháng 12.2022, vạch bụi rậm để vào khu di tích, chúng tôi không khỏi xót xa khi chứng kiến toàn bộ khu vực bị cỏ dại, dây leo mọc chằng chịt. Ngoại trừ hồ thiêng được đánh giá có giá trị bậc nhất - nền móng của một ngôi tháp Chăm lớn nhất miền Trung - được che mái tôn thì những hiện vật còn lại nằm lẫn lóc trên mặt đất. Sau

những trận mưa lớn, hồ thám sát đã bị sụt lở, tường gạch ngã nghiêng...

Bà Phan Thị Cổ (74 tuổi, sống cạnh di tích) cho biết thi thoảng có người đến ngó chút rồi ra về, còn lại cũng như khoảng 10 năm về trước, di tích im lìm, hoang phế... “Hồi trao bằng di tích rình rang lắm, rồi nghe dự án tu bổ đã lâu nhưng chờ mãi, tui có thấy triển khai chi đâu. Nhà tui cũng dính một phần đất trong dự án, mong giải tỏa để đi nơi khác chứ sống gần di tích âm u, rậm rạp riết sinh bệnh thôi...”, bà Cổ nói.

Một cán bộ P.Hòa Thọ Đông cho biết phường đã thành lập tổ quản lý khu di tích và đã thuê một người dân sinh sống gần đó bảo vệ. Nhiệm vụ của người này là trông coi không để người dân xâm hại khu di tích, vừa giữ vệ sinh khu vực. “Hằng quý, đoàn thanh niên cũng có đến phát quang, nhổ cỏ... Nhưng nói thật là vì khu vực này khá rộng, thời tiết mưa ẩm nên cỏ dại mọc um tùm. Nhìn khu di tích hoang vu, chúng tôi cũng rất xót xa nhưng không cách nào khác là phải chờ dự án bài bản từ cấp TP”, vị cán bộ này nói.

CHỜ ĐẾN BAO GIỜ ?

Thực hiện để án khảo cổ và phát huy giá trị khu di tích Chăm Phong Lệ, cuối năm

Chờ dự án tu bổ, di tích Chăm Phong Lệ tiếp tục xuống cấp sau nhiều năm hoang phế

2021, Sở VH-TT TP.Đà Nẵng đã đề xuất đầu tư công trình Bảo tàng Điều khắc Chăm cơ sở 2 tại di tích Chăm Phong Lệ với tổng mức đầu tư gần 252 tỉ đồng. Giải trình sự chậm trễ tiến độ, ông Phạm Tấn Xứ, Giám đốc Sở VH-TT TP.Đà Nẵng, cho hay do công tác đền bù phát sinh nhiều vướng mắc (hiện vẫn còn vướng 7/20 hồ sơ). Đây là công trình văn hóa đặc thù nên sau khi tiến hành các bước khai quật, khảo cổ toàn bộ khu vực 1 (diện tích 2.653 m²) cần được đánh giá kỹ lưỡng để có phương án bảo tồn, tu bổ các giá trị vùng lõi.

Cũng theo ông Xứ, lý do chậm tiến độ vì Sở VH-TT phải tổ chức lấy ý kiến nhiều cơ quan, đơn vị, nhà nghiên cứu đầu ngành, đặc biệt là văn hóa Chăm; cần phải thi tuyển để chọn phương án kiến trúc phù hợp... “Về nguồn

vốn đầu tư, do đây là công trình trọng điểm, có giá trị về di sản, kiến trúc và tín ngưỡng dân gian, cần yêu cầu thực hiện công tác bảo tồn di tích, phục vụ công tác nghiên cứu, giáo dục gắn với phát huy giá trị di tích văn hóa đã 1.000 năm tuổi. Với vai trò này, đồng thời đảm bảo tiến độ triển khai thực hiện, Sở VH-TT đề xuất sử dụng nguồn vốn ngân sách của TP để thực hiện...”, ông Xứ kiến nghị.

Theo bà Trần Thị Thanh Tâm, Giám đốc Sở KH-ĐT TP.Đà Nẵng, TP dự kiến hoàn thành đền bù, hoàn thành hồ sơ xếp hạng di tích vào năm 2017 - 2018; năm 2018 - 2020 triển khai một số dự án bảo tồn di tích, nhà trưng bày; năm 2020 - 2022 hoàn thiện các hạng mục còn lại. Tuy nhiên, với những lý do đã nêu, dự án đã bị chậm tiến

độ. Bà Tâm thông tin, vừa qua, Sở VH-TT đã phối hợp với đơn vị liên quan thành lập dự án đầu tư từ ngân sách TP. Tuy nhiên, về quy mô, phân kỳ đầu tư, nguồn vốn khác với để án được duyệt nên UBND TP đã giao lại cho Sở VH-TT rà soát, đề xuất việc điều chỉnh dự án.

“Đối với dự án đặc thù cần phải tôn tạo này, UBND TP đã có văn bản chỉ đạo Sở VH-TT phối hợp với đơn vị liên quan trình hồ sơ chủ trương đầu tư, trong đó tập trung vào hạng mục cần thiết để đảm bảo việc bảo vệ, bảo tồn, tôn tạo di tích. Khi Sở VH-TT trình hồ sơ, Sở KH-ĐT sẽ thẩm định, báo cáo UBND TP. Đây là nội dung khẩn trương, nên vừa qua UBND TP liên tục chỉ đạo để đáp ứng yêu cầu bảo vệ di tích”, bà Tâm nói. ☞

Khu vực ranh giới bảo vệ di tích Khảo cổ Phong Lệ
(Theo Quyết định số 6314/QĐ-UBND, ngày 12/09/2013 của UBND thành phố Đà Nẵng)

Cây cối, cỏ dại mọc um tùm di tích Chăm Phong Lệ

ẢNH: HOÀNG SƠN

Hiện vật nằm lẫn lóc trên hồ thám sát hoang tàn vì cỏ dại

KỶ THỦ “Bát danh hương Quảng Bình

NGUYỄN PHÚC - BÁ CƯỜNG

Cũng vì ngón nghề truyền thống của địa phương và một món ăn đặc sản do người làng sáng tạo, nên làng Thổ Ngọa (nay thuộc P.Quảng Thuận, TX.Ba Đồn, Quảng Bình) được dân gian đặt cho cái biệt danh nghe có vẻ hóm hỉnh như trên...

TRUYỀN KỶ... THỔ NGỌA

Thổ Ngọa, cái tên làng nghe trúc trắc, gợi nhiều tò mò,

khiến nhiều người đặt câu hỏi vì sao lại có cái tên độc lạ này. Bản thân người viết cũng có thắc mắc như thế và may mắn đã tìm ra câu trả lời khi được gặp ông Nguyễn Ngọc Diễn (68 tuổi, trước đây từng là Chủ tịch rồi Bí thư P.Quảng Thuận, nay là Trưởng ban đại diện làng Thổ Ngọa).

Với vẻ ngoài vô cùng giản dị, ông Diễn nhủ mày lục lại trí nhớ rồi đọc vanh vách những thông tin mà ông đã nhiều lần lượm lặt trong gia phả, sách sử cũ, rằng làng Thổ Ngọa ra đời từ năm 1470 do ông Nguyễn Khổng, một võ tướng triều đình thời nhà Trần khai khẩn. Về cái tên Thổ Ngọa, ông Diễn cho biết vì quê ông Nguyễn Khổng

là Thổ Vương, trong khi quê vợ ông - bà Hoàng Thị Trường - có tên là Ngọa Kiều (cùng thuộc H.Can Lộc, Hà Tĩnh), nên ông Nguyễn Khổng ghép 2 chữ đầu của quê mình và quê vợ làm tên làng mới. “Thổ Ngọa dịch nôm tiếng Tàu là đất nằm. Có người dịch trại thành đất lành. Vậy là tốt!”, ông Diễn phân tích.

Với bề dày truyền thống 552 năm, làng Thổ Ngọa có một quần thể kiến trúc độc đáo: Đình làng, đình chợ, đền Văn Thánh, đền Võ Thánh, đền Quan Tả, chùa Cảnh Tiên, miếu Năm Nghè, Ba Nghè, Nghè Hoa, miếu Tam Hòa... Nhưng với Thổ Ngọa, theo ông Diễn, cần phải nhắc đến văn hóa phi vật thể, trong đó

đặc biệt nhất là ngày Giỗ tổ Hùng Vương (mùng 10 tháng 3 âm lịch).

Từ xưa, dịp Giỗ tổ Hùng Vương tại làng Thổ Ngọa thường tổ chức tại chợ Hòa, dân trong làng và những người buôn bán ở chợ cùng đóng góp mua lễ vật cúng tế các vị vua Hùng, thần hoàng làng cùng các liệt sĩ anh hùng để cầu mong hạnh phúc, sức khỏe cho dân làng. Lễ hội thể hiện đạo lý uống nước nhớ nguồn, gìn giữ và phát huy những giá trị văn hóa truyền thống của dân làng, tạo khối đoàn kết xây dựng quê hương, đất nước ngày một giàu đẹp.

Lễ Giỗ tổ Hùng Vương tại làng Thổ Ngọa có nhiều hoạt

động như thả đèn hoa đăng, phát lộc, giao lưu văn nghệ, thơ ca, bóng chuyền và các trò chơi dân gian. Với sự chung tay, góp sức của 10 dòng họ trong làng và 11 tổ dân phố. “Với người Thổ Ngọa, ngoài dịp Tết Nguyên đán, lễ Giỗ tổ Hùng Vương là lễ trọng, ai ở đâu cũng nhớ về quê cha đất tổ”, ông Diễn cho hay.

“XỎ LÁ” KIẾM CƠM

Thổ Ngọa bị gán ghép là “làng... xỏ lá” vì đây là ngôi làng nức tiếng hàng trăm năm qua với nghề làm nón. Công việc này phần nhiều dành cho phụ nữ, trẻ em buổi nông nhàn. Người Thổ Ngọa... xỏ lá bất kỳ thời gian nào rảnh, sáng sớm,

Làng xỏ lá, làng bắt cá... trên cây

Truyện thuyết chàng Sa Mộc - Sức hút hấp dẫn của cải lương

Truyện thuyết chàng Sa Mộc cuốn hút khán giả suốt gần 2 tiếng rưỡi đồng hồ không nghỉ giải lao, để khi ra về người xem bồi hồi nhận ra cải lương vẫn còn sức hút hấp dẫn trong cơn lốc thị trường.

Vở cải lương *Truyện thuyết chàng Sa Mộc* (tác giả: Hoàng Song Việt, đạo diễn: NSUT Hoa Hạ, Sân khấu Đại Việt sản xuất, công diễn tại Nhà hát Trần Hữu Trang đêm 23.12 vừa qua) là một vở dã sử chuyển tải đậm nét tinh thần hào hùng của dân tộc Việt với những âm vang từ thời xưa cho đến ngày nay. Vì là dã sử, truyện thuyết, nên người ta không xét nét câu chuyện có thật hay không, quan trọng là nó có truyền lửa được cho khán giả, có làm rung động trái tim, thăng hoa thẩm mỹ... Vở diễn đã làm được tất cả những điều đó trong một bối cảnh sân khấu không mấy sáng sủa, khiến người xem xúc động.

Võ Minh Lâm và Tú Sương trong vở *Truyện thuyết chàng Sa Mộc*

ẢNH: HOÀNG KIM

Câu chuyện kể về thời của Tiết độ sứ Khúc Thừa Mỹ chiến đấu với quân Nam Hán, bảo vệ thành Đại La và dân Việt, cần liên kết với các bộ tộc người thiểu số, trong đó có người Thái do Sa Mộc đang là

thủ lĩnh. Những nghi kỵ, tranh chấp trong cung đình, những tình yêu thơ mộng, tình bạn khăng khít, niềm tin giữa chủ tướng và thuộc hạ, câu chuyện gián điệp Nam Hán len lỏi vào chia rẽ nội bộ... được kể với

một ngôn ngữ hấp dẫn, đầy màu sắc, tiết tấu nhanh phù hợp lớp trẻ, lời ca, lời thoại cải lương ngọt ngào và đậm chất văn học, được sắp xếp rất phong phú, sinh động. Cái hay còn ở chỗ, tuy tiết tấu nhanh, các tình tiết gọn nhẹ, không lê thê, thiết kế nhiều hành động, nhưng vở diễn vẫn dành những khoảng lặng cho tâm lý nhân vật, cho xúc cảm sâu sắc, để diễn viên thi thố vọng cổ, bài bản, đúng chất tự sự của cải lương, không “giết chết” đặc trưng này.

Điểm sáng nhất của vở diễn là bật lên được bản sắc dân tộc. Lấy bối cảnh bản làng của người dân tộc Thái, nên âm nhạc, điệu múa, trang phục đều mang âm hưởng Thái, đẹp và quyến rũ. Khán giả có cảm giác mình đang dạo chơi ở một miền đất lạ, khám phá dần dần những tinh hoa, vừa mới mẻ nhưng vừa quen thuộc bởi cuối cùng nó vẫn

nằm trong hơi thở của cải lương. Rõ ràng cải lương có thể là chính mình nhưng vẫn có thể chờ được những màu sắc văn hóa khác.

Võ Minh Lâm trong vai chàng Sa Mộc đẹp như con hổ của rừng núi, với vóc dáng to cao, khỏe khoắn, giọng nói, giọng ca lúc vang rền như vách đá, lúc ngọt ngào thủ thi như nước suối uốn quanh, và thanh xuân đến tuyệt vời. Có lẽ thời điểm này không có anh kếp nào đủ sắc vóc và nội lực để vào một vai như thế. Bên cạnh đó là những nghệ sĩ tài năng như Tú Sương, Thanh Đông, Phương Cẩm Ngọc, Tô Tiểu Long, Trọng Nghĩa, Cao Thúy Vy... Huy chương vàng cho vở diễn tại Liên hoan Cải lương toàn quốc 2022 khiến người ta tâm phục khẩu phục. Riêng Võ Minh Lâm và Tú Sương đoạt hai huy chương vàng cá nhân rất xứng đáng.

Hoàng Kim

Bà Rịa-Vũng Tàu công bố quyết định công nhận bảo vật và di sản văn hóa phi vật thể quốc gia

Ngày 23.12, UBND tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu đã tổ chức lễ công bố quyết định công nhận bảo vật quốc gia và di sản văn hóa phi vật thể quốc gia. Theo đó, 3 mặt nạ vàng Giồng Lớn (mặt nạ Giồng Lớn M2, M4, M5) là bảo vật quốc gia và lễ giỗ bà Phi Yến là di sản văn hóa phi vật thể quốc gia.

Trước đó, năm 2002, Bảo tàng tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu phối hợp với Bảo tàng Lịch sử quốc gia Hà Nội khảo sát khảo cổ trên địa bàn toàn tỉnh, phát hiện di tích Giồng Lớn Long Sơn (TP.Vũng Tàu) có một số hiện vật nguyên vẹn, cho thấy

đây là một di tích quan trọng. Qua 2 đợt khai quật lớn vào năm 2003 và 2005, trên diện tích gần 550 m², các nhà khảo cổ đã phát hiện 2.308 hiện vật bằng các chất liệu: gốm, đá, thủy tinh, mã não, kim loại màu vàng... ở trong các khu mộ táng. Những hiện vật này đều có niên đại trên dưới 2.000 năm. Trong số các hiện vật này có 3 chiếc mặt nạ bằng vàng tại 3 ngôi mộ khác nhau. 3 mặt nạ vàng có đặc điểm chung là hình chữ nhật và được chế tác bằng kỹ thuật dập, thủ công bằng tay, với các họa tiết hoa văn nổi như lông mày, mắt, sống mũi. Đây là những

mặt nạ vàng gắn liền với táng tá của người xưa. Với những giá trị độc đáo và giá trị văn hóa, lịch sử quan trọng, ngày 25.12.2021, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 2198 công nhận mặt nạ vàng Giồng Lớn Long Sơn là Bảo vật quốc gia. Hiện 3 mặt nạ vàng Giồng Lớn Long Sơn đang được lưu giữ, trưng bày tại Bảo tàng tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu (số 4 Trần Phú, TP.Vũng Tàu).

Lễ giỗ bà Phi Yến, một lễ hội truyền thống đã được tổ chức cách đây 237 năm, diễn ra tại di tích lịch sử - văn hóa An Sơn miếu (H.Côn Đảo). Lễ giỗ bà

Mặt nạ vàng được trưng bày tại Bảo tàng tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu

ẢNH: N.L

Phi Yến là một hoạt động sinh hoạt văn hóa dân gian phong phú, không chỉ đối với người Việt, Hoa, Khmer của vùng đất Nam bộ mà còn ảnh hưởng và thu hút đông đảo khách hành hương từ khắp mọi miền đất

nước cũng như một bộ phận người Việt ở nước ngoài và du khách quốc tế. Những năm gần đây, ngày giỗ bà Phi Yến đã trở thành một lễ hội văn hóa lớn trong năm.

Nguyễn Long

Đình Thổ Ngọa

ẢNH: BÁ CƯỜNG

nửa đêm. Dù phải ngồi một chỗ, gần như bất động, chỉ để đôi tay thoăn thoắt thao tác, nên rất mỏi lưng, nhưng chính món nghề này đã mang về bát cơm đầy cho dân làng.

Ông Diễn thông tin với người viết rằng, Thổ Ngọa bây

giờ có khoảng 1.200 hộ dân mà 90% trong số đó có liên quan đến nghề làm nón. “Nếu không trực tiếp chăm nón thì cũng đưa nguyên liệu lá nón về làng hoặc đi buôn nón”, ông Diễn cho hay.

Cũng theo ông Diễn, tính

Món cá chuối, đặc sản làng Thổ Ngọa

sơ mỗi năm làng Thổ Ngọa sản xuất cả triệu cái nón, nếu tính mỗi cái có giá 80.000 đồng, thì số tiền mang về cho dân làng là mấy chục tỉ bạc. “Nghề này không giàu nhưng không đói. Nón Thổ Ngọa làm ra cái nào người ta mua bao tiêu hết cái đó. Không có hàng tồn, hàng dư”, ông Diễn kể.

Ngày nay, đi giữa làng Thổ Ngọa, hình ảnh các chị em phụ

nữ tùm năm tùm ba vừa đan nón vừa chuyện trò rôm rả vẫn rất phổ biến. Chị Bùi Thị Ninh (35 tuổi) cho hay chị biết làm nón từ 6 tuổi và gần 30 năm qua chị chưa từng ngơi nghỉ. Chị Ninh đưa ngón tay ra cho tôi xem chỉ chút những vết sẹo nhỏ to do kim đâm trong quá trình chăm nón. Trong khi đó, bà Nguyễn Thị Xuân (70 tuổi) cũng nói chen vào rằng nghề nón vốn chỉ

lấy công làm lãi, làm ra nón nào thì “ăn” nón đó chứ không dư. “Ấy thế nhưng người Thổ Ngọa chúng tôi nếu không làm nón thì biết làm gì? Hơn thế, nhiều người cũng quen với việc đội đầu cái nón xinh xắn của làng Thổ Ngọa rồi, chúng tôi không làm lấy gì họ dùng? Vậy nên, còn người mê là chị em chúng tôi còn... xô lá”, bà Xuân hóm hỉnh nói. (còn tiếp)

“BẮT CÁ TRÊN CÂY” LÀ GÌ

Có câu gheo gắn với làng Thổ Ngọa nêu trên là bởi một món ăn đặc trưng, do người dân làng này sáng tạo ra, đó là món: cá chuối. Theo đó, người Thổ Ngọa hái những quả chuối hột còn non trên cây, gọt vỏ, làm sạch, luộc sơ sau đó nêm gia vị (tỏi, mắm muối, gừng, đường) rồi bỏ vào trong 1 cái hũ, buộc chặt lại, khoảng 2 ngày sau thì mang ra ăn.

“Vi hình dạng của chuối khi sắp ra đĩa khá giống con cá nên người ta gọi là cá chuối. Ngày nay, nhiều nơi học theo cũng làm được cá chuối, nhưng cái vị chua chua, giòn ngọt, cay cay của món cá chuối do chính tay người làng Thổ Ngọa làm vẫn ở một... đẳng cấp khác”, ông Diễn tự hào nói.

Cuộc đấu cân não giữa 2 HLV Hàn Quốc

NHẬT DUY - TIỂU BẢO

Cuộc chạm trán giữa tuyển VN và đội Malaysia vào ngày 27.12 hứa hẹn sẽ rất hấp dẫn bởi không chỉ mang tính chất quyết định đến ngôi đầu bảng B AFF Cup 2022, mà còn là cuộc đấu trí căng thẳng giữa 2 nhà cầm quân người Hàn Quốc.

TUYÊN BỐ TỰ TIN CỦA ĐỐI THỦ ÔNG PARK

Sau 2 lượt đấu đầu tiên, đội Malaysia do HLV Kim Pan-gon dẫn dắt giành được 6 điểm, ghi 6 bàn thắng (1 bàn trong trận thắng Myanmar, 5 bàn ở trận thắng Lào) và chưa để thủng lưới lần nào. Hành diện về kết quả này, HLV Kim Pan-gon tự tin tuyên bố: “Chúng tôi đang đi rất đúng hướng. Tùy từng đối thủ mà Malaysia lựa chọn lối chơi khác nhau, miễn sao đạt được hiệu quả cuối cùng là chiến thắng. Malaysia đã sẵn sàng cho trận gặp tuyển VN trên sân khách. Đây sẽ là trận đại chiến với phần thắng sẽ thuộc về Malaysia. Chúng tôi đã có kế hoạch để đánh bại đối thủ.

Tôi tin là cả đội đã sẵn sàng và chuẩn bị hướng đến trận đấu then chốt này”.

Tuyển Malaysia đã có mặt tại Hà Nội vào trưa qua (25.12) và được Liên đoàn Bóng đá VN bố trí ở khách sạn 5 sao Wyndham Garden. Vì chỉ có 2 ngày chuẩn bị nên HLV Kim Pan-gon tận dụng tối đa khoảng thời gian ít ỏi này, cho các học trò tập ngay chiều cùng ngày. Đội khách còn phải đương đầu với “đối thủ” khác là thời tiết, khi nhiệt độ ở Hà Nội chỉ vào khoảng 20 độ C (thấp hơn nhiều so với Malaysia). Tuy nhiên, theo chia sẻ của một thành viên đội Malaysia khi vừa đặt chân đến VN: “Không có khó khăn nào làm chùn ý chí chiến đấu của chúng tôi. Mục tiêu chúng tôi hướng đến là giành trọn vẹn 3 điểm”.

Dĩ nhiên, đây cũng là mục tiêu cao nhất của HLV Park Hang-seo và các học trò. Ông Park nhấn mạnh, những trận thắng trước đây của tuyển VN trước Malaysia chỉ mang tính chất tham khảo. Về mặt cá nhân, ông không muốn mình thất bại trước người đồng hương cũng có tiếng tăm tại Hàn Quốc. Ông

và các cộng sự đang tính toán vấn đề nhân sự để tuyển VN có được đội hình tối ưu.

NÊN CHƠI PHỦ ĐẦU VÀ GHI BÀN SỚM

Hiện tuyển VN đang tạm xếp thứ 2 bảng B sau trận thắng Lào với tỷ số 6-0. Do vậy, trận đấu giữa đội VN và Malaysia trên sân Mỹ Đình ngày 27.12 có ý nghĩa cực kỳ quan trọng, nhiều khả năng sẽ quyết định ngôi đầu bảng B.

Chuyên gia Đoàn Minh Xương nhận định: “Với những gì đã thể hiện, tuyển Malaysia thực sự là đối thủ rất đáng ngại, rất khó chịu của tuyển VN. Về mặt con người, dưới sự dẫn dắt của HLV Kim Pan-gon, đội Malaysia có sự thay đổi rất lớn về lực lượng. Đội bóng này từng bị kêu ca về chất lượng cầu thủ nhập tịch trong một số lần đối đầu với tuyển VN, nhưng lần này cầu thủ nhập tịch của họ rất hay, rất có giá trị như Lee Tuck (áo số 10), Stuart Wilkin (8), Brendan Gan (18), Ezequiel Aguero (19). Về mặt chiến thuật, gần như người Mã không còn chơi kiểu kiểm soát bóng giống thời HLV Tan

Trận gặp Malaysia ở AFF Cup 2020, tuyển VN (trái) đã có chiến thắng 3-0

ANH: VFF

Cheng Hoe, mà áp dụng lối chơi giàu thể lực, đấu pháp chặt chẽ. Malaysia đang sở hữu thứ bóng đá có thể không hoa mỹ nhưng đầy sức mạnh, tính tổ chức rất cao và hiệu quả”.

Việc tuyển VN ghi 6 bàn vào lưới đội Lào tạo ra một lợi thế nhất định về hiệu số phụ trước 3 trận sắp tới (Malaysia thắng Lào 5-0). Tuy nhiên, chuyên gia Đoàn Minh Xương bày tỏ: “Đội Malaysia gặp VN sẽ chơi phòng ngự phản công, chờ đợi chúng ta bị áp lực sân nhà có thể dẫn tới phạm sai lầm, và họ sẽ tung ra các đòn hồi mã thương. Ngoài những cá nhân nhập tịch, Malaysia còn có những cầu thủ nội xuất sắc như đội trưởng Safawi Rasid (11), Haqimi

Azim (22). Hàng phòng ngự của tuyển VN phải cực kỳ tập trung bởi hai biên của Malaysia có những cầu thủ rất lợi hại như tiền vệ phải Shamie Iszuan (20) và tiền vệ cánh trái Bin Hassan (13). Họ tấn công rất tốt, thực sự là đối thủ đáng gờm của Văn Hậu và Tấn Tài.

Trận đấu tối mai tại Mỹ Đình là cuộc chiến toàn diện, nơi 2 HLV Hàn Quốc đối đầu cân não. HLV Park Hang-seo sẽ chỉ đạo đội tuyển dâng cao để tấn công phủ đầu, ghi bàn thắng sớm và chuyển sang chơi phản công. Trong khi HLV Kim Pan-gon tự tin thể lực cầu thủ Malaysia tốt hơn nên hứa hẹn sẽ tạo sự giằng co, kịch tính và căng thẳng đến phút cuối”. ⚡

Chuyển xuất ngoại đầy thách thức của Công Phượng

Công Phượng (phải) trong màu áo tuyển VN gặp tuyển Nhật Bản ở vòng loại World Cup 2022 khu vực châu Á

ANH: ĐỘC LẬP

Nếu lần xuất ngoại đầu năm 2016 của Công Phượng đến Mito Hollyhock đem đến biết bao kỳ vọng thì lần trở lại Nhật Bản khoác áo Yokohama FC của anh tạo ra không ít băn khoăn.

Cuối năm 2015 đầu năm 2016, bầu Đức với 3 thương vụ xuất khẩu cầu thủ liên tiếp gồm Công Phượng đến Mito Hollyhock, Tuấn Anh đến Yokohama FC (đều ở J-League 2), Xuân Trường cập bến

Incheon United (K-League 1) đã gây tiếng vang lớn. Việc ông Ba Đức (tức bầu Đức) đồng loạt “gả” 3 viên ngọc của mình ra nước ngoài đem đến rất nhiều kỳ vọng. Tiếc là cả 3 cầu thủ mới qua 20 tuổi này không thể chiếm được suất đá chính, sau một thời gian lặn lội đều lục tục về lại HAGL.

Tuy nhiên, Công Phượng vẫn luôn ấp ủ ý định trở lại Nhật Bản, đặt tên con trai là Mito như

một sự trân trọng đến CLB Mito Hollyhock. Anh cũng có kế hoạch mở một công ty quản lý thể thao tại thị trường J-League. Ước nguyện đó nay đã thành hiện thực khi anh chính thức gia nhập Yokohama FC. Yokohama FC không lạ gì cầu thủ VN, từng là nơi Tuấn Anh chơi bóng, nhưng đó là khi đội bóng này còn chơi ở J-League 2. Còn lần này, Công Phượng cập bến khi đội thành phố cảng sầm uất nhất Nhật Bản vừa giành suất lên chơi ở J-League 1. Tính cạnh tranh sẽ ở một tầm rất khác!

Đây sẽ là một sự kết duyên đáng chú ý, khi Yokohama FC dường như vẫn muốn tìm kiếm một cơ hội để trọng dụng cầu thủ VN, như cách Consadole Sapporo đã thành công với Chanathip Songkrasin. Năm 2017, cũng vừa mới từ J-League 2 lên chơi J-League 1, Consadole Sapporo mượn “Messi Thái” từ Muangthong United trong 2 năm, sau đó mua đứt tiền vệ này. Đó là thương vụ đầu tư thành công, khi từ một chàng trai Đông Nam Á ít người biết,

Chanathip đã chinh phục bóng đá Nhật Bản, khiến nhà đương kim vô địch Kawasaki Frontale phải bỏ đến 4 triệu USD để chiêu mộ. Đó cũng là giấc mơ của mọi cầu thủ Đông Nam Á giàu khát vọng.

Công Phượng từng rất được Chủ tịch CLB Mito Hollyhock, ông Kunio Numata ngưỡng mộ, đến mức đích thân đến Hà Nội để thuyết phục ông Ba Đức gia hạn hợp đồng thêm 1 năm mà bất thành. Ông Kunio Numata khẳng định Công Phượng rất giàu tiềm năng, nhưng không may gia nhập đội bóng và môi trường mới với cái vai bị gậy sau giải U.23 châu Á 2016 tại Qatar. Ông cố gắng thuyết phục HAGL rằng Công Phượng có thêm thời gian thích ứng sẽ thành công rực rỡ ở Mito Hollyhock, nhưng vẫn không nhận được cái gật đầu. Vài năm sau, Công Phượng sang Bỉ thử sức ở CLB Sint-Truidense nhưng cũng không khẳng định được mình và trở lại HAGL. Giờ đây, ở tuổi 27, anh lại một lần nữa giông bão ra biển lớn!

Hai lần xuất ngoại đều không thành công đem lại những bài học đắt giá cho cái gọi là đá bóng nơi xứ lạ quê người, mà những Công Phượng, Tuấn Anh, Xuân Trường, Văn Hậu, Quang Hải là người hiểu rõ hơn ai hết. Nhưng có vẻ những thất bại đó không làm phai mờ quyết tâm ra nước ngoài chơi bóng của “cục cứng” của bầu Đức, nhất là sau chiến dịch AFC Champions League trước các ông lớn K-League và J-League. Đến mức Công Phượng chấp nhận từ bỏ cơ hội cùng tuyển VN chinh phục AFF Cup 2022, để chuẩn bị tốt nhất cho việc hòa nhập đội bóng mới. Công Phượng hiểu rõ Yokohama FC là một cơ hội nhưng cũng là thách thức rất lớn do cuộc chiến ở J-League 1 khốc liệt hơn nhiều thế giới J-League 2 mà anh từng thất bại 6 năm trước. Ở tuổi 27, hy vọng anh sẽ đạt độ chín để vững vàng đương đầu với các thách thức, để trở thành cầu thủ VN đầu tiên khẳng định được mình ở giải đấu cao nhất Nhật Bản, cũng là hàng đầu châu Á! **Quốc Việt**

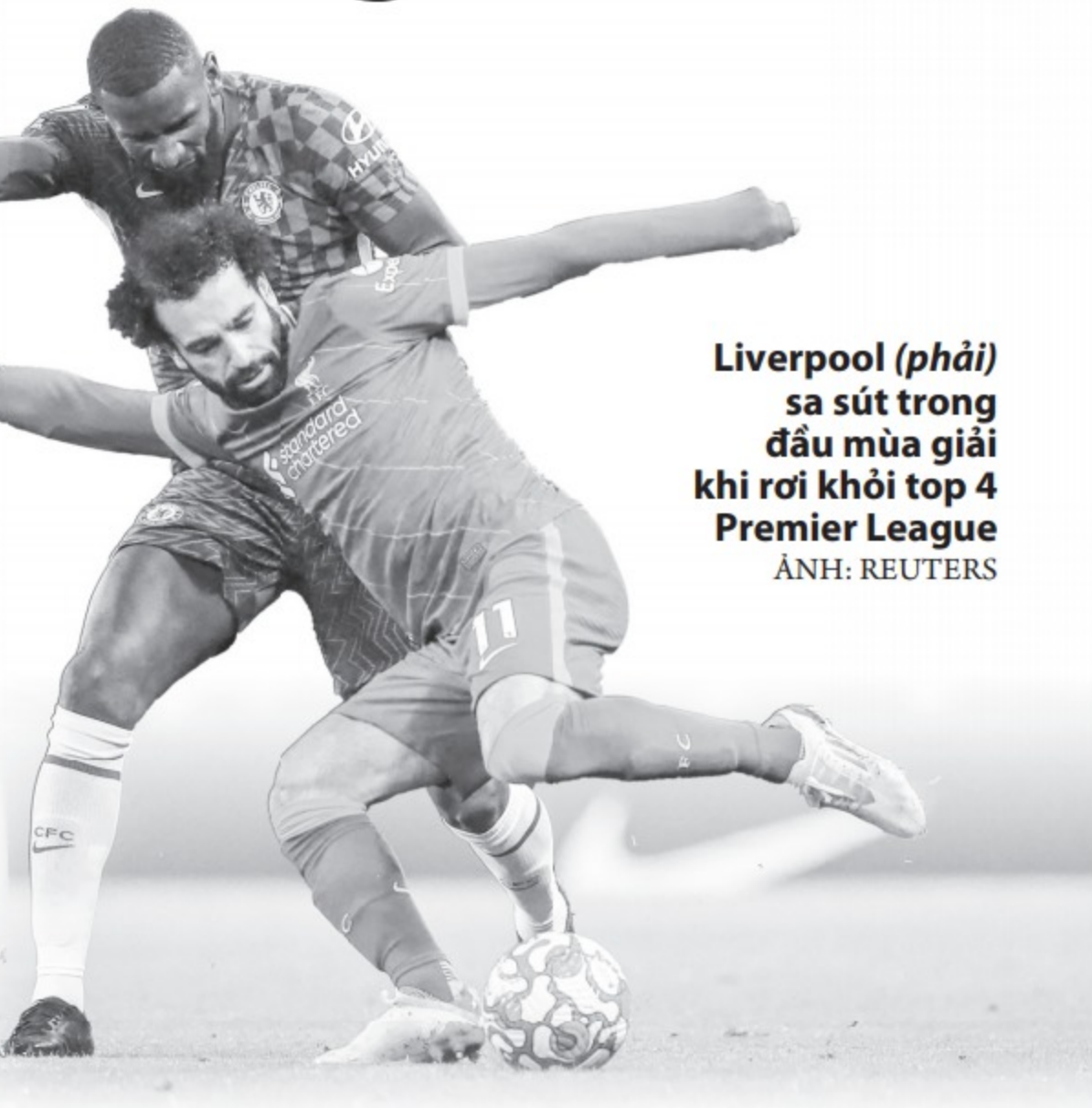
Chỉ số các đội trước khi Premier League trở lại

Trong bảng xếp hạng Premier League trước loạt trận ngày 26.12, M.U tạm đứng thứ 5, thua đội số 4 Tottenham 3 điểm nhưng còn trong tay 1 trận chưa đấu. Liverpool đứng thứ 6, Chelsea thứ 8. Tất nhiên, đó là bảng xếp hạng dựa vào kết quả cụ thể đã đạt được, và đó là những kết quả tính theo số bàn thắng cũng như bàn thua đã xảy ra thật.

Ai cũng biết: đôi khi bạn có rất ít cơ hội, nhưng vẫn rời sân với 1 bàn thắng và như thế là đủ để có 3 điểm. Đối phương tạo ra hàng loạt cơ hội tốt, nhưng không ghi bàn, đành rời sân mà không có điểm nào. Bóng đá thường là như vậy. Giả sử có một bảng xếp hạng tính theo các chỉ số xGF (số bàn thắng được chờ đợi) và xGA (số bàn thua được chờ đợi), Premier League sẽ như thế nào ở thời điểm này?

Câu trả lời: "top 4" vẫn không thay đổi, dù Man.City sẽ nhảy lên đầu bảng, tiếp theo là Arsenal, Newcastle, Tottenham. Nhưng M.U sẽ rơi xuống vị trí số 10, dưới Liverpool (số 6). Còn Chelsea xuống tận vị trí thứ 15. Xin nhắc lại, đây chỉ là loại hình "bóng đá thống kê", mà trong đó người ta lấy chỉ số xGF trừ đi chỉ số xGA để có kết quả thắng, hòa, thua trong từng trận cụ thể, rồi lập bảng xếp hạng bằng cách cộng điểm các trận đã đấu.

Khác biệt giữa bảng xếp hạng vừa nêu và bảng xếp hạng thực tế chính là câu trả lời: các đội bóng ở Premier League thi đấu như thế nào trong mùa bóng này. Cái hay của Arsenal và Man.City là họ luôn có chỉ số xGF cao nhất giải, chỉ số xGA thấp nhất. Số bàn thắng và bàn thua trên thực tế của hai đội này cũng khá tương xứng với số bàn thắng hoặc bàn thua được chờ đợi. Điều này có nghĩa hai đội

Liverpool (phải) sa sút trong đầu mùa giải khi rơi khỏi top 4 Premier League
ẢNH: REUTERS

đầu bảng đang chơi rất tốt trong cả tấn công lẫn phòng ngự, và đó là những cách chơi có hiệu quả cao - theo nghĩa đã có chỉ số xGF cao thì phải ghi được nhiều bàn thắng thật.

Newcastle và Tottenham cũng đều xứng đáng với những vị trí cao mà họ đang giữ, nhất là Newcastle. Ngoài Arsenal và Man.City, chỉ có Liverpool là đạt được chỉ số xGF cao hơn Newcastle, Tottenham. Nhưng Liverpool mùa này thất bại vì hàng thủ quá yếu so với chính họ mùa trước. Thầy trò Juergen Klopp là đội số 3 ở Premier League về tấn công, nhưng chỉ đứng thứ 14 về phòng ngự. Trên thực tế, Liverpool mới thủng lưới 17 bàn, chỉ nhiều hơn Arsenal, Man.City, Newcastle. Đây là do Liverpool vẫn còn may mắn thoát thua khá nhiều (chỉ số xGA của đội này rất cao).

Nói cách khác: bảng xếp hạng thực tế đã che đi nhược điểm phòng ngự của Liverpool. Còn có những sự che đậy nào nữa mà người ta không thấy khi nhìn vào bảng xếp hạng Premier League hiện thời? M.U không mạnh như người ta tưởng. Về

khả năng phòng ngự, M.U thua 6 đội khác, tính theo chỉ số xGA. Về khả năng tấn công, M.U thua 7 đội và ngang 3 đội, tính theo chỉ số xGF. Vậy mà M.U lại đang đứng thứ 5 trên thực tế, thậm chí là ngang với đội số 4 Tottenham. Tương tự là Chelsea, đội bóng đã sa sút dưới thời Thomas Tuchel, và vẫn đang sa sút dưới thời Graham Potter.

Vấn đề của 3 đội mạnh đang nằm ngoài "top 4": M.U khá nhạt nhòa cả về tấn công lẫn phòng ngự, Chelsea yếu về tấn công, còn Liverpool yếu về phòng ngự, dựa theo các chỉ số xGF và xGA.

Tính theo chỉ số bàn thắng được chờ đợi thì Bournemouth là đội có sức tấn công yếu nhất, còn tính theo chỉ số bàn thua được chờ đợi thì Fulham là đội phòng ngự yếu nhất ở Premier League mùa này. Nhưng họ đều đang có vị trí khá an toàn trong bảng xếp hạng thực tế. Fulham nhờ có hàng công bù đắp cho nhược điểm phòng ngự, còn với Bournemouth thì phải nói rằng họ may mắn khi có kết quả thực tế cao hơn kết quả "được chờ đợi".

Kinh Thi

Minh Khoa (10) cùng Bình Dương vượt qua HAGL để vào bán kết

ẢNH: KHẢ HOÀ

Sao trẻ đưa U.21 Viettel và Bình Dương vào bán kết

2 trận tứ kết đầu tiên của VCK U.21 quốc gia 2022 khá gay cấn. Một trận kết thúc với tỷ số sát nút 1-0, trận còn lại phải phân định thắng thua bằng thi đá luân lưu 11 m. Trong cả 2 trận, điểm nhấn đáng chú ý là sự nổi bật của các sao trẻ. Đầu tiên là sự trở lại của Khuất Văn Khang từ đội tuyển quốc gia. Sự có mặt của anh ở hàng lang trái không chỉ tạo thêm động lực tấn công cho Viettel mà còn giúp lối chơi của đội trở nên đẳng cấp hơn hẳn so với Đà Nẵng. Với lối đi bóng lắt léo cùng những pha xử lý nhanh nhạy, Văn Khang đã làm chao đảo cánh phải phòng ngự của đội bóng sông Hàn và nhiều lần tạo ra đột biến với những pha dàn xếp tấn công mẫu mực.

Chính nhờ sự di chuyển thông minh và lối kéo khôn ngoan của anh mà một sao trẻ khác là Phan Tuấn Tài, tuyển thủ U.23, "người hùng SEA Games 31" có khoảng trống để dâng lên hỗ trợ tấn công và tung cú dứt điểm ở góc hẹp hạ gục thủ môn Đà Nẵng, ghi bàn duy nhất của trận đấu. Pha ghi bàn của Phan Tuấn Tài gợi nhớ lại bàn thắng anh từng ghi vào lưới U.23 Thái Lan tại VCK giải U.23 châu Á. Đó là sự quyết đoán khi tung ra cú sút và chính xác về mặt kỹ thuật. Nhờ bàn thắng đó mà Tuấn Tài nhận cú đúp giải thưởng Cầu thủ ghi bàn đầu tiên và Cầu thủ xuất sắc nhất trận đấu. Có thể nói bộ đôi sao trẻ Khuất Văn Khang - Phan Tuấn Tài đã tạo điểm nhấn đáng nhớ nhất của trận tứ kết 1.

Cũng sao trẻ khác, dù chật vật trong 90 phút chính thức khi không thể ghi bàn vào lưới HAGL, nhưng lại tỏ ra

U.21 GIA ĐÌNH CÓ CẦU THỦ VI PHẠM Ở VÒNG LOẠI

Thông tin từ VFF cho biết căn cứ vào hồ sơ đăng ký VĐV thi đấu vòng loại giải U.21 quốc gia 2022 ở bảng C, đội U.21 Gia Định có cầu thủ Lê Văn Trường đã được đội bóng đưa vào thi đấu trận gặp Đồng Nai (thắng 3-1) trên sân Bình Phước. Tuy nhiên, trước đó Lê Văn Trường đã thi đấu cho 2 đội bóng là U.19 HAGL và Vị Trí Vàng Kon Tum ở giải hạng ba nên Ban kỷ luật VFF họp sáng nay sẽ xem xét cụ thể trường hợp này. **T.K**

rất bình tĩnh và bản lĩnh khi thực hiện thành công quả sút 11 m giúp U.21 Bình Dương vượt qua đội bóng phố núi, đó là Bùi Vi Hào và Võ Hoàng Minh Khoa, 2 cầu thủ vừa đá V-League và cũng là 2 thành viên từng được gọi vào đội tuyển U.23 VN. Vi Hào tuy không ghi bàn trong trận nhưng anh vẫn chơi khá xông xáo và nổi bật, đề cánh của hậu vệ Phan Du Học khiến đội trưởng HAGL gần như không thể tham gia tấn công như các trận trước. Vi Hào cũng đang có lợi thế khi là chân sút có nhiều bàn thắng (3 bàn) còn sót lại có cơ hội ít nhất 1 trận nữa để vượt qua người đang dẫn đầu là Võ Minh Đan (4 bàn, của Đà Nẵng). Tương tự, Võ Hoàng Minh Khoa chơi quán xuyến trực giữa, xứng đáng với vai trò đội trưởng điều phối bóng rất linh hoạt cho Bình Dương. Anh cũng là người sút quả 11 m luân lưu cuối cùng mang về chiến thắng 4/1 và giành luôn danh hiệu Cầu thủ xuất sắc nhất trận.

Đăng Khoa

KHOẢNH KHẮC

Tuyển thủ U.23 trong màu áo Viettel Phan Tuấn Tài (12) ghi bàn thắng tuyệt đẹp vào lưới Đà Nẵng bằng cú vượt bóng bằng mu chân trái từ một góc hẹp gần biên ngang ở trận tứ kết VCK U.21 chiều qua. Bàn thắng này làm người hâm mộ nhớ lại hình ảnh của chính anh khi ghi bàn vào lưới Thái Lan tại VCK U.23 châu Á.

ẢNH: KHẢ HOÀ

Làng... bị núi đuổi

PHẠM ANH - HẢI PHONG

Sau lần sạt lở núi kinh hoàng, vui lấp cả làng Huy Duối (xã Sơn Long, H.Sơn Tây, Quảng Ngãi) vào tháng 10.2020, dân làng tứ tán chạy đi trốn núi, tìm chỗ trú thân ở khắp nơi. Đến nay, khi núi ngủ yên, người Ca Dong đã tập trung về làng mới.

KÝ ỨC ÁM ẢNH

Một chiều cuối tháng 10.2020, chị Đinh Thị Yêu (27 tuổi, ở làng Huy Duối, xã Sơn Long, H.Sơn Tây, Quảng Ngãi) công bao mì từ rẫy về nhà sàn. Hơn 10 ngày mưa tầm tã, đất núi nhão nhoẹt, đường đi lún đến đầu gối. Về đến nhà, mệt rã rời, chị Yêu quăng vội bao mì trên lưng xuống, sà vào bếp hơ hai bàn tay lạnh cóng. Ngoài trời, vùng cao đón từng đợt gió thổi về, đưa cả mây mù vào nhà sàn, lạnh cảm cảm.

Anh Đinh Văn Thả, chồng chị Yêu, từ tốn bảo mai trời mưa nữa sẽ nhỏ hết rẫy khoai mì về. "Mày đừng đi làm nữa, bụng chứa hai tháng rồi. Đi làm, đường trơn trượt, không yên tâm", anh Thả nói. Thế nhưng sau cái đêm ấy, rẫy mì rồi cũng không nhỏ được. Căn nhà thân yêu của vợ chồng trẻ này, ai ngờ đó là những giờ phút kỷ niệm cuối cùng ở đây. "Khoảng 1 giờ sáng 1.11.2020, đang ngủ thì nghe tiếng nổ mấy phát to lắm từ núi Ngok Plei. Cả nhà 4 người giật thót, vì sau tiếng nổ là nghe nước chảy âm ỉ, nghe tiếng đá đập vào nhau chan chát", chị Yêu nhớ lại.

Khi ấy, bên kia hàng xóm kêu la vang cả triển đồi. Trong đêm tối, thảng thốt những tiếng kêu cứu nhà bị núi chôn vùi, đá vào nhà. Lúc ấy, nhà ai nấy lo tranh thủ chạy trốn núi trong đêm. Gia đình chị Yêu cả đêm khẩn cầu thần núi của làng đừng nổi giận. Đến sáng, chưa được 5 giờ, chồng vợ mấy bộ quần áo rồi công con, vợ có bầu hai

tháng dất theo mẹ già trốn núi Ngok Plei qua làng khác ở.

Gần đó là nhà ông Đinh Văn Sửu (49 tuổi). Đêm đó, ông Sửu đang ngủ thì đất bùn đổ ập vào nhà. Căn nhà bị sập, nhưng may là 4 cột nhà còn chống đỡ được. Ông Sửu moi bùn đất chui lên kêu cứu. Sau cái đêm kinh hoàng đó, ông Sửu qua hẳn xã Ngọc Tem, H.Kon Plông (Kon Tum) làm ăn, không quay về làng ở nữa.

Chỉ một đêm, núi lở một đoạn dài khoảng 500 m đổ loét, cây cối, đất đá trôi theo âm ỉ. Núi lở cuốn theo nhà cửa, lấp đường và 3 ha ruộng bậc thang của người Ca Dong vùng cao này.

DỰNG NHÀ TRÊN LÀNG MỚI

Những ngày cuối năm 2022, chúng tôi trở lại làng bị núi Ngok Plei đuổi, vết núi bị lở loét bảy giờ cây đại đã lên xanh nhưng vẫn còn lốm lốm sâu chầy dài từ đỉnh xuống chân núi. Còn làng Huy Duối thì gần như không còn ai ở đó.

Ở bên kia con suối nơi núi Ngok Plei sạt lở năm nào, có một ngọn đồi nhỏ, nó không dựa vào dãy núi nào. Bây giờ ngọn đồi ấy đã được san ủi làm làng mới với tên gọi Măng Lăng, cho dân làng Huy Duối bị núi đuổi năm nào về ở. Hôm đưa dân về làng mới, chính quyền xã Sơn Long huy động khoảng 40 - 50 thanh niên, có cả xe tải để chở cột kèo, gỗ sàn nhà... của người dân đã mót lại được sau cơn sạt lở núi, để đưa về khu định cư mới dựng lều ở.

Vỗ về nhẹ nhàng vào lưng đứa con trai tên Đinh Văn Bình, chị Đinh Thị Yêu bảo nó chính là đứa bé chị mang bụng bầu chạy trốn núi ngày nào. "Núi còn thương, đêm ấy không vui nhà mình. Nhưng đến giờ, mỗi lần nghe tiếng nổ là giật mình, sợ lắm...", chị Yêu bất chợt nhìn lên ngọn núi xanh thăm trước mặt, còn vương chút âu lo.

Chiều nắng vàng ươm hôm ấy, chúng tôi vào căn lều của gia đình ông Đinh Văn Tường

Một gia đình Ca Dong đang dựng nhà mới

ẢNH: HẢI PHONG

Điện đã đến tận cửa nhà người Ca Dong ở làng mới Măng Lăng

(42 tuổi) ở làng mới Măng Lăng. Người đàn ông trung niên Ca Dong cười tươi rói. Ngày núi lở, ông và cả gia đình may mắn thoát chết. Giờ gặp nhau, nhắc lại chuyện cũ, ông Tường không khỏi rung mình, không thể nào quên cái đêm đất vợ con chạy ra khỏi nhà trong đêm núi lở, mưa lớn đó.

Đất chúng tôi ra chỗ có gỗ, ngói, cây lồ ô và tôn để dưới sàn nhà tạm ở khu định làng mới Măng Lăng, ông Tường khoe đã chuẩn bị vật liệu để làm nhà mới ở đây. "Mình được cấp 400 m² đất để làm nhà. Đất rộng có thể làm chuồng cho bò, chăn nuôi được thêm gà, vịt nữa. Mai mốt tích góp làm nhà rộng mới đủ chỗ ở cho cả nhà 7 người: cha mẹ, hai vợ chồng và 3 đứa con", ông Tường nói.

Theo tay ông Tường chỉ, khu làng mới này hiện vẫn dùng tạm nước suối lấy từ đỉnh núi, còn điện thì đã kéo về trước dãy nhà bà con Ca Dong.

Gặp chúng tôi, bà con Ca Dong ở làng mới ai cũng vui. Bởi từ nay hết cảnh ăn nhờ ở tạm nhà

người quen, hết cảnh phụng phịu lo núi lở. Khu đất mới còn rộng thoáng, gió mát, rộng rãi hơn nhà cũ. Kế bên nhà ông Tường là căn nhà sàn khang trang của vợ chồng anh Đinh Văn Quên. Hai năm qua, ba cha con anh Quên ở nhờ nhà mẹ mình, còn vợ là chị Đinh Thị Thông mang bầu gần đến ngày sinh nở phải về xã Sơn Bua, H.Sơn Tây ở nhờ ba mẹ ruột. Qua hai năm ở nhờ, khi về làng mới, vợ chồng anh Quên đã làm nhà đàng hoàng, còn bán tạp hóa kiếm lời.

Những năm chưa sạt lở núi, cứ đến mùa cuối năm này, anh Quên lên Tây nguyên hái cà phê, gần tết lại về. Hai năm nay, anh Quên không đi Tây nguyên nữa mà ở nhà làm rẫy, lúa nước. Hết rẫy ruộng, anh Quên xoay qua làm thợ phụ các công trình, kiếm mỗi ngày 270.000 - 300.000 đồng. Tích góp tiền của nên khi nhận 400 m² ở làng mới Măng Lăng, anh Quên làm căn nhà khang trang bậc nhất trên đất mới này.

VẪN CÒN KHÓ KHĂN

Ông Nguyễn Tấn Tín, Phó giám đốc Ban quản lý dự án đầu

Những ngôi nhà mới ở khu tái định cư làng Măng Lăng, xã Sơn Long, H.Sơn Tây (Quảng Ngãi)

Trao đổi với PV Thanh Niên, ông Đinh Trường Giang, Phó chủ tịch UBND H.Sơn Tây, cho biết bà con Ca Dong còn nhiều khó khăn khi về nơi ở mới. Tuy nhiên, nơi sống an toàn và tốt hơn nơi ở cũ thì bà con chọn lựa. "Từ nay đến Tết Quý Mão, huyện còn đưa 35 hộ dân ở khu dân cư Mang Rin, thôn Mang He, xã Sơn Bua (H.Sơn Tây) về nơi ở mới. Đây là khu dân cư bị lũ quét ngày 28.10.2020 cuốn trôi tất cả nhà cửa, gia súc, dân hiện vẫn đang phải ở nhờ khắp nơi", ông Giang nói.

tư và xây dựng H.Sơn Tây, cho biết từ tháng 4 nơi này trời đã bắt đầu mưa. Chưa có năm nào mưa sớm và kéo dài như năm nay, nên việc làm mặt bằng ở đây không như ý. Thế nhưng nhờ sự nỗ lực của chính quyền và ngành chức năng, hạ tầng ở đây gần như đã hoàn thiện, hiện đã có gần 40/56 hộ về đây sống. "Trước Tết Nguyên đán Quý Mão, 100% hộ dân sẽ về đây ở. Chúng tôi thăm hỏi, biết bà con đều hài lòng với đất này", ông Tín nói.

Còn ông Đinh Văn Trây, Phó chủ tịch UBND xã Sơn Long, bày tỏ bà con có chỗ ở mới là mừng lắm. Vì vậy, cách đây hơn một tháng, theo lời mời của chính quyền, dân làng Huy Duối kéo về dựng nhà, được chính quyền hỗ trợ chở giúp vật liệu. "Nói vậy nhưng vẫn còn khó khăn lắm. Bà con ở đây ruộng, rẫy không đủ gạo ăn quanh năm, phải đi làm thuê. Đàn ông làm thuê các công trình được 250.000 - 300.000 đồng/ngày, nhưng bữa được bữa mất. Phụ nữ thì chỉ 120.000 đồng/ngày đi lột vỏ keo, làm đất... Vì vậy, hầu như nhà ở khu Măng Lăng đều là tạm bợ, chỉ có một số có nhà đàng hoàng. Mong các cấp chính quyền, các tổ chức, cá nhân hỗ trợ cho bà con ở làng định cư mới, nhất là có nhà ở tử tế", ông Trây chia sẻ.

Ukraine đối diện năng lực tác chiến điện tử Nga

KHÁNH AN

Máy bay không người lái (UAV) được Ukraine tận dụng trong chiến sự, tuy vậy lực lượng này cũng phải đối diện kỹ thuật tác chiến điện tử lợi hại của Nga.

Trong chiến sự, Ukraine và Nga đều được cho là đã sáng tạo khi ứng dụng máy bay không người lái (UAV) thương mại trong do thám và tấn công chiến thuật. Theo trang *EastMojo* ngày 25.12, đây có lẽ là lần đầu tiên trong lịch sử, một sản phẩm tiêu dùng phi quân sự nhanh chóng thích nghi và trở thành một vũ khí chiến thuật lợi hại để do thám, tấn công và tuyên truyền hữu hiệu. Qua hơn 10 tháng, UAV thể hiện vai trò nổi bật trong quân đội Ukraine, nhưng cũng vấp phải công nghệ tác chiến điện tử đáng gờm của Nga.

GÓC NHÌN MỚI Ở TIỀN TUYẾN

Với các binh sĩ Ukraine, UAV thương mại của hãng DJI (Trung Quốc) là lựa chọn hàng đầu để đẩy lùi lực lượng Nga. UAV được chuộng nhất là các mẫu Mavic nặng chưa đến 1 kg, có thể bay khoảng 10 km trong 45 phút. Đây không phải là vũ khí hủy diệt, nhưng trang bị những công nghệ trọng yếu

Hệ thống gây nhiễu Pole-21 của quân đội Nga

ẢNH: CHỤP MÀN HÌNH TASS

để giúp giành lợi thế trên chiến trường. Các UAV gắn thẻ định vị, giúp các đơn vị pháo binh xác định mục tiêu chính xác, thay vì phải điều binh sĩ trinh sát và báo cáo. UAV còn sử dụng trí tuệ nhân tạo (AI) giúp tránh chướng ngại vật, quay về khi pin yếu hoặc bị gián đoạn liên lạc, ghi lại hình ảnh rõ nét để các binh sĩ lên kế hoạch.

Các binh sĩ Ukraine còn phát trực tiếp những đoạn phim UAV được cải tiến ném lựu đạn vào các mục tiêu Nga làm công cụ tuyên truyền hiệu quả, thu hút hàng triệu lượt xem. Dù không gây sát thương lớn, UAV này truyền những hình ảnh gây tác động tâm lý và còn hiệu quả về mặt chi phí, nếu xét đến việc dùng một UAV thương mại giá 1.000 USD để gây thiệt hại một xe tăng trị giá 5 triệu USD. Ngoài ra, nếu như trong Thế chiến 1 và Thế chiến 2, những chiến hào giúp các binh sĩ ẩn nấp thì giờ đây với một UAV

nhỏ bé nhìn xuống, vị trí của họ hoàn toàn có thể bị phơi bày.

NĂNG LỰC ĐÁNG GỜM CỦA NGA

Dù vậy, UAV của Ukraine cũng không phải lúc nào cũng hiệu quả khi đối mặt với năng lực tác chiến điện tử của Nga, theo *Forbes* ngày 25.12. Chỉ vài tuần sau khi đưa quân sang, Nga đã điều động hạ tầng gây nhiễu tác động đến các UAV và thậm chí những hệ thống phức tạp của Ukraine.

Lực lượng tác chiến điện tử của Nga đã ngăn chặn các UAV định vị và liên lạc, khiến chúng mất đi độ chính xác. Theo một nghiên cứu mới đây của Viện các quân chủng thống nhất Hoàng gia Anh (RUSI), đánh bại độ chính xác của đối phương có ý nghĩa sống còn đối với một đơn vị quân đội.

Tổ chức An ninh và hợp tác châu Âu (OSCE) lưu ý về số lượng lớn các hệ thống tác chiến điện tử của Nga ở miền đông Ukraine.

Các binh sĩ Ukraine điều khiển UAV gần Bakhmut
ẢNH: REUTERS

TỔNG THỐNG PUTIN NÓI SẴN SÀNG ĐÀM PHÁN

Hãng Reuters đưa tin Tổng thống Nga Vladimir Putin ngày 25.12 tuyên bố sẵn sàng đàm phán với tất cả các bên liên quan về những giải pháp chấp nhận được đối với cuộc xung đột tại Ukraine, nhưng họ từ chối. "Tôi tin rằng chúng tôi đang hành động đúng hướng, chúng tôi bảo vệ lợi ích quốc gia, nhân dân và dân tộc. Chúng tôi không có lựa chọn nào khác ngoài việc bảo vệ công dân của mình", ông Putin phát biểu. Ukraine và phương Tây chưa bình luận về phát biểu trên của nhà lãnh đạo Nga.

Cùng ngày, Bộ Tổng tham mưu quân đội Ukraine cho hay đã đẩy lùi các đợt tấn công của Nga tại 15 khu vực ở Kharkiv, Donetsk và Luhansk, đồng thời cáo buộc Nga phóng 5 tên lửa và 90 quả rốc két vào thành phố Kherson khiến ít nhất 16 người thiệt mạng và 64 người bị thương. Nga chưa bình luận về những thông tin trên. Trong khi đó, Hãng Sputnik đưa tin lực lượng Nga đã vô hiệu hóa một nhóm lính đánh thuê nước ngoài ở hướng thành phố Donetsk và các đơn vị của Ukraine tại khu vực này. Bộ Quốc phòng Nga cho hay phía Ukraine và lính đánh thuê tổn thất 60 binh sĩ, 4 xe bọc thép và 3 xe bán tải. Phía Kyiv chưa bình luận.

Trong số đó có các hệ thống tín hiệu tình báo TORN và SB-636 Svet-KU có thể định vị chính xác các đơn vị của Ukraine bằng cách theo dõi sóng vô tuyến. Ngoài ra, hệ thống RB-341V Leer-3 có thể phối hợp với các UAV Orlan-10 mang theo thiết bị gây nhiễu di động trên xe tải Kamaz-5350,

hoặc các thiết bị gây nhiễu vô tuyến R-934B Sinitsa và R-330Zh Zhitels chặn các liên kết với vệ tinh. Theo RUSI, trong số hàng ngàn UAV do Ukraine sở hữu vào tháng 2, đã có đến 90% bị bắn hoặc rơi trong mùa hè, khiến Kyiv khẩn cấp kêu gọi các đồng minh hỗ trợ. ✎

Taliban liên tục cấm đoán phụ nữ Afghanistan

Chính quyền Taliban mới đây đã triển khai những chính sách mới tiếp tục hạn chế tự do của nữ giới tại Afghanistan, bao gồm cấm phụ nữ đến trường đại học cũng như làm việc cho các tổ chức phi chính phủ (NGO).

Trong một lá thư gửi cho toàn bộ NGO ngày 24.12, Bộ Kinh tế Afghanistan yêu cầu các nhân viên nữ, cả người địa phương và người nước ngoài, của các NGO không đi làm cho đến khi có thông báo mới, theo Reuters. Lý do được đưa ra là một số người đã không tuân thủ

luật lệ Hồi giáo cũng như các quy định khác của chính quyền về trang phục dành cho nữ giới. Các NGO không làm theo yêu cầu này sẽ bị thu hồi giấy phép.

Ít ngày trước đó, Taliban yêu cầu các trường đại học không cho sinh viên nữ đến trường cho đến khi có thông báo mới. Trong một cuộc họp báo, Bộ Giáo dục Đại học Afghanistan nói lý do là nhiều sinh viên nữ đã không tuân thủ quy định về trang phục và "các giá trị Hồi giáo" khác, bao gồm việc phụ nữ ra ngoài phải có "người bảo hộ"

là nam giới đi cùng, theo CNN.

Đây là những biện pháp mới nhất của Taliban đối với phụ nữ từ khi trở lại nắm quyền ở Afghanistan hồi tháng 8.2021. Những động thái này có thể gây trở ngại cho nỗ lực của Taliban nhằm giành được sự công nhận của quốc tế và dỡ bỏ các lệnh trừng phạt vốn đã làm tổn thương nền kinh tế một cách nghiêm trọng.

Ông Ramiz Alakbarov, phó đại diện đặc biệt của LHQ tại Afghanistan đồng thời là điều phối viên nhân đạo, nói với

Reuters rằng quyết định mới được ban hành sẽ khiến hoạt động của các NGO bị ảnh hưởng nặng nề. Ông sẽ tham vấn với các NGO và các cơ quan của LHQ, cũng như gặp giới chức Taliban để yêu cầu giải thích.

Ngoại trưởng Mỹ Antony Blinken "quan ngại sâu sắc" rằng yêu cầu mới nhất đối với các NGO tại Afghanistan "sẽ làm gián đoạn sự hỗ trợ quan trọng giúp cứu mạng hàng triệu người". "Phụ nữ là trung tâm của các hoạt động nhân

đạo trên toàn thế giới. Quyết định này có thể để lại hậu quả nghiêm trọng đối với người Afghanistan", ông nhấn mạnh trên Twitter hôm 24.12.

Liên minh châu Âu (EU), nhà tài trợ chính cho các tổ chức cứu trợ làm việc tại Afghanistan, đã lên án động thái mới nhất của Taliban và cho biết họ đang đánh giá "tác động của quyết định đối với viện trợ trên thực địa". Trước đó, việc chính quyền Taliban cấm phụ nữ đến trường đại học đã bị nhiều bên chỉ trích.

Lam Vũ

THANH NIÊN
thanhnien.vn

● Tổng biên tập:

NGUYỄN NGỌC TOÀN

● Phó Tổng biên tập:

**ĐẶNG THỊ PHƯƠNG THẢO,
HẢI THÀNH, LÂM HIẾU DŨNG**

● Tổng thư ký tòa soạn: **TRẦN VIỆT HƯNG**

● Phó Tổng thư ký tòa soạn: **TUYẾT NHUNG, ĐỨC TRUNG**

● Trình bày: **Trg.T.NHI**

TÒA SOẠN, TRI SỰ VÀ PHÁT HÀNH:

● **268 - 270 NGUYỄN ĐÌNH CHIỂU, QUẬN 3, TP.HCM**

*ĐT: (028) 39302302 * Fax: (028) 39309939 * Email: toasoan@thanhnien.vn

● **TRUNG TÂM QUẢNG CÁO VÀ DỊCH VỤ TRUYỀN THÔNG:** (028) 39339988 * Email: quangcao@thanhnien.vn

● **PHÒNG PHÁT HÀNH:** (028) 39309243 * Email: phathanh@thanhnien.vn

● **218 TÂY SƠN, Q.ĐÔNG ĐA, HÀ NỘI**

*ĐT: (024) 38570981 * Fax: (024) 38570948 * Email: tshanoi@thanhnien.vn

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN ĐÔNG BẮC BỘ:** 107 MÂY TỎ, Q.NGŨ QUỲN, TP.HẢI PHÒNG

*ĐT: (0225) 3822038 * Email: dongbacbo@thanhnien.vn

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC BẮC TRUNG BỘ:** 1 NHÀ THỜ, TP.THANH HÓA

*ĐT/Fax: (0237) 3855748 * Email: vpthanhhoa@thanhnien.vn

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC DUYÊN HẢI MIỀN TRUNG:** 144 BẠCH ĐẰNG, TP.ĐÀ NẴNG

*ĐT: (0236) 3824231 - 3810332 * Fax: (0236) 3871345 * Email: vpdanang@thanhnien.vn

● Bạn đọc gửi Báo THANH NIÊN đi nước ngoài, đặt mua qua: Công ty XUNHASABA *ĐT: (8428) 38241320 - 38292900 * Fax: (8428) 38241321 * Email: export@xunhasaba-hcmc.com.vn

● GIẤY PHÉP XUẤT BẢN SỐ 110/GP-BTTTT DO BỘ THÔNG TIN TRUYỀN THÔNG CẤP NGÀY 27.3.2020 ● CHỈ SỐ ISSN 0866-8329 ● SẮP CHỮ TẠI BÁO THANH NIÊN ● CHÉ BÀN VÀ IN TẠI NHÀ IN BÁO THANH NIÊN, XN IN NGUYỄN MINH HOÀNG, NHÀ IN BÁO THANH NIÊN HÀ NỘI, CÔNG TY TNHH MTV IN BÁO NHÂN DÂN ĐÀ NẴNG, CÔNG TY CỔ PHẦN IN VÀ THƯƠNG MẠI KHÁNH HÒA, CÔNG TY IN NHÂN DÂN BÌNH ĐỊNH, CÔNG TY CỔ PHẦN IN TỔNG HỢP CÁN THƠ

● **VĂN PHÒNG LIÊN LẠC TẠI LÂM ĐỒNG:** 15 LÊ HỒNG PHONG, P.4, TP.ĐÀ LẠT

*ĐT: (0263) 3827807 * Fax: (0263) 3812930

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC TRUNG TRUNG BỘ VÀ BẮC TÂY NGUYÊN:**

133 LÊ LỢI, TP.QUY NHƠN, BÌNH ĐỊNH

*ĐT: (0256) 3824142 * Fax: (0256) 3815559 * Email: vpbinhdin@thanhnien.vn

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC NAM TRUNG BỘ VÀ NAM TÂY NGUYÊN:**

120 THÔNG NHẤT, P.VAN THẮNG, TP.NHA TRANG

*ĐT: (0258) 3819306 - 3819307 * Fax: (0258) 3819307 * Email: vphatrang@thanhnien.vn

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC ĐÔNG NAM BỘ:** 15A VÕ THỊ SÁU, TP.BIÊN HÒA, ĐỒNG NAI

*ĐT: (0251) 3940818 - 3940819 * Fax: (0251) 3940817 * Email: vpdongnambo@thanhnien.vn

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC TÂY NAM BỘ:** 99 TRẦN VĂN HOÀI, TP.CẦN THƠ

*ĐT: (0292) 3825244 * Fax: (0292) 3825245 * Email: vpcantho@thanhnien.vn

5.500 ĐỒNG

Người Việt chống chọi bão tuyết kỷ lục ở Mỹ

NHƯ TRẦN

Đợt bão tuyết và giá rét hoành hành ở nhiều bang khắp nước Mỹ những ngày này khiến việc di chuyển của nhiều người Việt bị ảnh hưởng.

TUYẾT DÀY GẦN 1 M

Các bang ở vùng Trung Tây là những nơi bị bão tuyết ảnh hưởng trực tiếp. Chị Mai Trần, họa sĩ tranh in người Việt sinh sống tại TP.Mankato thuộc bang Minnesota, cho biết các công ty, cửa hàng nơi chị ở đã đóng cửa. “Hai ngày qua gió thổi rất mạnh, đến 80 - 113 km/giờ. Sau trận bão là lớp tuyết dày đến 60 - 100 cm và trời chỉ còn -37 độ C. Lạnh lắm nên tôi không đi đâu hết”, chị Mai chia sẻ với *Thanh Niên*.

Chị Mai cho biết giao thông bị hạn chế do tuyết rơi làm giảm tầm nhìn. Một tòa nhà ở TP.Grand Marais, phía bắc Minnesota, đã bị tốc mái nhưng không có thiệt hại về người. “Hiện tôi đang nghỉ đông nên không cần đi dạy. Tôi đã mang dụng cụ về nhà để làm việc khi nghe tin có bão tuyết nên chỉ cần không bị ngắt điện là ổn”, chị Mai nói và cho biết một vài khu vực ở bang Minnesota đã bị mất điện, nhưng cũng có lại rất nhanh.

Gần đó, tại “thành phố gió” Chicago thuộc bang Illinois, nhiệt độ xuống mức -30 độ C vào hôm bão tuyết. “Nhưng vì gió rất mạnh nên mình cảm thấy như -34 độ C vậy”, nữ sinh người Mỹ gốc Việt Nguyễn Lam Phương Huyền trả lời *Thanh Niên*. Cô cho biết đường trở nên trơn trượt nên phải lái xe chậm hơn. “Bình thường mình đi làm

Hàng xóm của chị Mai Trần xúc tuyết khi tuyết đang rơi ở Mankato, bang Minnesota

ẢNH: NVCC

mất 30 phút, nhưng giờ phải xuất phát sớm để phòng hờ thời tiết xấu”, Huyền cho biết. Nữ sinh gốc Việt kể, những ngày đầu tuần qua, người dân Chicago đổ xô đi mua thực phẩm dự trữ trước khi bão kéo đến nên siêu thị đông nghịt. Người lái xe cũng tranh thủ đổ đầy xăng để có thể bật sưởi trong lúc chờ cứu hộ nếu xe gặp vấn đề.

Du học sinh Nguyễn Hoàng Minh Vương, cũng ở Chicago, đã được nghỉ đông từ 2 tuần trước nên không bị trận bão tuyết này làm gián đoạn sinh hoạt. “Chỉ có điều tuyết rất dày, gây trơn trượt. Rất dễ té khi đi bộ”, Vương cho biết. Vương cũng bày tỏ lo ngại cho những người vô gia cư. “Mình vẫn may mắn vì ở trong nhà có chăn ấm, nệm êm. Không biết người vô gia cư trong khu

vực sống ra sao trong những ngày qua”, Vương tâm sự.

“LÀM LẠM RỒI MỚI LẠNH NHƯ VẬY”

Ở phía đông bắc nước Mỹ, TP.New York chỉ có một ít tuyết rơi trong ngày 23.12. Tuy nhiên, anh Lê Đức Minh, chuyên gia thiết kế chương trình học trực tuyến cho Đại học Columbia ở bang New York, cho biết đã lâu rồi anh mới cảm thấy lạnh như vậy. “Bây giờ trời -10 độ C thôi, nhưng gió lớn làm cảm giác như -20 độ C. Rất lạnh, lạnh buốt luôn. Chính quyền liên tục cảnh báo nguy cơ bão lạnh”, anh Minh nói.

Dù bang New York là một trong những nơi bị bão tuyết làm mất điện, anh Minh cho biết việc này chỉ xảy ra ở những khu

Ban công nhà chị Mai Trần đầy tuyết

vực xa xôi. “Bạn tôi kể gió lớn làm đổ cây, đứt dây điện gây mất điện, nhưng chỉ 1 - 2 tiếng thôi vì có người khắc phục ngay”, anh Minh chia sẻ.

Ngay cả ở các bang miền nam thường có khí hậu dễ chịu, thời tiết cũng xuống mức âm. Du học sinh Nguyễn Việt Hùng cho biết chuyến bay của anh từ Austin, bang Texas đến San Diego, bang California vào đêm 23.12 đã bị hoãn 8 tiếng vì thời tiết xấu. “May là tôi đang nghỉ đông nên không bị việc này ảnh hưởng nhiều, nhưng chờ ở sân bay đến 10 tiếng thì cũng tốn sức lắm”, anh Hùng kể.

CNN đưa tin tính đến ngày 24.12, ít nhất 22 người đã thiệt mạng ở 7 bang của nước Mỹ kể từ ngày 21.12 do tình trạng thời tiết cực đoan. Theo AFP, dù phần lớn nguồn điện đã được khôi phục vào cuối ngày 24.12, các công ty đã thực hiện cắt điện luân phiên và khuyến khích tiết kiệm điện. Các quan chức thời tiết dự báo cái lạnh sẽ tiếp tục ở miền trung và miền đông nước Mỹ vào cuối tuần và trở lại bình thường hơn vào tuần tới.

Quân đội Mỹ theo dấu ông già Noel khắp thế giới

Phát ngôn viên Bộ tư lệnh phòng thủ không gian Bắc Mỹ (NORAD) Ben Wiseman cho biết đợt bão tuyết lịch sử năm nay tại Mỹ không làm chùn bước ông già Noel trong hành trình trao quà Giáng sinh khắp thế giới.

Theo tờ *USA Today*, NORAD đã cung cấp công cụ theo dõi ông già Noel trong 67 năm qua. Đây là nhiệm vụ của bộ tư lệnh hỗn hợp Mỹ - Canada có trụ sở tại Căn cứ không quân Peterson ở Colorado, bên cạnh nhiệm vụ chính là theo dõi phòng không và đưa ra các cảnh báo về không gian, hàng hải.

Theo ông Ben Wiseman, ông già Noel không có kế hoạch bay chính thức, nên quân đội chưa bao giờ biết trước một cách chắc chắn về thời điểm xuất phát cũng như lộ trình chính xác. Công cụ theo dõi hành trình của ông già Noel đã phát trực tiếp từ 16 giờ ngày 24.12 (giờ VN) trên trang web của NORAD. Đến hôm qua, ông già Noel đã phát khoảng 7 tỉ phần quà.

NORAD cho biết đã dùng radar, vệ tinh và các tiêm kích để theo dõi lộ trình của ông già Noel. Theo đó, ông đã xuất phát từ đường thay đổi ngày quốc tế ở Thái Bình Dương và đi theo hướng tây, qua nam Thái Bình Dương, châu Úc, châu Á, châu Phi, châu Âu, Bắc Mỹ và Nam Mỹ. “NORAD đã liên hệ với đội ngũ của ông già Noel để xác nhận thời điểm ông xuất phát, nhưng từ đó trở đi, ông già Noel tự quyết định hành trình”, theo NORAD.

Khoảng 750 người gồm quân nhân và lực lượng tình nguyện dân sự Canada, Mỹ thay nhau làm việc tại trung tâm theo dõi hoạt động của ông già Noel tại NORAD, nhằm lan tỏa niềm vui dịp Giáng sinh. Những người quan tâm có thể lên trang web theo dõi hoặc gọi cho tình nguyện viên tại trung tâm này.

Năm nay, Google cũng theo dấu ông già Noel, đưa ra “trải nghiệm nơi bạn có thể theo dấu ông già Noel và tuần lộc của ông ấy khi phát quà cho trẻ em khắp thế giới”. Google đã theo dấu ông già Noel từ Giáng sinh 2004 và tính toán rằng năm nay hành trình của ông kéo dài khoảng 25 giờ.

Khánh An

QUAN SÁT

Trước những quyết định lớn

PHẠM LỮ

Với việc chính thức kiểm soát Hạ viện từ ngày 3.1.2023, đảng Cộng hòa Mỹ có được “vũ khí” để đấu tranh quyền lực với đảng Dân chủ và Tổng thống đương nhiệm Joe Biden. Mục tiêu chính của đảng Cộng hòa xa là giành lại Nhà Trắng, bảo vệ được đa số trong Hạ viện và giành quyền kiểm soát Thượng viện trong cuộc bầu cử vào tháng 11.2024 và gần là không để cho ông Biden thành công trong nửa nhiệm kỳ cầm quyền còn lại. Điều khiến phe Cộng hòa khó xử nhất hiện tại là tình thế bất lợi đối với cựu Tổng thống Donald Trump

sau khi tòa án tối cao phán quyết cho phép công khai hóa những tài liệu về nộp thuế của ông Trump, và ủy ban điều tra của Hạ viện về vụ bạo loạn ngày 6.1.2021 khuyến nghị Bộ Tư pháp truy tố ông Trump. Thế diện và uy danh của đảng Cộng hòa có thể bị vạ lây nghiêm trọng nếu ông Trump thật sự vướng vào vòng lao lý.

Cho nên, cùng với việc thực thi quyền kiểm soát Hạ viện, phe Cộng hòa đứng trước nhiều quyết định khó khăn nhưng lại có tầm ảnh hưởng và tác động rất mạnh mẽ tới tương lai chính trị gần cũng như xa của đảng này. Phe Cộng hòa phải quyết định tiếp tục đi theo sự

dẫn dắt và chịu sự chi phối của ông Trump để phó mặc rồi đây chìm hay nổi cùng với số phận và tương lai chính trị của ông, phải quyết định có chọn ông Trump làm ứng cử viên của đảng này cho cuộc bầu cử tổng thống vào năm 2024 hay tự thoát ra khỏi cái bóng của ông Trump. Phe này phải quyết định có ủng hộ Ukraine như ông Biden mong muốn hay không vì ủng hộ Ukraine đồng nghĩa với việc giúp ông Biden cầm quyền thành công. Phe này phải có những quyết định về điều chỉnh quan điểm và lựa chọn nhân sự cần thiết cho tương lai nhưng để làm sâu sắc thêm bất đồng quan điểm trong nội bộ.